

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Klimongeval Cornwall

Klimongeval Cornwall

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Samenvatting	7
Hoofdstuk 1 Inleiding	12
1.1 Aanleiding van het onderzoek	13
1.2 Onderzoeksdoelstelling	13
1.3 Uitvoering, verantwoording en afbakening	14
1.4 leeswijzer	16
Hoofdstuk 2 De opleiding algemeen en context	18
2.1 Inleiding	19
2.2 Achtergronden	19
Hoofdstuk 3 Reconstructie	20
3.1 Inleiding	21
3.2 Context ongeval	21
3.3 Reconstructie	23
Analyse	42
4.1 Inleiding	43
4.2 Cruciale gebeurtenissen	43
4.2.1 Loskomen van de rotswand	43
4.2.2 Losraken van de geplaatste zekering	
4.2.3 Met het achterhoofd raken van de rotswand	58
4.3 Afhandeling van het ongeval	62
Hoofdstuk 5 Conclusie en aanbevelingen (deel 1)	66
5.1 Inleiding	67
5.2 Conclusie	67
5.3 Aanbevelingen	69

Hoofdstuk 6 Veiligheid opleidingbreed	70
6.1 Inleiding	71
6.2 Borging kwaliteit klimmateriaal	71
6.3 Borging kwaliteit docenten	73
6.4 Borging veiligheid inhoud opleiding	75
6.5 Eindniveau, studiebelastingen en doorlooptijd	80
6.6 Evaluatie	91
Hoofdstuk 7 Conclusies en aanbevelingen (deel 2)	97
7.1 Inleiding	98
7.2 Conclusie	98
7.3 Aanbevelingen	99
Bijlagen	
I Afkortingenlijst/verklarende woordenlijst	100
II Klimroutes van het slachtoffer	104
III Voorbeeld fabrikant nuts	106
IV Voorbeeld fabrikant helm	108
V Overzicht voorklimvallen	110
VI LPEV First Responder	112
VII Literatuurlijst	114

Voorwoord

Op woensdag 20 juni 2012 valt een politiefunctionaris, verder aangeduid als het slachtoffer, tijdens de Urban Voorklim Opleiding (UVO) die op dat moment in Engeland wordt verzorgd door de Politieacademie van de rotswand naar beneden. Dezelfde dag overlijdt hij in het ziekenhuis aan zijn verwondingen. Naar aanleiding van deze tragische gebeurtenis heeft de Inspectie Veiligheid en Justitie onderzoek uitgevoerd.

De UVO is een bijzondere opleiding. Bijzonder omdat de opleiding uniek is in zijn soort in Nederland en zelfs ver daarbuiten en bijzonder vanwege de mensen die de opleiding verzorgen en de mensen die de opleiding volgen. De Inspectie Veiligheid en Justitie constateert dat docenten van de UVO zeer betrokken zijn bij hun vak en dat zij zich met veel gedrevenheid inzetten om hun studenten zo goed mogelijk voor te bereiden op hun taak in de praktijk. De Inspectie staat in het bijzonder stil bij de studenten die de UVO volgen. Zij zetten zich in voor de veiligheid in de samenleving op een wijze die voor de meeste mensen fysiek en mentaal niet is weggelegd. Dit doen zij desgevraagd bij nacht en ontij en doorgaans onder zeer risicovolle omstandigheden. Het betreft hier een select gezelschap waarvan de leden zich onder andere kenmerken door inzet, doorzettingskracht en betrokkenheid bij hun werk. Het slachtoffer behoorde volgens zijn collega's tot de beste in zijn vakgebied.

Met dit rapport geeft de Inspectie in eerste instantie inzicht in wat er is gebeurd voorafgaand aan, tijdens en vlak na het ongeval. Daarnaast heeft de Inspectie de opleiding tegen het licht gehouden om te bezien op welke punten de veiligheid kan worden verbeterd. De Inspectie is tijdens het onderzoek veel zaken tegengekomen die goed verlopen en doet aanbevelingen op de punten waar een verbeteringslag mogelijk is.

Als de samenleving van bepaalde mensen vraagt om voor haar risicovolle taken te verrichten, dan dient die samenleving er voor te zorgen dat deze mensen zo goed mogelijk worden voorbereid op hun taak. De Inspectie beseft dat deze voorbereiding, gezien het karakter van het bijzondere werk, gepaard gaat met risico's en dat een 100% veiligheidsgarantie niet haalbaar is. Het is voor de Inspectie evident dat risico's tot een minimum moeten worden beperkt. De aanbevelingen die de Inspectie in dit rapport doet dragen hier aan bij.

J.G. Bos

Hoofd van de Inspectie Veiligheid en Justitie

Samenvatting

Inleiding

De Politieacademie verzorgt de Urban Voorklim Opleiding (UVO) voor een bepaald type specialisten dat onder andere werkzaam is bij arrestatieteams. Deze opleiding vindt gedeeltelijk plaats in Cornwall, Engeland. Op 20 juni 2012 vond de afsluitende klimoefening van dat deel van de UVO plaats, waarbij één van de studenten, verder aangeduid als het slachtoffer, ten val kwam. Hij overleed diezelfde dag in het ziekenhuis aan zijn verwondingen. Naar aanleiding van dit ongeval hebben de Politieacademie en het politiekorps IJsselland, de werkgever van het slachtoffer, de Inspectie Veiligheid en Justitie verzocht een onderzoek in te stellen.

Voor het onderzoek beschikte de Inspectie over alle noodzakelijke informatie, zoals het volledige onderzoeksdossier van de Britse politie en documenten over de opleiding. De Inspectie heeft tevens veldonderzoek verricht. Dit veldonderzoek bestond uit een reconstructieklim op de plaats van het ongeval en een kwaliteitscontrole van het door de Britse politie in beslag genomen klimmateriaal. De Inspectie heeft gesproken met medewerkers van de Britse politie en de Britse kustwacht, diverse interviews afgenomen bij getuigen van het ongeval en zij heeft personen geïnterviewd die anderszins betrokken zijn bij de UVO.

De centrale vraag van het onderzoek luidt:

‘Is er sprake van tekortkomingen in de veiligheidswaarborgen tijdens de oefening die hebben geleid tot het ongeval en hoe wordt opleidingsbreed de veiligheid geborgd?’

De Inspectie behandelt de vraag in twee afzonderlijke delen.

Deel 1, de oefening en het ongeval

De genoemde reconstructieklim is uitgevoerd door een specialistisch onderdeel van het Korps Mariniers. Daarnaast heeft de Inspectie voor zowel deze reconstructieklim als voor vakinhoudelijke expertise op klimgebied gebruik gemaakt van een onafhankelijk extern deskundige.

De Inspectie constateert dat er een samenloop is van drie cruciale gebeurtenissen die hebben geleid tot het ongeval: Het loskomen van het slachtoffer van de rotswand, het losraken van een geplaatste zekering en het met het achterhoofd raken van de rotswand.

Omtrent het loskomen van het slachtoffer van de rotswand is de Inspectie nagegaan welke factoren hier mogelijk op van invloed waren. Zo is de Inspectie nagegaan of het laten klimmen van het slachtoffer op die dag en in de betreffende klimroute een onderbouwde beslissing was van de docenten, of de docenten voldeden aan de gestelde normen en of veiligheidsprotocollen werden gevolgd. Verder heeft de Inspectie gezien of de docent die het slachtoffer begeleidde, hem voorafgaand aan zijn val op de juiste wijze heeft gecoacht en of de student waarmee het slachtoffer klom hem op de juiste wijze heeft gezekerd. Wat betreft deze aspecten komt de Inspectie tot het oordeel dat deze in orde waren.

Uit het onderzoek komt naar voren dat het slachtoffer op een bepaalde manier van de rotswand loskwam. Naar alle waarschijnlijkheid kwam hij in een zogenaamde ‘open deur’ beweging terecht. De Inspectie stelt vast dat in de UVO aandacht is voor balanstechnieken en dat als specifiek onderdeel daarvan de ‘open deur’ en het stabiliseren daarvan niet is opgenomen in het onderwijsprogramma. De Inspectie merkt hierbij op dat het op deze wijze loskomen van de rotswand op zichzelf niet heeft geleid tot de val met het dodelijke letsel. Het dodelijke letsel is ontstaan door een samenloop van omstandigheden. De Inspectie heeft geen causaal verband aangetoond tussen het ontbreken van het behandelen van de ‘open deur’ en het letsel van het slachtoffer.

Voor het losraken van de geplaatste zekering is de Inspectie nagegaan of het klimmateriaal voldeed aan de normen, of het plaatsen van zekeringen in de UVO werd behandeld en of het slachtoffer dit voldoende beheerste. Wat betreft deze aspecten komt de Inspectie tot het oordeel dat deze alle in orde waren. De als laatste geplaatste zekering is op een bepaalde manier losgekomen uit de rotswand. Het slachtoffer heeft tijdens zijn klim zekeringen geplaatst waar dat goed mogelijk is, maar heeft niet van alle plaatsingsmogelijkheden gebruik gemaakt. De Inspectie kan niet met zekerheid vaststellen hoe de door hem als laatste geplaatste zekering is losgekomen. Het meest voor de hand liggend acht de Inspectie dat dit komt doordat zijn valrichting (van de rots af) en de valrichting waarin de zekering is geplaatst (naar beneden) niet overeenkwamen, al dan niet in combinatie met touwbewegingen kort daar aan voorafgaand.

Voor het met het achterhoofd raken van de rotswand is de Inspectie nagegaan of de helm van het slachtoffer voldeed aan de normen en of deze op de juiste wijze werd gedragen. Wat betreft deze aspecten komt de Inspectie tot het oordeel dat deze in orde waren. Het slachtoffer maakte een val van ongeveer acht meter, waarbij hij kantelde en zijn hoofd het laagste lichaamsdeel werd. Hij raakte met zijn helm op ongelukkige wijze een uit stekend deel van de onregelmatig gevormde rotswand, waardoor het letsel ontstond waaraan hij is overleden.

Tot slot is de Inspectie nagegaan of direct na het ongeval is gehandeld conform de bestaande protocollen. Daarbij is bezien of de docenten medisch waren geschoold en of er medisch materiaal aanwezig was. De Inspectie heeft tevens bezien of de kustwacht tijdig in kennis is gesteld en of de interne en externe communicatie tijdens de afhandeling van het ongeval op eenduidige wijze is verlopen. Wat betreft deze aspecten komt de Inspectie tot het oordeel dat deze alle in orde waren. De enige kanttekeningen die de Inspectie daarbij plaatst zijn het feit dat enkele personen op veertig meter hoogte ongezekerd naar het slachtoffer zijn geklommen in het kader van de directe hulpverlening en het gegeven dat de UVO niet was aangemeld bij de Britse kustwacht. De Inspectie constateert dat er door studenten en docenten – zeker gezien de omstandigheden – tijdens het ongeval op uitermate professionele wijze is opgetreden.

Conclusie en aanbevelingen, deel 1

De Inspectie constateert op basis van haar analyse dat alles er op wijst dat het ongeval is voortgekomen uit een combinatie van factoren waaruit kan worden afgeleid dat er sprake is van een noodlottige samenloop van omstandigheden. De conclusie op het eerste deel van de centrale vraag ‘Is er sprake van

tekortkomingen in de veiligheidswaarborgen tijdens de oefening die hebben geleid tot het ongeval' is als volgt:

De Inspectie heeft geen tekortkomingen geconstateerd in de veiligheidswaarborgen tijdens de oefening die hebben geleid tot het ongeval.

De Inspectie ziet mogelijkheden tot verbetering en doet het management van de Politieacademie de volgende aanbevelingen:

- Verwerk de 'open deur' beweging en coördinatieoefeningen zoals het stabiliseren daarvan in het opleidingsprogramma en het lesprogramma van de UVO;
- bezie of er een veiligere werkwijze mogelijk is van directe hulpverlening aan ernstig gewonde personen op moeilijk bereikbare locaties (op hoogte) en zo ja, borg dit in procedures en in de uitvoering daarvan;
- meld de UVO in het buitenland altijd aan bij de betreffende hulpdiensten, om daarmee de samenwerking bij de afhandeling van een incident te bevorderen.

Deel 2, veiligheid opleidingsbreed

De Inspectie heeft aan de hand van de volgende vijf aspecten gezien hoe de veiligheid opleidingsbreed is geborgd: Kwaliteit klimmateriaal, kwaliteit docenten, veiligheid inhoud opleiding, eindniveau, studiebelastingen en doorlooptijd en evaluatie.

Voor de beoordeling van de kwaliteit van het klimmateriaal is de Inspectie nagegaan of de bijbehorende procedures, de tussentijdse keuringen, de opslag en het onderhoud voldeden en of deze zaken in procedures en in praktijk zijn geborgd. De Politieacademie beschikt hiertoe over een sluitende kwaliteitscyclus. Wat betreft deze aspecten komt de Inspectie tot het oordeel dat deze alle in orde waren.

Voor de beoordeling van de kwaliteit van de docenten heeft de Inspectie gezien hoe dit aspect is geborgd. De docenten die momenteel de UVO verzorgen voldoen ruimschoots aan de geldende vakinhoudelijke en medische normen, maar dit is onvoldoende geborgd. De eisen die de Politieacademie formeel stelt aan haar docenten sluiten niet aan op de laatste ontwikkelingen. Daarnaast bestaat er voor de docenten een tussentijdse toetsing op competenties, maar die kent geen formele basis waardoor de kwaliteit niet is geborgd.

Voor de beoordeling van het aspect veiligheid constateert de Inspectie dat dit geen op zichzelf staand aspect is, maar geheel is verweven in het lesprogramma van de UVO.

De Politieacademie heeft geborgd dat studenten leren om hun klimuitrusting op een juiste wijze te gebruiken en dat alle basisklimtechnieken worden behandeld. Voor de diepgang op het punt van balanstechieken is een verbeteringslag mogelijk.

Voor het eindniveau, de studiebelastingen en de doorlooptijd van de UVO stelt de Inspectie vast dat het eindniveau weliswaar is benoemd, maar dat er geen eenduidige norm is. De Politieacademie heeft een 'minimum'-niveau vastgesteld zonder bovengrens. Verder constateert de Inspectie dat binnen het beschikbare aantal studiebelastingen de studenten op een zo hoog mogelijk klimniveau worden gebracht, een niveau dat kan uitgaan boven het voor de politiepraktijk noodzakelijke niveau. Hoewel de

UVO is gericht op een speciaal geselecteerd type functionarissen is de leercurve zonder meer steil. De te behalen studieresultaten zonder bovengrens, de doorlooptijd van de opleiding en het aantal studiebelastingsuren staan met elkaar op gespannen voet.

Over het aspect evaluatie constateert de Inspectie dat de voortgang van de studenten tijdens de opleiding structureel wordt geëvalueerd en dat gevolg wordt gegeven aan de uitkomsten van die evaluaties. De UVO zelf wordt doorlopend geëvalueerd en de uitkomsten daarvan worden direct in het lesprogramma verwerkt. Op deze aspecten komt de Inspectie tot het oordeel dat deze alle in orde waren. De Inspectie heeft daarnaast de UVO in zijn algemeenheid bezien op mogelijke verbeterpunten. Daarbij is opgevallen dat er hiaten zijn in de administratieve organisatie rondom de UVO.

Conclusie en aanbevelingen, deel 2

De conclusie op het tweede deel van de centrale vraag 'hoe wordt opleidingsbreed de veiligheid geborgd' luidt de conclusie als volgt:

De Inspectie constateert dat opleidingsbreed de veiligheid op een groot aantal onderdelen van de Urban Voorklim Opleiding is geborgd en dat op andere onderdelen een verbeterslag mogelijk is.

Aanbevelingen aan het management van de Politieacademie:

- Stel de eindnorm voor de niveaubepaling voor studenten eenduidig en smal vast. Borg dat deze norm daarbij in praktijk de maximale moeilijkheidsgraad is waarop wordt geklommen tijdens de uitvoering van de UVO;
- bezie - nadat de norm is vastgesteld - hoeveel studiebelastingsuren redelijkerwijs noodzakelijk zijn om dat niveau te bereiken;
- bepaal - nadat het benodigd aantal studiebelastingsuren is vastgesteld - de doorlooptijd van de opleiding en houdt daarbij rekening met voldoende mogelijkheid voor studenten om fysiek en mentaal te herstellen;
- bezie de inhoud van de UVO op het onderdeel klimtechnieken en vul deze aan met ontbrekende balanstechieken;
- borg de vakinhoudelijke kwaliteit van de UVO docenten door bij de functie passende aanvullende vakinhoudelijke voorwaarden te stellen en de bestaande tussentijdse niveau-bepaling te formaliseren;
- borg de medische competenties van UVO docenten door het afronden van een medische opleiding als de First Responder voorwaardelijk te maken voor het UVO docentschap;
- geef uitvoering aan het bestaande protocol ongevallen en bijna ongevallen;
- geef invulling aan de administratieve hiaten rondom de UVO en zorg voor een op alle gebieden deugdelijke administratie.

De Inspectie Veiligheid en Justitie gaat er van uit dat alle aanbevelingen zijn uitgevoerd voordat er sprake zal zijn van een nieuwe start van de Urban Voorklim Opleiding.

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

De Politieacademie is het centrum van opleidingen en kennis van de Nederlandse politie¹. De Urban Voorklim Opleiding (UVO) is onderdeel van haar opleidingsaanbod. Deze klimopleiding bestaat in hoofdlijnen uit twee delen: Een niet-urban gedeelte waarbij praktijkonderwijs wordt verzorgd in een natuurlijke omgeving, gevolgd door een urban gedeelte, waarbij praktijkonderwijs wordt verzorgd in een stedelijke omgeving.

Op woensdag 20 juni 2012 vond de afsluitende klimoefening van het niet-urban gedeelte van de UVO plaats in het klimgebied Bosigran te Cornwall, Engeland. Tijdens deze oefening viel één van de studenten, een 33-jarige politiefunctaris, werkzaam bij het Arrestatieteam Noord- en Oost-Nederland, van de rotswand. Hij overleed dezelfde dag in het ziekenhuis aan zijn verwondingen.

Naar aanleiding van dit ongeval hebben de Politieacademie en het regiokorps IJsselland (de werkgever van het slachtoffer) begin juli 2012 het hoofd van de Inspectie Veiligheid en Justitie verzocht een onderzoek in te stellen. De Inspectie is vervolgens op basis van haar wettelijke taak² een onderzoek gestart.

1.2 Onderzoeksdoelstelling

De onderzoeksdoelstelling is tweeledig:

Het eerste doel van het onderzoek is te voorzien in een feitelijke weergave van de gebeurtenissen aangaande het ongeval en inzichtelijk te maken welke verbeteringen kunnen worden doorgevoerd om soortgelijke ongevallen in de toekomst te voorkomen.

Het tweede onderzoeksdoel is inzichtelijk te maken hoe de veiligheid opleidingsbreed is geborgd en te bezien of en zo ja, welke verbeterpunten daarin mogelijk zijn.

De Inspectie doet op basis van haar oordeel verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen. Deze aanbevelingen dragen bij aan een veiligere klimopleiding.

Onderzoeksvraag en deelvragen

Aan de hand van de onderzoeksdoelen is de volgende centrale vraag geformuleerd:

- Is er sprake van tekortkomingen in de veiligheidswaarborgen tijdens de oefening die hebben geleid tot het ongeval en hoe wordt opleidingsbreed de veiligheid geborgd?

Het eerste deel van de centrale vraag is opgedeeld in de volgende deelvragen:

- Hoe vond het ongeval plaats?
- Welke maatregelen zijn genomen ter borging van de veiligheid tijdens de oefening waarin het ongeval plaatsvond?

¹ Website Politieacademie

² Politiewet 1993 en Wet op het LSOP en het Politieonderwijs

- Hoe werd aan deze maatregelen uitvoering gegeven tijdens de voorbereiding op en uitvoering van de oefening?
- Welke relatie is er tussen enerzijds het ongeval en anderzijds de genomen maatregelen ter borging van de veiligheid, inclusief de uitvoering daarvan?

Het tweede deel van de centrale vraag is opgedeeld in de volgende deelvragen:

- Hoe zijn de veiligheidsmaatregelen in de opleiding tot stand gekomen?
- Hoe wordt ervoor gezorgd dat de veiligheidsmaatregelen in de opleiding worden uitgevoerd zoals bedoeld?
- Hoe verloopt de evaluatie ten aanzien van veiligheid in de opleiding?
- Hoe worden verbeterpunten ten aanzien van veiligheid doorgevoerd in de opleiding?

Dit onderzoek is bedoeld om lessen te trekken voor de toekomst. Het gaat niet om een onderzoek naar aansprakelijkheden. De analyse en conclusies zijn niet vervaardigd in juridische termen en kunnen niet als zodanig worden beschouwd. Kwalificaties als ‘onrechtmatig’ komen in deze rapportage dan ook niet voor.

1.3 Uitvoering, verantwoording en afbakening

Uitvoering

Om antwoord te kunnen geven op het eerste deel van de centrale vraag maakt de Inspectie een reconstructie van het ongeval, waarna zij beziet welke cruciale factoren tot het ongeval hebben geleid. De Inspectie vertaalt deze cruciale factoren vervolgens naar de opleiding en geeft aan welke verbeterpunten er zijn. Voor beantwoording van het tweede deel van de centrale vraag beziet de Inspectie de opleiding los van het ongeval. De Inspectie brengt met dit deel van het onderzoek in kaart hoe de veiligheid tijdens de opleiding wordt geborgd en welke verbetermogelijkheden er zijn.

De Inspectie heeft kwalitatief onderzoek uitgevoerd. De Inspectie heeft daarvoor documentstudie verricht. Deze documentstudie omvat het volledige onderzoeksdossier van de Britse politie ten aanzien van het ongeval en de bij de Politieacademie opgevraagde documenten ten aanzien van de opleiding. De Inspectie heeft tevens veldonderzoek verricht. Dit veldonderzoek bestond uit een reconstructie op de plaats van het ongeval en een kwaliteitscontrole van het door de Britse politie in beslag genomen klimmateriaal. Ten slotte heeft de Inspectie diverse interviews afgenomen. Deze zijn gehouden bij studenten, docenten en de coördinator Werken op hoogte (WOH)³. Tevens is een interview afgenomen bij een voormalig docent die de opleiding (mede) heeft opgezet. Tijdens het onderzoek heeft de Inspectie ook gesproken met medewerkers van de Britse politie en de Britse kustwacht die betrokken waren bij de afhandeling van het ongeval.

³ De Urban Voorklim Opleiding is één van de opleidingen aangeboden vanuit de vakgroep Werken op hoogte

De interviewverslagen zijn na wederhoor vastgesteld. De processen-verbaal van de Britse kustwacht en de Britse politie zijn op ambtseed/ambtsbelofte opgemaakt. Het concepteindrapport is voor wederhoor met betrekking tot feitelijke onjuistheden voorgelegd aan de verzoekers (het regiokorps IJsselland en de Politieacademie) waarna het is vastgesteld.

Verantwoording

De reconstructieklim heeft plaatsgevonden met behulp van medewerking van het Kenniscentrum Militair Optreden onder Extreme Omstandigheden (KCMOX) van het Korps Mariniers. Voor deze reconstructieklim en voor vakinhoudelijke expertise op klimgebied heeft de Inspectie tevens gebruik gemaakt van een onafhankelijk deskundige, de heer S.C.F. Buis, eigenaar van het bedrijf Mountain Elements. De heer Buis is gediplomeerd UIAGM Berg- en skigids en materiaaldeskundige voor klim- en bergsport. Hij is adviseur van de Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging (NKBV) op het gebied van veiligheid, lid van de Vereniging van Duitse Berg- en Skigidsen (VDBS) en aangesloten bij de International Federation of Mountain Guide Associations (IFMGA/UIAGM/IVBV).

Tevens is de heer Buis werkzaam geweest bij het Korps Mariniers waar hij onder andere verantwoordelijk was voor supervisie op en training van speciale eenheden in berg- en Arctische gebieden en voor bergreddingen. De heer Buis is gediplomeerd Military Mountain Leader en Heeres Bergführer (militair berg- en skigids). In de eerstgenoemde opleiding is hij tevens docent geweest. Sinds 2007 is hij een aantal maanden per jaar adviseur van het KCMOX. Hij heeft op zijn vakgebied diverse handboeken geschreven.

De Inspectie maakt voor de inhoudelijke beoordeling van de veiligheidsaspecten op klimtechnisch gebied gebruik van het Alpin Lehrplan. Het Alpin Lehrplan is een toonaangevende leerboekenreeks die wordt uitgegeven door de Duitse Alpenvereniging (DAV) in samenwerking met de Duitse vereniging van berg- en skigidsen (VDBS). De DAV is een klim- en bergsport vereniging met ca. 940.000 leden in 355 zelfstandige regio's en is wereldwijd de grootste Alpenvereniging.

Het Alpin Lehrplan is geschreven door vooraanstaande specialisten, erkend door de DAV en VDBS. Het Alpin Lehrplan is actueel, het wordt regelmatig herzien als ontwikkelingen in de laatste techniek dit noodzakelijk maken. De actualiteit is geborgd door input vanuit de DAV Sicherheitsforschung. De DAV Sicherheitsforschung houdt zich bezig met evaluatie van ongevallen die zich voordoen in de bergsport en brengt daarmee de oorzaken in kaart. Deze evaluaties richten zich in het bijzonder op de klimmaterialen en gebruiksrisico's en vinden plaats in samenwerking met de norminstituten van CEN en UIAA⁴. Het oogmerk is preventie van ongevallen. De Inspectie hanteert voor dit onderzoek de meest recente versie (druk 2010).

Het Alpin Lehrplan wordt als officieel leerboek gebruikt door onder andere de DAV, de VDBS en klim- en bergspecialisten van het Duitse leger (Heeres Bergführer) en de Duitse politie (Polizeibergführer). Ook bij Nederlandse militaire klim- en bergspecialisten en de Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging (NKBV) is het Alpin Lehrplan de standaard.

⁴ Comité Européen de Normalisation; de normen van het CEN staan bekend als EN-normen. Union Internationale Des Associations D'Alpinisme

De Inspectie onderkent dat een beperkt aantal personen getuige is geweest van het ongeval van het slachtoffer. De Inspectie benadrukt dat dit bij uitstek personen zijn die gezien de aard van hun werk een zeer scherp waarnemingsvermogen hebben. Omwille van verantwoording en transparantie bevat het rapport een groot aantal voetnoten.

Afbakening

De Inspectie bekijkt bepaalde aspecten van de opzet en uitvoering van de UVO (zie paragraaf 1.2). Het nut en de noodzaak van de UVO als opleiding is voor dit onderzoek een gegeven en valt daarmee buiten de reikwijdte van het onderzoek.

Het niet-urban gedeelte van de UVO is een in tijd, plaats en aard afgebakend onderdeel van de totale opleiding en beslaat ongeveer de helft daarvan. Het onderzoek naar de veiligheid in opleidingsbrede zin beperkt zich vanwege deze natuurlijke afbakening tot dit deel van de opleiding. De keuze hiervoor is mede ingegeven door het feit dat in dit gedeelte van de UVO het ongeval plaatsvond. Daarnaast speelde de tijdigheid waarmee veiligheidstekorten inzichtelijk moeten worden gemaakt een rol bij de afbakening van het onderzoek.

1.4 leeswijzer

Het rapport bestaat uit twee afzonderlijke delen. Het eerste gedeelte van het rapport start met context-informatie over de opleiding (hoofdstuk 2). Vervolgens biedt het rapport inzicht in wat er is gebeurd vlak voor, tijdens en na het ongeval (hoofdstuk 3) en hoe dit zich verhoudt tot de opleiding (hoofdstuk 4). Het eerste deel van het rapport wordt afgesloten met de conclusies en aanbevelingen die daaruit voort komen (hoofdstuk 5).

Het tweede gedeelte van het rapport beschrijft de maatregelen die zijn genomen om de veiligheid opleidingsbreed te borgen (hoofdstuk 6). Aansluitend zijn de conclusies en aanbevelingen vermeld (hoofdstuk 7).

Hoofdstuk 2

De opleiding algemeen en context

2.1 Inleiding

De Inspectie schets in dit hoofdstuk in paragraaf 2.2. een algemeen beeld en de context van de Urban Voorklim Opleiding (UVO).

2.2 Achtergronden

Nederland kent ter bestrijding van bepaalde vormen van criminaliteit en van terrorisme een aantal specialistische eenheden. Fysiek en mentaal zware selectie- en basisopleidingstrajecten moeten waarborgen dat de medewerkers van die eenheden over de voor hun taak benodigde competenties beschikken. Naast de opleidingstrajecten die elke medewerker in ieder geval voor zijn specifieke eenheid moet doorlopen, zijn er ook opleidingen gericht op specifieke taakgebieden. Deze opleidingen zijn bedoeld voor een select aantal medewerkers van de specialistische eenheden, die daar gezien hun specifieke competenties voor in aanmerking komen. Het betreft hier medewerkers die op hun vakgebied tot de beste behoren. De UVO is zo'n specialistische opleiding. De Inspectie wijdt om veiligheidsredenen niet uit over de tactieken die worden aangeleerd tijdens deze opleiding, maar richt zich op het deel van de opleiding waar de basis van het klimmen wordt aangeleerd.

Het is evident dat klimmen in zijn algemeenheid, en voorklimmen in het bijzonder, niet risicoloos is. Voorklimmen is een techniek waarbij de klimmer zelf het dynamische klimtouw mee naar boven neemt. De tussenzekeringen worden bij het traditioneel voorklimmen door de voorklimmer zelf aangebracht, er is dus geen sprake van een behaakte klimroute. Het door de klimmer meegenomen touw wordt telkens aan de in de rotswand geplaatste tussenzekering bevestigd. Dit gebeurt op zodanige wijze dat het klimtouw bij het verder klimmen zo soepel mogelijk kan bewegen. Wanneer een voorklimmer een val maakt, valt hij dus eerst de afstand tussen hem en zijn laatste tussenzekering om vervolgens diezelfde afstand (plus rek in het touw) voorbij zijn laatste tussenzekering te vallen, voordat hij tot stilstand komt. Studenten van de UVO leren het voorklimmen door te oefenen in bestaande klimroutes in klimgebieden in Engeland. Deze klimgebieden betreffen onregelmatig gevormde rotswanden, waardoor de kans bestaat dat er letsel optreedt tijdens een voorklimmersval. Het feit dat dit kan gebeuren is van invloed op de mentale gesteldheid van een voorklimmer (angst). Bovendien is klimmen een fysieke aangelegenheid, waarvoor de nodige kracht, conditie en beheersing van technieken benodigd zijn. Een voorklimmer dient dus te beschikken over een combinatie van bepaalde fysieke en mentale eigenschappen.

De Politieacademie heeft in de periode 2007 – 2008 de UVO ontwikkeld omdat specialistische eenheden behoefte hadden aan medewerkers met deze vaardigheden. Voor de ontwikkeling is gebruikt gemaakt van de inhoud van diverse buitenlandse militaire klimopleidingen en van civiele klimopleidingen. De Politieacademie heeft de UVO voor het eerst verzorgd in 2008. Sindsdien heeft de opleiding zeven keer plaatsgevonden, met gemiddeld ongeveer acht studenten. Het eerste gedeelte van de opleiding vindt plaats in Engeland, het tweede en tevens laatste deel in Nederland. In het eerste deel leren studenten de basis van het voorklimmen in een natuurlijke omgeving. In het tweede deel vindt de vertaalslag plaats naar het klimmen in een stedelijke omgeving.

Hoofdstuk 3

Reconstructie

3.1 Inleiding

Een politiefunctionaris, verder aangeduid als het slachtoffer, overleed op woensdag 20 juni 2012 aan het letsel dat hij opliep als gevolg van een val tijdens een klimoefening in de Urban Voorklim Opleiding (UVO). De Inspectie beschrijft in dit hoofdstuk wat er op die dag gebeurde voorafgaand aan en tijdens de oefening waarbij het ongeval plaatsvond. Het startmoment van de reconstructie is de aanvang van die opleidingsdag. De reconstructie eindigt bij het vervoer van het slachtoffer naar het ziekenhuis. De Inspectie beantwoordt met deze reconstructie de eerste deelvraag uit het onderzoek: 'Hoe vond het ongeval plaats?'

De reconstructie is gebaseerd op interviews afgenomen bij getuigen van het ongeval en verklaringen uit het Britse politiedossier. Daarnaast is gebruik gemaakt van overige informatie uit het dossier, waaronder het rapport van de patholoog-anatoom. Tevens is gebruik gemaakt van informatie uit het meldkamersysteem van de Britse kustwacht en uit het meldkamersysteem van de Britse politie. De Inspectie heeft verder externe deskundigen betrokken en een reconstructieklim laten uitvoeren. Bovendien heeft zij onderzoek laten uitvoeren aan het door de Britse politie in beslag genomen klimmateriaal.

De Inspectie is zich er van bewust dat alle aanwezige studenten en docenten nauw betrokken waren bij de afhandeling van het ongeval en dat zij daarmee op directe en/of indirecte wijze hulp hebben geboden aan het slachtoffer. Voor reconstructie van dit ongeval richt de Inspectie zich echter op de zaken die – achteraf gezien – van invloed zijn geweest op de afhandeling van het ongeval. Dit laat dus onverlet dat meer personen dan genoemd in de reconstructie een bijdrage hebben geleverd aan de afhandeling van het ongeval. Alle tijdstippen die in de reconstructie zijn vermeld, betreffen lokale (Britse) tijd.

3.2 Context ongeval

Op zondag 10 juni 2012 startte een nieuwe editie van de UVO. Zoals gebruikelijk vond het eerste gedeelte van de opleiding plaats in een natuurlijke klimomgeving in het zuiden van Engeland. Een groep van tien studenten en vijf docenten reisden op de voornoemde datum af naar Cornwall. Woensdag 20 juni 2012 betrof de laatste opleidingsdag van dit gedeelte van de opleiding, de dag daarna zou de thuisreis plaatsvinden. Deze laatste dag stond in het teken van de niveaubepalingsklim. Tijdens deze klim beoordelen de docenten het klimniveau van de individuele studenten. Dit levert hen bruikbare informatie op voor het vervoltraject van de opleiding.

Een niveaubepalingsklim vindt plaats met twee studenten, die daarbij worden begeleid door een docent. De klimroutes zijn in twee delen opgeknipt. Eén student klimt het eerste deel van de route, zijn medestudent staat beneden aan de route en zekert hem. De docent staat bij de student die zekert en coacht beide studenten. Nadat het eerste deel van de route is geklommen, bouwt de student op de afgesproken plaats een 'belay' (hierop wordt in paragraaf 3.3 ingegaan). De medestudent en de docent klimmen vervolgens diezelfde route na. Bij het belay aangekomen wisselen de studenten van positie en klimt de student die als laatste heeft geklommen, nu als eerste. Die student klimt naar het eindpunt van de route en maakt daar een belay, waarna zijn medestudent en de docent dat deel van de route naklimmen.

Afb. 11
Spleet

7,5 m

Afb. 13
Kuiltje

Afb. 10
Positie voeten
Afb. 12
Positie nut

4 m

Afb. 8
Nut 1

Afb. 7
Belay

0 m

Afb. 14
Locatie
na val

Afbeelding 1: Overzichtsfoto

3.3 Reconstructie

Op de vorige pagina treft u een overzichtsfoto van het relevante deel van de route, genaamd Little Brown Jug, de route die het slachtoffer klom (afbeelding 1). Op deze afbeelding staan de punten aangegeven die verderop in de reconstructie worden beschreven. In de tekst treft u genummerde afbeeldingen die corresponderen met de nummers op deze overzichtsfoto⁵.

De klimroute Little Brown Jug kent een lengte van 64 meter en een moeilijkheidsgraad Very Severe 5a⁶. Deze klimroute was - zoals gebruikelijk tijdens de opleiding - onderverdeeld in twee delen. Op het punt tussen deze twee delen is het belay gebouwd. Een belay is een veilige plaats waar een klimmer zich aan één of meerdere punten aan of in de rotswand vast zet. Een belay moet sterk genoeg zijn om een voorklimmer en een naklimmer te zekeren en een eventuele val te kunnen opvangen. Voorafgaand aan de klim bepaalden het slachtoffer en de medestudent met wie hij klom (verder: student A) in onderling overleg dat student A het eerste gedeelte van de klimroute zou voorklimmen, dus van de voet van de klimroute naar het belaypunt. Het slachtoffer zou het laatste gedeelte voorklimmen, dus van het belaypunt naar de top van rotswand⁷. De docent die het slachtoffer en student A begeleidde (verder: docent A) onderschreef deze keuze, omdat het slachtoffer de betere klimmer was van de twee en het laatste gedeelte van de klimroute moeilijker is (hogere moeilijkheidsgraad) dan het eerste gedeelte⁸.

Elke student heeft bij aanvang van de opleiding zijn eigen klimmaterialen uitgereikt gekregen. De verschillende sets klimmateriaal zijn allen gemerkt met uniek gekleurd tape, zodat iedereen eenvoudig kan zien wat zijn klimmateriaal is. De kleur tape gebruikt voor het klimmateriaal van het slachtoffer was groen met geel gestreept en de kleur tape gebruikt voor het klimmateriaal van student A was groen. Het is gebruikelijk dat de voorklimmer ook materialen aan zijn klimgordel hangt uit de set van de naklimmer. Op deze wijze beschikt de voorklimmer over voldoende materiaal om de route veilig af te kunnen zekeren.

Het slachtoffer en student A bepaalden voorafgaand aan de klim welke materialen zij nodig zouden hebben om de route uit te klimmen. De door hen uitgekozen materialen werden uit beide klimsets gehaald en aan de klimgordel van student A bevestigd, omdat die als eerste zou gaan klimmen. Het slachtoffer en student A bestudeerden de route, waarna zij zich tussen 10.00 uur en 10.30 uur naar het startpunt van de klimroute begaven. Aan de voet van de klimroute bouwden zij een belay. Dit belay betrof een zogenoemde 'natural' en bestond uit bandslinge om een rotsblok (zie afbeelding 2).

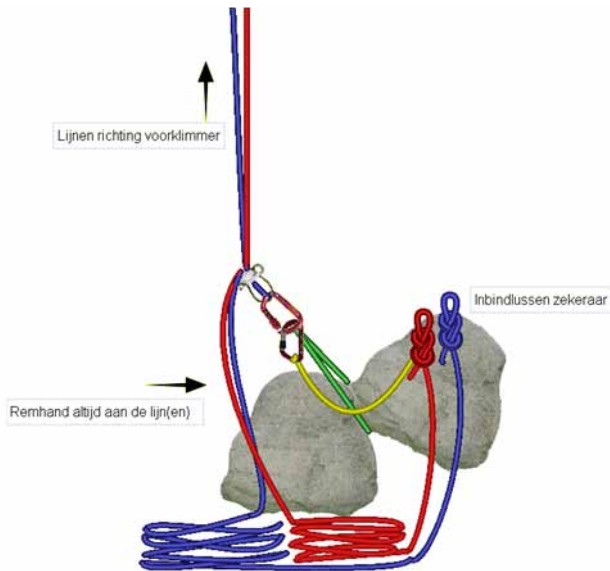
⁵ De detailfoto's zijn vanuit verschillende hoeken genomen. Tevens zijn zij van verschillende schaalgrootte. Daardoor kunnen de foto's een vertekend beeld geven

⁶ Climbers Club Guide, North Coast, West Cornwall

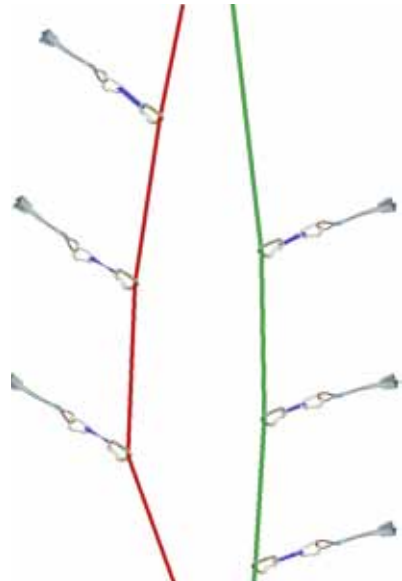
⁷ Interview student A

⁸ Interview docent A

Afbeelding 2: Voorbeeld natural Belay

Afbeelding 3: Voorbeeld halftouw

De klim vond plaats volgens de klimmethode 'halftouw' (zie afbeelding 3). Halftouw, ook wel bekend als dubbeltouw, zijn twee klimtouwen van verschillende kleuren. Voor aanvang van de klim binden beide klimmers de halftouwen in op het sterke punt van hun klimgordel door middel van een teruggestoken acht. Gedurende de hele klim blijft deze verbinding gehandhaafd. De sterkte van de afzonderlijke klimtouwen is groot genoeg om een voorklimval op te vangen. De klimtouwen worden om en om in de zekeringspunten gehangen, waardoor touwrijving door een ongunstig touwverloop kan worden verminderd.

Het slachtoffer bevestigde beide klimtouwen in het zekerapparaat (Reverso 3). Dit zekerapparaat zat bevestigd aan de bandslinge die om de rots zat. Voorafgaand aan de klim controleerden beide klimmers het door hen gebouwde belay en docent A zag hierop toe. Voorafgaand aan de start van de klim controleerden de studenten grondig bij elkaar of de wijze waarop het klimmateriaal was bevestigd, in orde was. Docent A hield hierop toezicht en toen bleek dat alles in orde was, startte student A met de klim⁹. Het slachtoffer zekerde student A tijdens de klim met het zekerapparaat 'Reverso 3' (zie afbeelding 4).

Afbeelding 4: Voorbeeld zekerapparaat

⁹ Interview docent A en student A

Tijdens zijn voorklim plaatste student A diverse zekeringen in de rotswand (zie afbeeldingen 5a en 5b). Student A gebruikte na het plaatsen van een zekering en het daar aan bevestigen van het klimtouw het daarvoor aangeleerde commando 'Runner on', waarop het slachtoffer antwoordde met het commando 'Aye Aye', wat betekent 'begrepen'. De communicatie gedurende de klim vond plaats via deze vaste aangeleerde commando's, de climbingcalls.

Afbeelding 5a: Voorbeeld zekering nut

Afbeelding 5b: Voorbeeld zekering Camalot

Student A vond het een pittige klim, maar krom het eerste gedeelte van de route zonder problemen¹⁰. Tijdens het zekeren hielden docent A en het slachtoffer zoals gebruikelijk de voorklimmer in de gaten, maar spraken zij ondertussen over alledaagse dingen¹¹. Nadat student A de vooraf afgesproken plaats om te wisselen van voorklimfunctie had bereikt, bouwde hij een belay. Dit deed hij door twee bandslinge om een rotsblok te halen en daar een karabiner en het zekerapparaat aan te bevestigen (zie afbeeldingen 4, 6a en 6b)¹².

Afbeelding 6a: Bandslinge van het slachtoffer

¹⁰ Interview student A

¹¹ Interview docent A

¹² Getuigenverklaring student A

Afbeelding 6b: Karabiner van het slachtoffer

Student A heeft na aankomst op de afgesproken belay plaats de klimtouwen in het zekerapparaat geplaatst en deze geblokt door middel van een tweede karabiner, waardoor deze in de nazekerstand stond. Door deze nazekerstand wordt een naklimmer automatisch geremd bij een eventuele val. Student A stond op dat moment op een uit stekend rotsplateau op ongeveer 40 meter hoogte, gemeten vanaf het startpunt van de klimroute (zie afbeelding 7).

Afbeelding 7: Plaats belay Little Brown Jug

Student A gaf het commando ‘Climb when ready’ hetgeen betekende dat het slachtoffer en docent A konden beginnen met het naklimmen. Het slachtoffer klom als eerste na en docent A volgde op enkele meters afstand. Tijdens het klimmen hadden het slachtoffer en docent A op rustige toon gesprekken met elkaar. Het slachtoffer bewoog soepel tijdens het klimmen en oogde ontspannen in zijn bewegingen¹³. Halverwege zijn klim maakte hij nog even een praatje met een docent uit de links naastgelegen klimroute genaamd Doorpost (verder: docent B). Docent B gaf hem een smintje (snoepje), waarna hij verder klom en zonder problemen het belay bereikte¹⁴. Nadat het slachtoffer en docent A het belay hadden bereikt, zetten zij zichzelf daar aan vast met een bandslinge en een karabiner¹⁵. Bij het belay wisselde het slachtoffer en student A van rol. Het zekerapparaat werd daarbij omgebouwd van naklim naar voorklimstand¹⁶.

¹³ Interview docent A

¹⁴ Interviews docent A, docent B en getuigenverklaring student A

¹⁵ Getuigenverklaring student A

¹⁶ Aanvulling wederhoor Politieacademie

Student A zekerde vanaf dat moment het slachtoffer en het slachtoffer was nu degene die ging voor klimmen. Voorafgaand aan de start van de voorklim controleerden de studenten bij elkaar of de wijze waarop klimmateriaal was bevestigd in orde was. Docent A hield hierop toezicht en toen bleek dat alles in orde was, kon het slachtoffer starten met de klim¹⁷. Student A gaf daarbij het commando 'Climb when ready', waarop het slachtoffer antwoordde 'Aye Aye'¹⁸.

Tijdens aanvang van de klim stond student A rechts op het belay met zijn gezicht naar de rotswand. Docent A stond direct links van hem iets naar achteren¹⁹. Het slachtoffer maakte een ontspannen, gemotiveerde indruk en liet blijken dat hij zin had in zijn voorklim. Hij oogde fit en opgewekt²⁰. Hij zei tegen student A: 'Mooi man, ik zie je zo boven'²¹. Het slachtoffer startte zijn klim door op ongeveer 2 à 2,5 meter hoogte vanaf het belay gezien een nut te plaatsen (zie afbeeldingen 8a en 8b). Dit betrof een koperkleurige nut nummer 4²².

Afbeelding 8a: Locatie eerste nut ²³

¹⁷ Getuigenverklaring student A

¹⁸ Getuigenverklaring docent A

¹⁹ Interview en getuigenverklaring student A

²⁰ Interview docent A en interview student A

²¹ Getuigenverklaring student A

²² Interview docent A, kleur en nummer nut aangegeven door docent B

²³ Dit betreft de locatie waar de nut ongeveer is geplaatst, de nut toont niet per definitie de exacte plek

Afbeelding 8b: Locatie eerste nut (detailfoto)

Docent A zag dat het slachtoffer deze plaatsing controleerde door even aan de zekering te trekken en zag dat nut goed was geplaatst. Het slachtoffer plaatste zijn klimtouw in de expresset²⁴ (zie afbeelding 9) en gaf het commando 'Runner on', waarna hij begon te klimmen. Het exacte tijdstip van de start van zijn voorklim is niet bekend.

Afbeelding 9: Voorbeeld nut met setje

²⁴ Getuigenverklaring docent A

Kort na de start van de klim zei student A tegen het slachtoffer dat hij een nieuwe zekering zou moeten gaan plaatsen, omdat anders de afstand tussen hem en de eerst geplaatste zekering te groot zou worden²⁵. Het slachtoffer gaf aan dat hij nog iets wilde doorklimmen, omdat hij eerst stabiel wilde staan voordat hij een zekering zou gaan plaatsen²⁶ en/of omdat hij geen mogelijkheid zag om te plaatsen²⁷. Docent A zei daarop tegen hem dat hij bij de eerste mogelijkheid een zekering zou moeten gaan plaatsen²⁸. Docent A zag dat het slachtoffer nog iets verder klom en met beide voeten naast elkaar ging staan, in een inham in de rotswand (zie afbeeldingen 10a en 10b)²⁹. Het slachtoffer stond op dit moment ongeveer zes meter boven het belay, gemeten van het rotsplateau tot aan zijn klimgordel³⁰. Hij gaf aan dat hij het een lastig stuk vond³¹.

Afbeelding 10a: Positie voeten van het slachtoffer (onderaanzicht)

²⁵ Interviews docent A en student A

²⁶ Getuigenverklaring student A

²⁷ Interview docent A

²⁸ Interview docent A

²⁹ Getuigenverklaring docent A

³⁰ Bron: Nameting fotoklimmateriaal reconstructieklim

³¹ Getuigenverklaring student A

Afbeelding 10b: Positie voeten van het slachtoffer (bovenaanzicht)

Het slachtoffer zocht naar een mogelijkheid om een zekering te plaatsen. Docent A zei tegen hem dat hij bij zijn rechterhand een zekering zou kunnen plaatsen, omdat daar een verticale spleet in de rotswand zat³². Docent A wist dit uit eigen ervaring, omdat hij de route zelf meerdere malen had geklommen. Het slachtoffer pakte een Camalot van zijn klimgordel en plaatste die in de door docent A aangegeven spleet in de rotswand (zie afbeeldingen 11a en 11b)³³. Hij bevestigde één van zijn klimtouwen aan de expresset en gaf het commando 'Runner on'.

³² Interview docent A

³³ Interview docent A en getuigenverklaring student A

Afbeelding 11a: Plaats spleet en Camalot

Afbeelding 11b: Detailfoto spleet (in de spleet zit een nut, in het geval van het slachtoffer was dit een Camalot)

Het slachtoffer gaf direct na de plaatsing van de Camalot aan dat hij onstabiel en niet zo lekker stond. Hij had geen goede grip op de rotswand en geen goede plek om zijn handen te plaatsen³⁴. Docent A zei tegen hem dat als hij het niet zou gaan redden, hij zich naar links af moest laten zakken of glijden³⁵. Docent A zei ook tegen hem dat hij de spleet waar hij zijn Camalot in had geplaatst als handgreep zou kunnen gebruiken³⁶. Het slachtoffer liet zich iets inzakken en plaatste aan de rechterzijde ter hoogte van zijn rechter onderbeen/ rechtervoet een nut in een spleet (zie afbeeldingen 12a en 12b)³⁷. Hij plaatste de nut in de valrichting en controleerde de plaatsing van de nut door er aan te trekken³⁸. Daarna plaatste hij het klimtouw in de expresset van de nut en gaf hij het commando 'Runner on'³⁹. Vervolgens ging het slachtoffer weer rechtop staan en haalde hij de Camalot uit de spleet. De Camalot hing hij terug aan zijn klimgordel⁴⁰. Hij stond vervolgens weer in dezelfde positie met zijn voeten naast elkaar.

Afbeelding 12a: Locatie tweede nut (onderaanzicht)

³⁴ Getuigenverklaringen student A en docent A, interviews docent A en Student A

³⁵ Getuigenverklaring docent A, Interview student B

³⁶ Interview docent A en student A

³⁷ Getuigenverklaring docent A, getuigenverklaring student A

³⁸ Interview docent A

³⁹ Interview docent A en getuigenverklaring docent A

⁴⁰ Getuigenverklaringen docent A en student A

Afbeelding 12b: Locatie tweede nut (bovenaanzicht)⁴¹

Docent A zei tegen het slachtoffer dat links van hem een kuiltje in de rotswand zat, waarin hij zijn linkervoet zou kunnen plaatsen (zie afbeeldingen 13a en 13b). Hij probeerde dat, maar gaf aan dat het niet lukte⁴².

⁴¹ Dit betreft de locatie waar de nut ongeveer is geplaatst, de nut toont niet per definitie de exacte plek

⁴² Interview docent A

Afbeelding 13a: Kuiltje in rotswand (zijaanzicht)

Afbeelding 13b: Kuiltje in de rotswand (onderaanzicht)

Het slachtoffer gaf aan dat hij dacht dat het niet zou gaan redden⁴³ en dat hij een valletje zou gaan maken⁴⁴. Student A hoorde hem vloeken en hoorde spanning in zijn stem⁴⁵. Student A geeft aan dat hij zag dat het lichaam van het slachtoffer onder spanning stond⁴⁶. Docent A hoorde dat het slachtoffer vroeg om een 'tight line', maar aansluitend toch weer vroeg om wat 'slack'. Student A gaf hem een 'tight line', omdat hij er al rekening mee hield dat hij zou gaan vallen, vanwege hetgeen hij daarvoor had gezegd⁴⁷. Docent A zag op dat moment dat de klimtouwen niet achter de voeten of benen van het slachtoffer zaten⁴⁸, waardoor het onmogelijk was om achter het klimtouw te blijven haken tijdens een val. Docent A zei met luide stem dat het slachtoffer zich in dat geval 'links van hem langs de wand omlaag zou moeten laten glijden'⁴⁹. Student A geeft aan dat het slachtoffer dit gehoord moet hebben, omdat hij aangaf dat hij het nog even wilde proberen⁵⁰.

Meteen daarop, slechts enkele minuten na de start van zijn voorklim, kwam het slachtoffer los van de rotswand. Hij draaide direct bij het loskomen met zijn lichaam rechtsom zijn as, waardoor hij in zijwaartse positie terecht kwam⁵¹. Hij zette zich met kracht af van de rotswand⁵², waarbij het leek alsof hij sprong⁵³. Het slachtoffer viel daardoor niet vlak langs de rotswand naar beneden, maar viel van de rotswand af⁵⁴. De door het slachtoffer als laatste geplaatste nut werd vervolgens zonder de benodigde weerstand te geven uit de rotswand getrokken door het klimtouw waaraan de expresset bevestigd was⁵⁵. Hij draaide tijdens de val van een verticale positie (rechttop) naar een horizontale positie om vervolgens in een diagonale positie met het hoofd als laagste punt terecht te komen⁵⁶.

Het slachtoffer viel over het belay heen en raakte met één luide klap met zijn achterhoofd de rotswand vlak onder het belay. Zijn val werd geremd door de wijze waarop student A hem zekerde en de door het slachtoffer als eerste geplaatste zekering (nut). Na de val hing het slachtoffer in zijn klimgordel links onder het grote uitstekende rotsblok onder het belay (zie afbeelding 14a).

⁴³ Getuigenverklaring student A

⁴⁴ Interview docent A

⁴⁵ Getuigenverklaring student A, interview student A

⁴⁶ Interview student A

⁴⁷ Interview student A

⁴⁸ Interview docent A

⁴⁹ Getuigenverklaring student A

⁵⁰ Interview student A

⁵¹ Interviews docent A en student A

⁵² Interviews docent A en student A

⁵³ Interview student A

⁵⁴ Interviews student A, student B en docent A

⁵⁵ Interview docent A

⁵⁶ Interviews student A, student B en docent A

Afbeelding 14a: Locatie van het slachtoffer na val

Afbeelding 14b: Bovenaanzicht route

Afhandeling ongeval

Het vervolg van de reconstructie betreft de afhandeling van het ongeval. De Inspectie heeft ter verduidelijking van de tekst de volgende overzichtsfoto gevoegd (zie afbeelding 15). In deze afbeelding staat weergegeven waar de betrokkenen zich bevonden op het moment van het ongeval.

Afbeelding 15: Overzicht klimroutes

Docent A en student A riepen naar het slachtoffer, maar hij reageerde daar niet op. Docent A heeft vervolgens drie maal op zijn fluit geblazen (het signaal om een ernstig ongeval mee aan te geven) en heeft om hulp geroepen, onder andere naar docent B. Docent A controleerde het belay en droeg student A op de klimtouwen te bewaken. Student A heeft het klimtouw tijdens de val niet door zijn handen voelen glijden. Student A heeft vervolgens een knoop in de klimtouwen gelegd om eventueel zakken van het slachtoffer te voorkomen.

Docent A heeft zich middels de prusik methode vastgemaakt aan het klimtouw van het slachtoffer en is naar hem afgedaald. De prusik is een hulptouw dat om het klimtouw wordt gewikkeld en bij belasting een klemmende werking geeft (zie afbeelding 16). De prusik wordt onder andere gebruikt als rem en zelfzekering bij reddingen. De klimmer maakt de prusik op het klimtouw vast en bevestigt het uiteinde aan het bevestigingspunt van de gordel. Door de prusik met de hand te verschuiven over het klimtouw, kan de klimmer zich gezekeerd langs het klimtouw verplaatsen.

Afbeelding 16: Voorbeeld prusik

Docent B heeft de student die hij op dat moment begeleidde (verder: student B) opdracht gegeven de route Doorpost uit te klimmen. Student B fungeerde op dat moment als naklimmer. De medestudent uit die route had bovenaan de rotswand al een veilig belay gebouwd. Docent B heeft zichzelf vervolgens losgemaakt van zijn klimtouwen. Docent B is ongezekerd naar het belay van student A geklimmen en heeft na aankomst het belay gecontroleerd. Docent B is vervolgens ook via de prusik methode afgedaald naar de locatie van docent A en van het slachtoffer. Docent B heeft voor de zekerheid nog een extra zekering geplaatst omdat er nu drie personen aan hetzelfde klimtouw hingen.

Beneden aan de voet van de klimroutes was de afgesproken verzamelplaats, het zogenoemde RV (Rendez Vous). Een student die beneden aan de voet van de klimroutes stond in de buurt van het RV (verder: student RV), heeft zo spoedig mogelijk na het horen van het fluitsignaal om 11.36 uur gebeld naar de kustwacht⁵⁷. Hij heeft de benodigde gegevens ten aanzien van het ongeval (locatie, aard en omstandigheden) doorgegeven aan de centralist van de meldkamer van de kustwacht. Om 11.39 uur is tijdens het gesprek de helikopterbemanning op Culldrose Airfield gealarmeerd, om 11.45 uur is het telefoongesprek beëindigd.

In de klimroute direct rechts van waar het ongeval plaatsvond (Venusberg) waren eveneens twee studenten (verder: student C en student D) en een docent bezig met een niveaubepalingsklim. Student D heeft vlak na het ongeval ook drie maal op zijn fluit geblazen. Student C, die ten opzichte van zijn medestudenten bovengemiddeld medisch is geschoold⁵⁸, wilde naar het belay van student A klimmen om daar medische bijstand te verlenen. Student C heeft een extra Camalot geplaatst en is vervolgens beveiligd (horizontaal) naar het belay van student A geklimmen. Ondertussen ondersteunde docent A het hoofd van het slachtoffer. Docent A en docent B bleven hem aanspreken. Het slachtoffer heeft woordelijk niet gereageerd op de docenten.

⁵⁷ Student RV heeft tevens de functie van coördinator van de vakgroep Werken op hoogte

⁵⁸ Student C volgde bij de Koninklijke Marechaussee de opleiding Tactical Combat Casualty Care (TCCC) en is sindsdien ge(her)certificeerd (TCCC is vergelijkbaar met Combat Life Saver plus)

Toen student C aankwam bij het belay van student A maakte hij zich daar aan vast, waarna hij zich los maakte van zijn klimtouwen. Student C plaatste ter versterking nog een extra zekerpunt in het belay⁵⁹. Student D, die bij de route Venusberg was achtergebleven, haalde ondertussen de medische tassen naar boven met de klimtouwen die hij en student C hadden gebruikt tijdens hun klim. De medische tassen zijn daarvoor door student RV vanuit het RV opgehaald en vastgemaakt aan de klimtouwen. Het betrof de grote gele medische tas en de blauwe tas met onder andere een zuurstofapparaat.

Na kort overleg met docent A en docent B over het boven krijgen van de medische materialen en de toestand van het slachtoffer, is student C ongezekerd terug geklommen naar zijn eigen klimroute, alwaar student D op hem wachtte met de medische tassen. Student C en student D zijn vervolgens gezamenlijk met de medische tassen ongezekerd naar het belay van student A geklommen.

Docent A en docent B handelden continu volgens het zogeheten ABCDE protocol (airway, breathing, circulation, disability, exposure/environment), waarbij de vitale functies van het slachtoffer werden gecontroleerd. De docenten sloten de meetapparatuur afkomstig uit de medische tassen en uit de EHBO tas die zij bij zich droegen, op hem aan. De ademhaling van het slachtoffer bleek goed, omdat het non-rebreathing mask (van de zuurstof) telkens aansloeg wanneer hij uitademde, de saturatiemeter gaf 98% aan (meet zuurstofwaarde in het bloed). Zijn hartslag was normaal. Docent A en docent B hebben een nekkraag aangelegd bij het slachtoffer. Docent A heeft hem continu ondersteund en vastgehouden.

De sectormanager North Cornwall van de Britse kustwacht (verder: sectormanager) luisterde via de mobilfoon in zijn dienstvoertuig mee met de meldkamer van de kustwacht. Naar aanleiding van de melding van het ongeval is hij ter plaatse gegaan. Student RV had hier via de meldkamer van de kustwacht telefonisch kennis van genomen. Bovenaan de rotswand stond docent C. Student RV stelde docent C telefonisch op de hoogte van het feit dat de sectormanager onderweg was. Docent C heeft student B, die zijn route inmiddels had uitgeklimmen, verzocht de sectormanager op te halen bij de parkeerplaats van het klimgebied en hem te begeleiden naar de plaats van het ongeval. Student B deed dit vervolgens.

Nadat de sectormanager ter plaatse was gekomen had hij telefonisch contact met docent B, die op dat moment nog samen met docent A bij het slachtoffer was. Docent B en de sectormanager bespraken zijn medische status. Docent B gaf daarna zijn telefoon over aan student C, zodat die kon fungeren als intermediair tussen enerzijds de docenten die zich bezighielden met stabilisatie van het slachtoffer en anderzijds de sectormanager van de kustwacht. Student C heeft telkens de bevindingen ten aanzien van het slachtoffer doorgegeven. Deze bevindingen betroffen de waardes die de docenten aflazen van de op hem aangesloten medische apparatuur en overige relevante waarnemingen van de docenten en student C.

Omstreeks 12.00 uur kreeg de Britse politie (Devon & Cornwall Police) de melding van het ongeval door van de kustwacht. De politie meldde zich om 12.27 uur ter plaatse op de parkeerplaats bij het klimgebied en ving daar na afloop de betrokkenen op om onder andere hun gegevens en beknopte verklaringen te noteren.

⁵⁹ Wederhoor student C

Om 12.04 uur, ongeveer 27 minuten nadat de melding bij de meldkamer van de kustwacht was binnengekomen, was de helikopterbemanning aanwezig op de plaats van het ongeval. Student C zwaaide met zijn armen naar de helikopter om hun locatie duidelijk te maken. De helikopterbemanning zag waar de plaats van het ongeval was, maakte eerst een inschatting van de situatie (windrichting e.d.) en lieten een medewerker zakken aan een kabel. Vervolgens vond tussen de betrokken docenten, studenten en de kustwacht overleg plaats over de beste wijze van vervoer van het slachtoffer. Deze afstemming was nodig omdat hij zich op een voor de helikopter moeilijk bereikbare plaats bevond. Uiteindelijk is het slachtoffer in een reddingsharnas van de helikopter gebonden, waarna de docenten alle klimtouwen en bandslinge rondom hem hebben weggesneden. Om 12.30 uur vertrok de helikopter naar het ziekenhuis, alwaar deze om 12.42 uur arriveerde. Het slachtoffer bleek onbehandelbaar vanwege ‘unsurvivable traumatic brain injury’.

Afbeelding 17: Tijdlijn gebeurtenissen

Nadat de helikopter met het slachtoffer was vertrokken richting het ziekenhuis verzamelden de studenten en docenten zich op de parkeerplaats van het klimgebied. Er is vervolgens contact opgenomen met de werkgever van het slachtoffer (politiekorps IJsseland) om ervoor te zorgen dat zijn familie werd geïnformeerd over het ongeval. Tevens hebben studenten en docenten op de parkeerplaats gesproken met de Britse politie en zijn diverse klimmaterialen in beslag genomen. De studenten en docenten zijn daarna naar hun verblijfplaats gegaan. Student B, C en D zijn met de auto naar het ziekenhuis gereden, waar zij aan het einde van de middag arriveerden⁶⁰. Zij hebben aldaar gesproken met twee behandelend artsen die hen mededeelden dat het slachtoffer gezien de aard van het letsel na zijn val nooit kans heeft gehad op overleven.⁶¹ Studenten B, C en D hebben het slachtoffer bijgestaan in de kamer waar hij vanuit de Intensive Care afdeling naar toe was gebracht. De studenten zagen dat het slachtoffer rond 20.00 uur stopte met ademen. Omstreeks 20.45 uur is het overlijden vastgesteld door de dienstdoende arts⁶².

⁶⁰ Aanvullend gesprek student B en wederhoor student C

⁶¹ Interview student B

⁶² Rapport ziekenhuis

Hoofdstuk 4

Analyse

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staat de analyse die leidt tot beantwoording van het eerste deel van de centrale vraag: 'Is er sprake van tekortkomingen in de veiligheidswaarborgen tijdens de oefening die hebben geleid tot het ongeval?'. De analyse begint bij het loskomen van het slachtoffer van de rotswand en eindigt met het vervoer van het slachtoffer naar het ziekenhuis.

De Inspectie benoemt in paragraaf 4.2 eerst de cruciale gebeurtenissen binnen het ongeval. Vervolgens analyseert de Inspectie in paragraaf 4.3 per cruciale gebeurtenis de factoren die hier mogelijk op van invloed waren. De deelconclusies zijn herkenbaar weergegeven. In paragraaf 4.4 treft u de beantwoording van het eerste deel van de centrale vraag. De conclusies en aanbevelingen volgen in hoofdstuk 5.

4.2 Cruciale gebeurtenissen

De Inspectie constateert op basis van de reconstructie zoals weergegeven in het vorige hoofdstuk dat het dodelijke letsel is ontstaan door een samenloop van een aantal cruciale gebeurtenissen. Dat zijn de volgende:

- Het loskomen van het slachtoffer van de rotswand;
- het losraken van de geplaatste zekering;
- het met het achterhoofd raken van de rotswand.

De Inspectie gaat in deze paragraaf in drie subparagrafen achtereenvolgens in op deze gebeurtenissen. De Inspectie beschrijft per cruciale gebeurtenis eerst wat er is gebeurd en beschrijft daarna welke factoren hierop mogelijk van invloed waren. De Inspectie beschrijft bij deze factoren de relevante - door de Politieacademie genomen - veiligheidsmaatregelen en de wijze waarop deze zijn uitgevoerd.

4.2.1 Loskomen van de rotswand

Wat is er gebeurd?

Uit interviews blijkt dat het slachtoffer direct voorafgaand aan het loskomen van de rotswand rechtop stond met beide voeten tegen elkaar en dat hij op dat moment één plek had om zich met één hand vast te houden (handgreep). Uit de reconstructie klimt hij naar voren dat deze handgreep in een verticale lijn ligt met de plek waar het slachtoffer zijn voeten had geplaatst. Uit de interviews met docent A en student A komt naar voren dat het slachtoffer, terwijl hij zo stond, niet goed wist hoe hij verder moest klimmen. Hij gaf aan 'niet lekker te staan' en dat hij dacht dat hij zou gaan vallen. De Inspectie maakt hieruit op dat hij niet meer voor- of achteruit kon. Student A gaf tijdens zijn interview aan dat hij zag dat het lichaam van het slachtoffer gespannen was.

In het Alpin Lehrplan staat daarover het volgende vermeld: 'De "open deur" is een instabiele lichaamspositie, die een draaibeweging in de lengterichting van het lichaam veroorzaakt. Vaak treedt deze

draaibeweging op bij weinig voettreden in verticale en overhangende wanddelen. Meestal is dit te wijten aan een slecht waarnemings- en evenwichtsgevoel en slechte lichaamsspanning⁶³.

De Inspectie acht het zeer aannemelijk dat de zoektocht van het slachtoffer om verder te klimmen en de positie waarin hij stond, bij hem hebben geleid tot een slechte lichaamsspanning en onbalans. Het gevolg daarvan is dat hij uit de rotswand is gedraaid als een openslaande deur. De naast elkaar staande voeten en de hand die de handgreep beet had, fungeerden op dat moment als de scharnierpunten gelijkend op die van een deur. Uit de reconstructieklim blijkt dat als een dergelijke draai zich op dit punt voordoet, het gezien de vorm van de handgreep (verticale spleet, zie afbeelding 11b) nagenoeg onmogelijk is om de handgreep vast te houden. Het slachtoffer is zeer waarschijnlijk na het verliezen van de grip op zijn handgreep met zijn bovenlichaam van de rotswand verwijderd, terwijl zijn voet(en) nog contact hield(en) met de richel waar hij op dat moment stond.

Afbeelding 18: Voorbeeld open deur (in het geval van het slachtoffer was de handgreep een spleet)⁶⁴

Uit de verklaringen blijkt dat het slachtoffer zich tijdens het loskomen van de rotswand met kracht heeft afgezet. Een voor de hand liggende verklaring hiervoor is dat hij de ingezette valbeweging heeft willen corrigeren. Door af te zetten met zijn voet(en) heeft hij mogelijk geprobeerd zichzelf in de best mogelijke positie te houden, namelijk 'recht op'.

De Inspectie constateert op basis van het bovenstaande dat het zeer aannemelijk is dat het slachtoffer los is gekomen van de rotswand doordat hij in een zogenoemde 'open deur' beweging terecht kwam.

⁶³ Alpin Lehrplan (ALP) 2B p.28 t/m 46

⁶⁴ Dit is een nagebootste situatie in een kunstmatige klimomgeving

Welke factoren waren hier mogelijk op van invloed?

De Inspectie bekijkt de factoren die mogelijk van invloed waren op het op deze wijze loskomen van rotswand. De Inspectie doet dit in chronologische volgorde, van toelating tot de opleiding tot aan de start van de voorklim van het slachtoffer. De Inspectie beschrijft daarbij de door de Politieacademie genomen veiligheidsmaatregelen en de wijze waarop deze zijn uitgevoerd.

Toelating tot de opleiding

De Politieacademie heeft voor deelname aan de UVO een niveaurempel ingesteld. Voordat een student kan deelnemen aan de UVO moet hij lid zijn van een daartoe aangewezen specialistische eenheid. Tevens moet hij in bezit zijn van het certificaat Specialist Werken op hoogte level 2⁶⁵. Ten slotte moet de student met goed gevolg deel hebben genomen aan de niveaubepaling⁶⁶. Tijdens de niveaubepaling worden potentiële studenten fysiek en mentaal getest. Daarbij beoordelen docenten of potentiële studenten voldoen aan het profiel en de eigenschappen van een urban voorklimmer aan de hand van de volgende punten⁶⁷:

- Geen angst tonen tijdens het voorklimmen;
- rust uitstralen tijdens de klim;
- fysiek, klimfit zijn om 5a Franse gradatie rotsroutes te kunnen voorklimmen;
- doorzettingsvermogen tonen tijdens het naklimmen van een zware route;
- op de juiste en veilige manier gebruik maken van de klimuitrusting;
- basiskennis hebben over de klimuitrusting;
- enthousiasme en motivatie tonen.

De niveaubepaling bestaat uit diverse onderdelen. Studenten moeten onder andere één maal een route in de gradatie 4a, één maal een route in de gradatie 4b en één maal route in de gradatie 5a tot 5c klimmen (afhankelijk van niveau kandidaat)⁶⁸.

Direct na afloop van de niveaubepaling ontvangen de potentiële studenten schriftelijk een positief of negatief advies. Daarnaast wordt - indien van toepassing - een trainingsadvies meegegeven ter voorbereiding op de opleiding. Tussen de niveaubepaling en de start van de UVO zat een termijn van ongeveer drie à vier weken. Het slachtoffer heeft in die periode één maal geoefend in de klimhal⁶⁹.

Het slachtoffer was lid van een aangewezen specialistische eenheid⁷⁰ en was in het bezit van het certificaat Specialist Werken op hoogte level 2⁷¹. Tevens had hij de niveaubepaling gevolgd en heeft hij naar aanleiding daarvan een positief advies gekregen voor deelname aan de UVO.

De Inspectie constateert dat het slachtoffer voldeed aan de voorwaarden gesteld voor deelname aan de Urban Voorklim Opleiding.

⁶⁵ Het certificaat Werken op hoogte level 1 of vergelijkbaar is voorwaardelijk voor deelname aan de opleiding Specialist Werken op hoogte level 2

⁶⁶ Voorwaardelijkheid opleidingen WOH, Politieacademie

⁶⁷ Niveaubepaling voor de Urban voorklimopleiding, Politieacademie

⁶⁸ Niveaubepaling voor de Urban voorklimopleiding, Politieacademie

⁶⁹ Aanvullend gesprek student B

⁷⁰ Arrestatieteam Noord- en Oost-Nederland

⁷¹ Uitdraai examenresultaten, Politieacademie

Routekeuze

Docenten dienen tijdens de UVO de ontwikkelingen van hun studenten te volgen. Een maatregel die de docenten nemen om te bezien of een student een bepaald niveau klimroute aan kan is 'evaluatie'. Na afloop van elke klimdag vindt er docentenoverleg plaats, waarin de vorderingen van de studenten worden geëvalueerd. Aan de hand daarvan wordt bepaald welke student welke route kan gaan klimmen.

Tijdens de evaluatie wordt de voortgang van een student - voor zover van toepassing - beoordeeld aan de hand van de volgende vaste onderdelen⁷²:

- Standplaats natuurlijk;
- standpunt 3 punts belay;
- opspanbelay;
- tussenzekeringen plaatsen (nuts, friends, slinge, overige, inklippen expresset);
- touwmanagement;
- klimmateriaalkeuze;
- klimtechniek;
- fysiek;
- mentaal (zelfvertrouwen, angst);
- attitude en houding algemeen;
- dagbeoordeling.

Uit het voortgangsverslag dat de docenten hebben opgesteld over het slachtoffer blijkt dat dagelijks evaluatie plaatsvond. Het slachtoffer scoorde elke opleidingsdag op alle hierboven genoemde onderdelen – indien van toepassing – een voldoende⁷³. De beoordelend docenten hebben in de vrije tekstruimten bij 'bijzonderheden' nagenoeg alleen positieve opmerkingen geplaatst. De dag voorafgaand aan het ongeval heeft het slachtoffer onder andere een klimroute genaamd 'Demo route' voorgeklommen. Op het beoordelingsformulier van die dag staat bij bijzonderheden vermeld: 'Bijzonder netjes afgezekerd gezien de moeilijke plaatsingsmogelijkheden (Demo route), krachtige klimmer'. Bij het onderdeel 'zelfvertrouwen' staat vermeld: 'Straalt dit absoluut uit' en bij de dagbeoordeling: 'Demoroute zeer netjes en beheerst geklommen. Is toch een route waar menig mens voor de eerste keer moeite mee heeft. Prima gedaan.'

De Inspectie constateert dat de docenten de voortgang van het slachtoffer tijdens de UVO evalueerden.

Om de voortgang te monitoren heeft de Politieacademie bepaald dat alle klims moeten worden bijgehouden in een logboek. Uit het logboek blijkt dat het slachtoffer gedurende de opleiding achtereenvolgens in de klimgebieden Sennen Cove en Bosigran 23 routes heeft geklommen in oplopende graad van moeilijkheid (zie bijlage II). De docenten besloten dat het slachtoffer als niveaubepaling de route Little Brown Jug zou gaan klimmen. Dit deden zij op basis van hun oordeel over zijn voortgang en de eerder door hem geklommen routes.

⁷² Voortgangsrapportage, Politieacademie

⁷³ Beoordeling gebeurt door O (onvoldoende) of V (voldoende) toe te kennen

De Inspectie constateert dat de docenten op basis van hun evaluaties een weloverwogen besluit hebben genomen het slachtoffer de route Little Brown Jug te laten klimmen.

Wereldwijd worden diverse waarderingsystemen gebruikt om de moeilijkheidsgraden van klimroutes te duiden. Voor dit onderzoek zijn de Franse waardering en de Britse waardering van belang. Studenten moeten voorafgaand aan de opleiding tijdens de niveaubepalingsklim in Nederland laten zien dat zij een route kunnen klimmen van de Franse moeilijkheidsgraad 5a t/m 5c⁷⁴. In Nederlandse klimhallen wordt namelijk het Franse waarderingsstelsel gehanteerd.

De UVO vindt echter plaats in Engeland waar de Britse waardering wordt gehanteerd. Studenten moeten tijdens de opleiding in hun niveaubepalingsklim laten zien dat zij een route van het niveau 'minimaal Severe' kunnen klimmen. De Politieacademie vermeldt in het klimlogboek naast de geklommen routes de moeilijkheidsgraad van die routes aan de hand van de Britse waardering. Hieronder volgt een beknopte uitleg van hoe deze waarderingsstelsels zijn opgebouwd.

Britse waarderingsstelsel

Het Britse waarderingsstelsel bestaat uit twee delen: een adjectieve gradatie (beschrijving) en een technische gradatie. De adjectieve gradatie geeft de totale moeilijkheid van de route weer. Dit wordt aangeduid met: Difficult (D), Very Difficult (VD) etc. t/m Extremely Severe (E1 t/m E11). Achter deze gradatie wordt de technische waardering geplaatst. De technische waardering geeft de technische moeilijkheid van de moeilijkste passage van de route weer, bijvoorbeeld 4b, 4c, 5a, etc.

Franse waarderingsstelsel

Het Franse waarderingsstelsel beschouwt de totale moeilijkheid van de route en houdt daarbij rekening met de technische moeilijkheid van de bewegingen en de lengte van de route. De gradaties beginnen bij 1, zeer eenvoudig en gaan tot 9b, extreem moeilijk.

De route die het slachtoffer klom als niveaubepalingsklim, Little Brown Jug, kent de Britse moeilijkheidsgraad Very Severe 5a, die gelijk is aan de Franse moeilijkheidsgraad 5b/5c⁷⁵.

De Inspectie constateert dat de moeilijkheidsgraad van Little Brown Jug in lijn is met de door de Politieacademie gehanteerde norm 'minimaal Severe' voor de niveaubepalingsklim in Engeland.

Persoonlijke factoren

Uit de interviews die de Inspectie hield met studenten en docenten blijkt dat het slachtoffer tot de beste klimmers van de studentengroep behoorde. Tevens komt daaruit naar voren dat hij door zijn docenten en studenten werd gezien als fysiek (kracht en conditie) zeer sterk. Hij behoorde volgens hen in verhouding tot de rest van deze bijzondere groep in de zin van bovengemiddeld fysiek sterke mensen, tot de top. Tijdens de gesprekken die de Inspectie voerde met de docenten en studenten, prezen zij de mentaliteit van het slachtoffer. Zij vonden dat hij serieus bezig was met de opleiding en zijn vak en dat hij het beste uit zichzelf wilde halen. Eén van de docenten geeft aan dat hij hem tijdens de opleiding nooit heeft kunnen betrappen op onveilig gedrag of waaghalzerij⁷⁶. Het slachtoffer maakte op zijn docenten en

⁷⁴ Niveaubepaling voor de Urban voorklimopleiding, Politieacademie

⁷⁵ Conversietabel International Mountaineering and Climbing Federation (UIAA), zie paragraaf 6.5, tabel B

⁷⁶ Interview docent C

medestudenten een evenwichtige indruk, hij werd gezien als iemand die positief in het leven stond met de nodige humor. Uit alle interviews en de persoonlijke voortgangsrapportage van het slachtoffer blijkt dat hij de juiste attitude had. Hij was gedreven en enthousiast, wist feedback goed te verwerken en had een positieve benadering van zaken.

Uit gesprekken met de docenten blijkt dat het slachtoffer ontspannen omging met het feit dat hij de route Little Brown Jug toebedeeld had gekregen. Hij gaf er bij hen blijk van dat hij er zin in had. Little Brown Jug staat in de klimwereld bekend als 'een klassieker' en het slachtoffer vond het mooi dat hij dat die route mocht gaan bijschrijven in zijn klimboekje⁷⁷. Uit de interviews komt naar voren dat hij gedurende de opleiding niet heeft aangegeven dat hij last had van blessures of van lichamelijke vermoeidheid. Eén van de studenten, tevens kamergenoot van het slachtoffer, gaf tijdens het interview aan dat het slachtoffer hem 's morgens bij het opstaan vertelde dat hij zich fit voelde en geen last had van zijn spieren en lichaam⁷⁸.

Uit het sectierapport komen geen lichamelijke gebreken naar voren die van invloed geweest kunnen zijn op het loskomen van de rotswand (bijvoorbeeld hartfalen). Daarnaast is niet gebleken dat het slachtoffer onder invloed verkeerde van een stof die van invloed kan zijn geweest op zijn klimprestaties van die dag. Uit de gesprekken die de Inspectie voerde met de docenten en studenten kwam naar voren dat hij geen alcohol dronk en dat hij de avond voorafgaand aan de examenklim omstreeks 22:30 uur naar bed is gegaan⁷⁹.

De Inspectie constateert dat uit niets blijkt dat het slachtoffer fysiek of mentaal niet in staat was om de niveaubepalingsklim uit te voeren.

Uit de interviews bleek dat de relatie tussen het slachtoffer en de student waarmee hij de route zou gaan klimmen (student A) goed was. Ditzelfde gold voor de relatie die hij had met de docent die hem tijdens die klim begeleidde (docent A). Er was geen sprake van onderlinge spanningen.

De Inspectie constateert dat er geen sprake was van onderlinge spanningen tussen het slachtoffer student A en docent A.

Kwaliteit docent

De Politieacademie hanteert voor UVO docenten de algemene functieomschrijving docent B met taakaccent 'Werken op hoogte'⁸⁰. De Politieacademie heeft het functieprofiel van 'Docent B taakaccent Werken op hoogte', als volgt beschreven:

'U beschikt over een HBO werk- en denkniveau (bij voorkeur een hbo-diploma). Executieve politievererving is een pré. U heeft kennis op het gebied van de Arbo-wet met betrekking tot WOH. U bent gecertificeerd specialist WOH level 2 politie of cordelet vert/rouge KL dan wel ML/HBF behaald. U beschikt over relevante medische kennis en beheerst de Engelse taal. U dient de interne studie Pedagogisch Didactische Aantekening (PDA) te volgen. Daarnaast zult u, indien dit zich voordoet, breder

⁷⁷ Gesprek docent A

⁷⁸ Interview student B, betrokkene weet niet of dit exact de ochtend van de niveau bepalingklim was of een eerdere dag

⁷⁹ Aanvullend gesprek student B

⁸⁰ E-mail coördinator WOH, d.d. 15.10.2012

worden ingezet binnen andere vakgebieden van de School voor Gevaar- & Crisisbeheersing.’ De Inspectie constateert dat in didactisch opzicht de docenten in het bezit moeten zijn van een Pedagogisch Didactische Aantekening (PDA), vakinhoudelijk is vastgelegd dat docenten in het bezit moeten zijn van het certificaat Specialist Werken op hoogte level 2 (of gelijkwaardig). De docenten geven aan dat als aanvullende eis wordt gesteld dat docenten de UVO zelf met goed gevolg moeten hebben afgerond, maar dat dit nergens is vastgelegd⁸¹.

Docent A heeft zijn PDA behaald in 2007 en heeft de UVO met goed gevolg afgerond in 2008. Hij werkt sinds 2006 bij de vakgroep ‘Werken op hoogte’ van de Politieacademie, verzorgt daar sindsdien diverse opleidingen en is betrokken bij de doorontwikkeling daarvan. Hij heeft een tiental opleidingen en cursussen gevolgd op het gebied van Werken op hoogte en klimmen, zowel bij de Politieacademie als bij andere instanties. Tevens heeft hij jarenlang klimervaring opgedaan in berggebieden. De geïnterviewde studenten gaven aan zeer tevreden te zijn over zijn vakinhoudelijke en didactische kwaliteiten. De Politieacademie houdt jaarlijks een enquête onder UVO studenten. In die enquête wordt aan studenten gevraagd hun mening te geven over het functioneren van individuele docenten. De Inspectie heeft de uitkomsten van die enquêtes ten aanzien van docent A verwerkt in de onderstaande tabel⁸². In de linkerkolom staan de relevante stellingen uit de enquêtes vermeld. In de bovenste regel staan de antwoordmogelijkheden.

Tabel A

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet mee eens/niet mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Gemiddeld (op een schaal van 1 tot 5)
De docent beschikte over voldoende vakinhoudelijke kennis	0	0	0	1 (2010)	7 (2009) 5 (2010) 4 (2011)	2009 = 5 2010 = 4,8 2011 = 5
De docent was vaardig in het toepassen van verschillende didactische werkvormen	0	0	0	1 (2010)	7 (2009) 5 (2010) 4 (2011)	2009 = 5 2010 = 4,8 2011 = 5
De docent begeleidde mij goed bij de opdrachten die ik moest uitvoeren	0	0	0	1 (2010)	7 (2009) 5 (2010) 4 (2011)	2009 = 5 2010 = 4,8 2011 = 5
De docent stimuleerde mij om zelf actief met de opleiding bezig te zijn	0	0	0	1 (2010)	7 (2009) 5 (2010) 4 (2011)	2009 = 5 2010 = 4,8 2011 = 5
De docent speelde voldoende in op mijn leervragen	0	0	0	1 (2010)	7 (2009) 5 (2010) 4 (2011)	2009 = 5 2010 = 4,8 2011 = 5

⁸¹ Aanvullende gesprekken docenten

⁸² Loep 2009, Loep 2010, Loep 2011 (LSOP-brede onderwijs evaluatie postinitieel)

De Inspectie constateert dat per stelling 16 studenten aan docent A de hoogst mogelijke waardering gaven en dat per stelling 1 student docent A de één na hoogste waardering gaf. Deze nagenoeg perfecte score betekent dat studenten gemeten over drie jaar op de genoemde onderwerpen (stellingen) zeer tevreden zijn over docent A.

Als aanvullende maatregel op het functieprofiel hebben de docenten van het docententeam Werken op hoogte een niveaubepaling ingevoerd waarin zij jaarlijks collegiaal toetsen of docenten nog aan de door hun gestelde normen voldoen. Deze niveaubepaling wordt twee maanden voorafgaand aan de eerste UVO opleiding van dat jaar afgenomen. Er wordt daarbij met name gekeken naar de fysieke gesteldheid en de mentale gesteldheid na fysieke belasting⁸³. Beoordeling vindt plaats aan de hand van diverse uit te voeren opdrachten. Docent A heeft de meest recente niveaubepaling (2012) succesvol doorlopen.

De Inspectie constateert dat docent A op didactisch en vakinhoudelijk gebied ruimschoots voldeed aan de gestelde normen.

Vorbereiding op de klim

Tijdens de UVO vindt dagelijks een veiligheidsbriefing plaats. De veiligheidsbriefing wordt verzorgd door een student die daarop wordt beoordeeld door de docenten. Studenten moeten voorafgaand aan de briefing informatie inwinnen over de weersverwachting. Docenten vullen de student die de briefing verzorgt waar nodig aan om er zeker van te zijn dat alles aan bod komt. De briefing is bedoeld om veiligheidsbesef te creëren bij studenten en docenten. Een ieder wordt gewezen op de mogelijke risico's die naar voren zijn gekomen tijdens de risico inventarisatie (RI) en de taak risico analyse (TRA). TRA is een belangrijk onderwerp bij het werken op hoogte. Deze checklist is opgesteld om te voorkomen dat er items worden overgeslagen of worden vergeten⁸⁴. Er worden tijdens de veiligheidsbriefing afspraken gemaakt op het gebied van onder andere aansturing, noodsignalen, de locatie van de medische tassen en het verzamelpunt (RV)⁸⁵.

Op de dag van het ongeval verzorgde het slachtoffer de veiligheidsbriefing, waarbij alle relevante punten aan de orde zijn gekomen. Hij heeft daarvoor de RI en TRA gebruikt. De docenten hadden tijdens de briefing geen aanvullingen. Na de veiligheidsbriefing hield het slachtoffer een verhaal met een kwinkslag over de herkomst van de naam van het klimgebied.

De Inspectie constateert dat op de dag van de niveaubepaling de veiligheidsbriefing is gehouden volgens protocol.

Voorafgaand aan en tijdens de ochtend van de klimdag hebben de docenten aan de hand van de weersverwachting op internet beoordeeld of het weer goed genoeg was om te gaan klimmen. Dit bleek volgens hen het geval. Op de dag van de klim was het 15 graden, licht bewolkt, droog en was het zicht > 20 kilometer⁸⁶. De Sectormanager van de kustwacht, die ter plaatse was bij het ongeval vertelde dat het weer 'certainly not hazardous was for climbing'⁸⁷.

⁸³ Niveaubepaling docenten Urban voor klimopleiding, Politieacademie

⁸⁴ Het werken volgens een TRA wordt aangeleerd tijdens de opleiding Specialist Werken op hoogte (level 2), Politieacademie

⁸⁵ UVO ongevallen/noodprocedures, Politieacademie

⁸⁶ Bron: Weather online.com

⁸⁷ Witness statement Coastguard Sector manager, onderzoeksdossier Britse politie

De Inspectie constateert dat tijdens de niveaubepalingsklim het weer goed was om te klimmen.

In het onderwijsprogramma van de UVO is opgenomen dat er voor elke klim een warming-up plaats moet vinden. In het naslagwerk dat de studenten tijdens de opleiding ontvangen staat vermeld: 'Zoals met alle sporten is het ook bij klimmen belangrijk een goede warming-up ... te doen. Een goede manier van een warming-up bij het klimmen is, een paar keer omhoog en eventueel naar beneden klimmen in zeer eenvoudige routes⁸⁸.'

Het logboek waarin gedurende de opleiding de geklommen routes worden genoteerd is op de dag van het ongeval niet ingevuld. De Inspectie kan niet vaststellen of er die dag een warming-up klim zoals bedoeld in het onderwijsprogramma heeft plaatsgevonden, omdat de geïnterviewde personen daar verschillende herinneringen over hebben. De Inspectie stelt wel vast dat er op alle andere opleidingsdagen een warming-up klim heeft plaatsgevonden. Een warming-up klim is vooral relevant voor de klimmer die als eerste klimt. De persoon die zekert staat namelijk gedurende die klim stil, waardoor de warming-up op hem veel minder effect heeft. Het slachtoffer heeft het eerste gedeelte van de route nageklommen, waardoor de Inspectie stelt dat hij daardoor opgewarmd was voordat hij aan zijn voorklim begon.

De Inspectie kan niet vaststellen of er voor de complete opleidingsgroep een warming-up klim heeft plaatsgevonden volgens protocol. De Inspectie constateert dat het slachtoffer wel een warming-up heeft gedaan voorafgaand aan zijn voorklim, doordat hij het eerste deel van de route heeft nageklommen.

Uitvoering van de klim

Het protocol is dat studenten elkaar voor de start van een klim controleren. Daarbij bezien de studenten of de te gebruiken klimmaterialen op een daarvoor geldende wijze zijn bevestigd. Voorafgaand aan de voorklim van het slachtoffer hebben hij en de student A deze procedure doorlopen. De docent heeft hier toezicht op gehouden en heeft gezien dat dit conform procedure werd uitgevoerd.

De Inspectie constateert dat het slachtoffer en student A elkaar volgens protocol hebben gecontroleerd voorafgaand aan de niveaubepalingsklim.

In de klimwereld is het gebruikelijk dat klimmers (klimmer en zekeraar) met elkaar communiceren via vastgestelde commando's, de zogenoemde climbingcalls. In het lesprogramma van de UVO worden de climbingcalls behandeld. Het gebruik van climbingcalls komt aan de orde tijdens de UVO. Student A zei voorafgaand aan de start van het slachtoffer zijn voorklim tegen hem: 'Climb when ready', hetgeen betekent dat aan alle controles voorafgaand aan de klim was voldaan en dat het veilig was om te beginnen met klimmen. Het slachtoffer antwoordde hierop: 'Aye Aye', hetgeen betekent begrepen. Hij gebruikte na het plaatsen van een zekering en het aan het setje bevestigen van het klimtouw het daarvoor aangeleerde commando 'Runner on', waarop door student A antwoordde met het commando 'Aye Aye'.

De Inspectie constateert dat het gebruik van climbingcalls aan de orde komt in het lesprogramma van de UVO en dat het slachtoffer en student A tijdens de niveaubepalingsklim onder andere communiceerden via climbingcalls.

⁸⁸ Klimtechnieken versie 1.0, mei 2012 (naslagwerk studenten, Politieacademie)

Uit de interviews komt naar voren dat het slachtoffer het eerste gedeelte van de route Little Brown Jug zonder problemen heeft nageklommen en dat hij daarbij ontspannen over kwam. Uit de interviews valt op te maken dat hij enkele minuten na aanvang van zijn voorklim niet goed wist hoe hij verder moest klimmen en dat hij zoekende was naar mogelijkheden om dit te doen. Het gedeelte van de route waarin dit plaatsvond is het moeilijkste gedeelte uit die route. In de klimgids⁸⁹ staat over dat deel van de route het volgende vermeld:

'3. 24m. 5a. Climb the steep slanting crack above to a foot-ledge at the base of a small black ramp (peg) (zie afbeeldingen 10a en 10b). A rounded black bulge on the left is gained by a difficult step, followed by delicate moves up and right to gain a good flake. Continue up and right into a trough and get tough with the steep crack directly above to finish'.

Uit de interviews blijkt dat docent A onderkende dat het slachtoffer niet goed wist hoe hij verder moest klimmen. Docent A heeft op heldere wijze naar het slachtoffer gecommuniceerd dat hij zijn linkervoet moest verplaatsen en waarheen het slachtoffer dat moest doen. Het slachtoffer probeerde deze aanwijzing op te volgen, maar het lukte hem niet zijn voet op de plek te plaatsen die de docent aangaf⁹⁰. Uit de reconstructieklim bleek dat de plek die de docent aangaf de enige en juiste mogelijkheid is om op dat punt een voet te plaatsen. Dit betreft het punt zoals aangegeven in de klimgids: '...A rounded black bulge on the left is gained by a difficult step...' (zie afbeeldingen 13a en 13b).

De docent heeft het slachtoffer één of meerdere keren aangegeven dat hij zich links af moest laten glijden als hij het niet zou gaan redden om door te klimmen. Uit de reconstructieklim bleek dat links afglijden vanwege de vorm van de rotswand (glad, zonder uitstekende rotspunten) de veiligste manier was om terug te geraken. Het slachtoffer zou daardoor te komen hangen in zijn laatst geplaatste zekering. Nog voordat het slachtoffer dit heeft gedaan, kwam hij naar alle waarschijnlijkheid terecht in de 'open deur' beweging.

De Inspectie constateert dat de docent die het slachtoffer begeleidde tijdens de niveaubepalingsklim het slachtoffer voorafgaand aan zijn val op de juiste wijze heeft gecoacht.

Tijdens de UVO wordt gedurende een dagdeel aandacht besteed aan het onderwerp 'vallen'. Zo is in het lesprogramma opgenomen dat studenten een gecontroleerde voorklimmersval moeten maken. Het slachtoffer heeft deze gecontroleerde voorklimmersval ook gemaakt. De 'open deur' beweging waar hij zeer waarschijnlijk in terecht is gekomen, leidt echter tot een ongecontroleerde val. Lichaamsspanning en balans zijn verbonden met klimtechnieken. In de uitvoering van het onderwijsprogramma wordt op het gebied van klimtechnieken aandacht besteed aan de onderwerpen 'balans van een klimmer' en 'zwaartepunt van een klimmer'. Als specifiek onderdeel daarvan is de 'open deur' en het stabiliseren daarvan niet opgenomen in het onderwijsprogramma van de UVO en daarmee niet behandeld tijdens de opleiding.

De Inspectie constateert dat de 'open deur' beweging die het slachtoffer naar alle waarschijnlijkheid maakte en het stabiliseren daarvan als specifiek onderdeel niet wordt behandeld in het onderwijsprogramma.

⁸⁹ Climbers' Club Guide, North coast, West Cornwall, Bosigran

⁹⁰ Interviewverslag docent A

4.2.2 Losraken van de geplaatste zekering

Wat is er gebeurd?

Uit de verklaringen blijkt dat de door het slachtoffer als laatste geplaatste zekering (nut) tijdens zijn val is losgekomen uit de rotswand. Docent A gaf tijdens het interview aan dat deze nut is losgekomen uit de rotswand, voordat er enige vorm van spanning op stond en dat de nut door het klimtouw uit de wand is gewipt. Daardoor heeft de nut niet bijgedragen aan het remmen van de val van het slachtoffer.

Welke factoren waren hier mogelijk op van invloed?

Klimmateriaal

Tijdens de UVO worden uitsluitend materialen van de Politieacademie gebruikt⁹¹. Het door het slachtoffer tijdens de klim waarin het ongeval plaatsvond gebruikte materiaal, is door de Britse politie in beslag genomen. Uit de markeringen op het klimmateriaal⁹² blijkt dat dit afkomstig is van de Politieacademie. Uit de gesprekken met de docenten komt naar voren dat dit klimmateriaal door de docenten is uitgereikt aan het slachtoffer en zijn medeklimmer.

De Inspectie constateert dat het klimmateriaal dat het slachtoffer gebruikte tijdens de niveaubepalingsklim afkomstig was van de Politieacademie.

De klimgordel die het slachtoffer droeg tijdens het ongeval is van het merk Petzl en het type 'Falcon Mountain'. Deze klimgordel is bedoeld voor klimmen en kent de normering EN12277 (mountainering equipment - harnesses)⁹³. De betreffende klimgordel kent ook de volgende twee industriële klimnormeringen: EN 358:2000 (klimgordel voor werkbepierking en positionering) en EN 813:1997 (zitgordel)⁹⁴.

⁹¹ UVO materialen ongeval V, Politieacademie

⁹² Tape en codering (nummers)

⁹³ EN is een afkorting voor Europese Norm. Voor bijna ieder klimuitrustingsstuk bestaat een norm, de stevigheid, testinrichting, test omgeving, afmetingen etc. worden precies vastgelegd. Iedere norm heeft een afzonderlijk nummer

⁹⁴ UVO materialen ongeval, Politieacademie

Afbeelding 19: Klimgordel van het slachtoffer

De klimtouwen die het slachtoffer gebruikte tijdens zijn niveaubepalingsklim zijn van het merk Tendon en type Master. Het betreffen 'halftouw' klimtouwen, ook wel bekend als 'dubbeltouw'⁹⁵. Een klimmer kan met dit soort klimtouwen, met twee klimtouwen tegelijkertijd klimmen. De klimtouwen hebben verschillende kleuren, één van de klimtouwen is egaal zwart van kleur, het andere heeft een groen motief. De klimtouwen zijn genormeerd met de industriële normering EN 892 en de UIAA standaard 101⁹⁶. Beide klimtouwen hebben een lengte van 60 meter en een diameter van 8,5 mm.

Nuts

De Inspectie heeft de nut die het slachtoffer in de rotswand heeft geplaatst en die er tijdens zijn val uit is gekomen niet meer kunnen achterhalen. De nut bestaat uit een metalen blokje met daaraan aan een staaldraadje met een bevestigings oog. Aan dit oog zit een expresset, ook wel bekend als setje, die bestaat uit een verbindingslus met aan weerszijde een karabiner (zie afbeelding 9). De nut wordt in een spleet in de rotswand geklemd en de klimmer klikt het klimtouw in de karabiner van het setje dat daar aan vast zit.

De nut die tijdens de val uit de rotswand is gekomen, is via de karabiner van het setje vast blijven zitten aan het klimtouw waar deze door het slachtoffer aan was bevestigd. De nut kan tijdens of na de val langs het klimtouw twee kanten op zijn gegleden, de kant van het slachtoffer of de kant van het belay. Uit het interview met student A blijkt dat de nut niet de kant van het belay op is gegleden. De Inspectie maakt hieruit op dat de nut en het setje langs het klimtouw de kant van het slachtoffer is opgegleden. Geen van

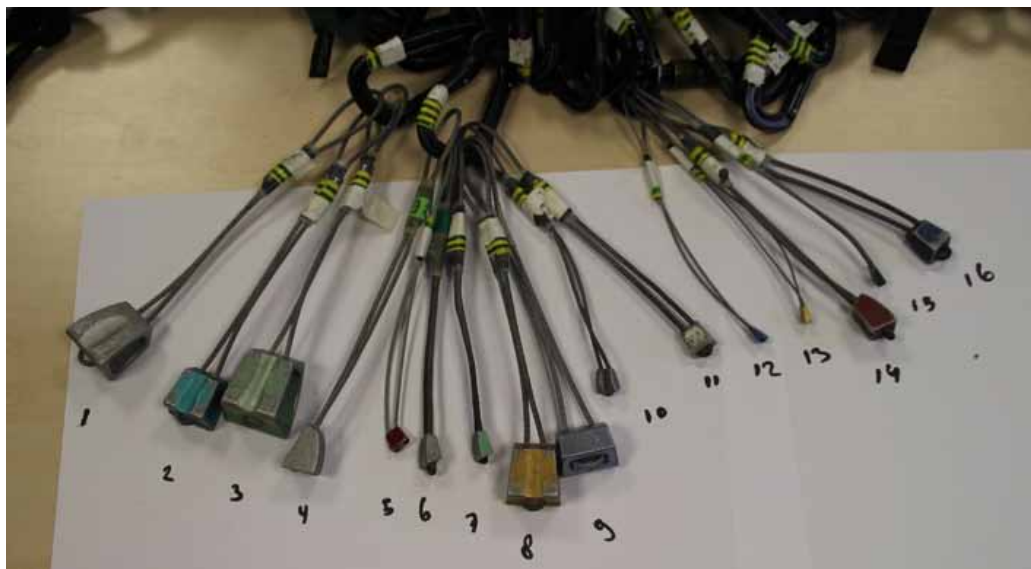
⁹⁵ Halftouw klimtouwen zijn te herkennen aan de aanduiding $\frac{1}{2}$

⁹⁶ De UIAA norm geeft de stand van de techniek voor klimuitrusting weer. Alle met UIAA label voorziene uitrustingsonderdelen zijn naar de hoogste eisen getest (vaak hoger dan de EN norm). Voor touwen is dat UIAA 101

de geïnterviewde personen weet te aan te geven of ze de betreffende nut hebben gezien en waar die nut is gebeven. Vlak voordat het slachtoffer met de helikopter werd overgebracht naar het ziekenhuis zijn de klimtouwen doorgesneden. De Inspectie acht het aannemelijk dat de nut daarbij naar beneden is gevallen. Het komt volgens de sectormanager van de kustwacht veelvuldig voor dat klimmers klimmateriaal laten vallen en achterlaten. Dit klimmateriaal wordt vaak meegenomen door andere klimmers. De sectormanager gaf aan dat hij op een dag wel eens meer dan tien zekeringen heeft gevonden. De Inspectie beschouwt de bewuste nut dan ook als niet meer te achterhalen.

Er zijn verschillende maten nuts die een klimmer kan gebruiken om zich te zekeren aan de rotswand. Aan de in beslaggenomen klimgordel hingen 16 stuks in verschillende maten. Deze nuts zijn van het merk DMM en voldoen aan de norm EN12270.

Afbeelding 20: Nuts aan de klimgordel van het slachtoffer

Klimmateriaal gebruikt door zekeraar

Student A gebruikte tijdens de niveaubepalingsklim een zekerapparaat. Het zekerapparaat is van het merk 'Petzl', type 'Reverso', versie Reverso 3⁹⁷. Het zekerapparaat is bedoeld om een klimmer gecontroleerd mee te remmen als hij valt. Er is geen norm voor zekerapparaten. De verbinding tussen de bandsling en het zekerapparaat wordt gevormd door een karabiner. De karabiner die tijdens het ongeval werd gebruikt door student A betrof een karabiner van het merk Stubai, type HMS Pro die voldoet aan de norm EN 12275. Het betreft hier een schroefkarabiner. De Politieacademie heeft gekozen voor deze karabiner, omdat dit type veiliger is dan een automatisch sluitende karabiner, die ondeugdelijk kan worden in geval van vuil in de sluiting⁹⁸.

⁹⁷ Overzicht klimmateriaal Politieacademie

⁹⁸ UVO materialen ongeval, Politieacademie

De Inspectie constateert dat het door het slachtoffer gebruikte klimmateriaal voldeed aan de daarvoor geldende normen.

Plaats in de levenscyclus en onderhoud

Een klimgordel mag vanaf de productiedatum ongebruikt maximaal tien jaar meegaan⁹⁹. In gebruikte staat hangt dit af van de intensiteit van het gebruik. Een keurmeester dient tussentijds te beoordelen of een klimgordel aan vervanging toe is. Ditzelfde geldt voor klimtouwen.

De Politieacademie heeft drie medewerkers verantwoordelijk gemaakt voor het tussentijds keuren van de klimmaterialen. Deze medewerkers zijn hiervoor opgeleid tot gecertificeerd keurmeester. De keurmeesters houden een registratie bij aan de hand waarvan zij controleren of de leeftijd van het klimmateriaal nog binnen de daarvoor vastgestelde normen is.

Het serienummer van de door het slachtoffer gebruikte klimgordel is 11017DD0380. Hieruit blijkt dat de productiedatum van de klimgordel 17 januari 2011 is¹⁰⁰. De datum waarop de Politieacademie de klimtouwen heeft gekocht bij de leverancier is 4 mei 2010. De Inspectie constateert dat houdbaarheidstermijn van de door het slachtoffer gebruikte klimgordel en klimtouwen niet is overschreden. Voor nuts is er geen maximale houdbaarheidstermijn vastgesteld, een keurmeester dient tussentijds te beoordelen of een nut aan vervanging toe is.

Het klimmateriaal wordt voorafgaand aan de start van elke UVO gekeurd¹⁰¹. De keurmeesters houden een registratie bij van door hen uitgevoerde keuringen. Uit deze registratie blijkt dat de door het slachtoffer gebruikte gordel, de klimtouwen en de nuts tussentijds zijn goedgekeurd op 1 februari 2012.

Indien het klimmateriaal niet wordt gebruikt dient dit te worden opgeslagen conform de door de fabrikanten gestelde eisen. Dit houdt in: op een droge plaats waarbij het materiaal niet constant wordt blootgesteld aan ultraviolet licht¹⁰². De Inspectie constateert dat dit het geval is.

Tijdens de opleiding worden studenten gewezen op het feit dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor het aan hen uitgereikte klimmateriaal. Tijdens de UVO wordt lesgegeven over onderhoud van het klimmateriaal en het onderkennen van beschadigingen of mankementen¹⁰³. Dit is ook het geval in de voorwaardelijke level 1 en level 2 WOH opleidingen. De docenten delen de studenten mede dat zij het bij hen moeten aangeven als zij beschadigingen aantreffen op het klimmateriaal. Uit de gesprekken met studenten en docenten blijkt dat materiaal altijd vervangen wordt wanneer het vermoeden bestaat dat het niet meer naar behoren functioneert.

Het door het slachtoffer tijdens de niveaubepaling gebruikte klimmateriaal is bekeken door een onafhankelijk deskundige¹⁰⁴. Hij geeft aan dat dit klimmateriaal geschikt is voor de wijze van klimmen zoals dit plaatsvond tijdens de niveaubepalingsklim. Tijdens een eerder bezoek aan de Britse politie heeft de sectormanager van de kustwacht het klimmateriaal op verzoek van de Inspectie bekeken¹⁰⁵. Zijn bevin-

⁹⁹ Op basis van EN en UIAA normen

¹⁰⁰ Jaartal gevolgd door de dag van productie, verklaring sectormanager kustwacht

¹⁰¹ Interview docent/keurmeester

¹⁰² UVO Klimmateriaal & middelen, Politieacademie

¹⁰³ Bron: RI klimmateriaal en middelen (2), Politieacademie

¹⁰⁴ Onafhankelijk extern deskundige (zie paragraaf 1.3 verantwoording)

¹⁰⁵ De sectormanager van de kustwacht is gecertificeerd klimmateriaal inspecteur en op dit gebied getuige-deskundige van de rechtbank

dingen sluiten naadloos aan bij de bevindingen van de deskundige. De deskundige en de sectormanager hebben ook bekeken wat de staat van het onderhoud van het klimmateriaal was. Zij constateerden dat de klimgordel van het slachtoffer, de nuts die aan zijn klimgordel hangen en de door hem gebruikte klimtouwen in goed onderhouden staat verkeerden¹⁰⁶.

De Inspectie constateert dat het door het slachtoffer gebruikte klimmateriaal zich binnen de houdbaarheidstermijn bevond, tussentijds is gekeurd en in goede staat verkeerde.

Beheersen plaatsen door het slachtoffer

Het plaatsen van nuts en zekeringen maakt onderdeel uit van het opleidings- en lesprogramma. Het is een essentieel onderdeel, waarbij het goed en veilig plaatsen doorlopend aan de orde is. In het opleidingsprogramma wordt dit opgebouwd door hierover eerst theorieles te geven en dan te oefenen in een veilige omgeving (plaatsing in een rots op de grond of staand op de grond bij de rotswand). Daarna wordt overgegaan tot het plaatsen van zekeringen tijdens een klim, met daarbij een opbouw van eenvoudig naar moeilijker.

Uit de persoonlijke voortgangsrapportage van het slachtoffer blijkt dat hij altijd voldoende scoorde voor het plaatsen van nuts. In deze rapportage staat de dag voorafgaand aan het ongeval bij bijzonderheden het volgende vermeld: 'Bijzonder netjes afgezekerd gezien de moeilijke plaatsingsmogelijkheden (Demo Route).' Uit de gesprekken met de docenten blijkt dat het slachtoffer het afzekeren goed beheerste¹⁰⁷.

De Inspectie constateert dat het plaatsen van zekeringen doorlopend aan de orde is tijdens de UVO en dat het slachtoffer dit onderdeel voldoende beheerste.

Plaatsing laatste nut

Tijdens de klim is het aan de voorklimmer om te bepalen waar hij de zekeringen plaatst. Een docent of student kan wel helpen door aanwijzingen te geven, maar uiteindelijk is de klimmer op zijn eigen vaardigheden aangewezen. Daarbij komt dat het zicht dat een klimmer op een bepaald moment heeft op de (on)mogelijkheden om door te klimmen anders kan zijn dan dat van een persoon die daar vanaf afstand naar kijkt. Ditzelfde geldt voor de plaatsingsmogelijkheden ten aanzien van zekeringen. Idealiter plaatst een klimmer een zekering op ooghoogte, zodat hij goed zicht heeft op de plaatsing¹⁰⁸. Soms is dit echter niet mogelijk vanuit het perspectief van de klimmer.

Uit de interviews met student A en docent A komt naar voren dat het slachtoffer niet in de ideale lichaamshouding stond toen hij de nut plaatste die tijdens de val uit de rotswand is gekomen (zie hoofdstuk 3). Docent A geeft aan dat het slachtoffer desondanks lukte de nut te plaatsen in de valrichting en dat het slachtoffer vervolgens verifieerde of de nut goed zat, door er aan te trekken¹⁰⁹. Pas daarna stond het slachtoffer op om zijn eerder geplaatste Camalot te verwijderen. De Inspectie kan niet met zekerheid stellen dat het slachtoffer de nut goed heeft geplaatst. Uit de voortgangsrapportage die docenten opstelden over het slachtoffer blijkt wel dat hij gedurende de opleiding altijd voldoende scoorde op dat onderdeel¹¹⁰.

¹⁰⁶ In een van de klimtouwen zat een vervorming, het is niet duidelijk wanneer deze is ontstaan.

¹⁰⁷ Gesprekken docent A en docent B

¹⁰⁸ Alpin Lehrplan 2A Sicherung, Ausrüstung

¹⁰⁹ Interview docent A

¹¹⁰ Voortgangsrapportage het slachtoffer

Wanneer een klimmer na het plaatsen van een zekering verder klimt, bestaat de mogelijkheid dat deze zekering onbedoeld loskomt. Dat komt doordat het klimtouw tijdens het klimmen beweegt, waardoor de zekering belast kan worden vanuit een andere richting dan de beoogde belastingsrichting¹¹¹. Het slachtoffer is na het plaatsen van de betreffende nut gaan staan en heeft niet daadwerkelijk doorgeklimmen. De Inspectie kan echter niet vaststellen of de zekering tussentijds losser is gaan zitten door touwbewegingen.

De nut was in de valrichting (naar beneden) geplaatst. Dit houdt in dat de nut is geplaatst op de juiste wijze om zo een rechtstandige val naar beneden op te kunnen vangen. Door de 'open deur' waar het slachtoffer zeer waarschijnlijk in terecht kwam en doordat het slachtoffer zich vermoedelijk afzette, viel hij niet rechtstandig naar beneden. Hij viel zijwaarts gedraaid van de rotswand af. Docent A¹¹² en student A¹¹³ geven aan dat zij zagen dat de nut zonder weerstand te geven uit de rotswand kwam¹¹⁴.

De Inspectie acht het niet onwaarschijnlijk dat de in eerste aanleg vermoedelijk goed geplaatste nut is losgekomen doordat de valbaan van het slachtoffer (van de rotswand af) en de valrichting waarin de nut is geplaatst, niet overeenkwamen. In een handleiding van een fabrikant van nuts¹¹⁵ wordt hiervoor gewaarschuwd. Er staat het volgende over vermeld:

WARNING

- a) Never place this product at the edge of a crack, always locate it as deeply as possible.
- b) Always ensure that the direction of loading is compatible with the position of the device within the crack.
- c) *During a fall the direction of loading may be other than downwards**
- d) *Be aware that the movement of the climbing rope can cause the displacement of this device**, the use of an extension sling of suitable length can minimise this.

**Cursivering door Inspectie*

De Inspectie kan niet met zekerheid vaststellen hoe de door het slachtoffer als laatste geplaatste nut is losgekomen. Het meest voor de hand liggend acht zij dat dit komt door de valbaan van het slachtoffer, de valrichting waarin de nut is geplaatst, al dan niet in combinatie met touwbewegingen kort daar aan voorafgaand.

4.2.3 Met het achterhoofd raken van de rotswand

Wat is er gebeurd?

Door het loskomen van de nut werden de valbeweging van het slachtoffer en de valbaan niet gecorrigeerd en geremd. Uit de verklaringen van getuigen blijkt dat hij van een horizontale positie draaide naar een diagonale positie met het hoofd als laagste punt.

De getuigen hebben vanwege de snelheid waarmee het ongeval plaatsvond niet precies gezien met welk lichaamsdeel het slachtoffer de rotswand als eerste raakte en waar dat exact was. Het belay zelf werd

¹¹¹ Zie bijlage III, Voorbeeld fabrikant nut

¹¹² Interview docent A

¹¹³ Wederhoor student A

¹¹⁴ Interviewverslag docent A

¹¹⁵ Zie bijlage III, Voorbeeld fabrikant nut

gebouwd op een uit stekend rotsblok en vlak daaronder is de rotswand eveneens onregelmatig gevormd met uit stekende rotsdelen. Aan de hand van de valbaan die getuigen beschrijven en de plaats waar het slachtoffer in zijn klimgordel hing na de val, constateert de Inspectie dat hij de rotswand heeft geraakt op de plek van het belay of (vlak) daaronder.

Welke factoren waren hier mogelijk op van invloed?

Helm

Het slachtoffer droeg tijdens zijn klim een helm van het merk 'Rock helmets', type 'Combi'. Deze helm voldoet aan de normering EN 12492 'helmets for mountaineers'. Deze helm is specifiek ontworpen voor de bergsport. Dit houdt in dat het ontwerp van de helm zodanig is dat deze een impact op de bovenzijde kan weerstaan vergelijkbaar met een stomp blok van vijf kilo dat daar van twee meter hoogte op valt. Het ontwerp van de helm is tevens zodanig dat de voorkant, zijkant en achterkant van de helm een stomp blok van vijf kilo dat van een hoogte van een halve meter valt kan weerstaan¹¹⁶. Deze helm is ontworpen om het hoofd van een klimmer te beschermen tegen stoten en tegen van boven komend vallend materiaal.

Afbeelding 21: Binnenzijde klimhelm van het slachtoffer¹¹⁷

¹¹⁶ Zie bijlage IV, Voorbeeld fabrikant helm

¹¹⁷ Binnenbekleding verwijderd voor foto.

De Inspectie constateert dat de klimhelm van het slachtoffer voldeed aan de daarvoor gestelde normen.

Een klimhelm moet ongebruikt na maximaal 10 jaar na productiedatum worden vervangen. In gebruikte staat hangt dit af van de intensiteit van het gebruik. Een keurmeester dient tussentijds te beoordelen of een klimhelm aan vervanging toe is.

Uit de sticker aan de binnenzijde van de helm valt op te maken dat deze in 2009 is geproduceerd (zie afbeelding 21, rechtsboven in witte sticker). De door het slachtoffer gebruikte klimhelm is door een gecertificeerd keurmeester van de Politieacademie op 1 februari 2012 goedgekeurd¹¹⁸.

De Inspectie constateert dat de door het slachtoffer gebruikte klimhelm zich binnen de houdbaarheidstermijn bevond en tussentijds goedgekeurd was.

Aan de hand van de plaats waar het slachtoffer stond toen de val werd ingezet en de plaats waar hij hing in zijn klimgordel na zijn val constateert de Inspectie dat hij een val heeft gemaakt van ongeveer acht meter. Alle getuigen gaven aan tijdens de val één luide klap te hebben gehoord. Uit het rapport van de patholoog-anatoom blijkt dat het slachtoffer alleen hoofdletsel had. Aan de hand van deze gegevens constateert de Inspectie dat het hoofd van het slachtoffer en de helm die hij op had de volledige impact tegen de rotswand heeft opgevangen. Hij bleef daarna op ongeveer hetzelfde punt in zijn klimgordel hangen.

De helm die het slachtoffer droeg vertoont aan de linker achterzijde een verticale scheur van ongeveer acht centimeter met rondom kleine beschadigingen. De plaats van de scheur in de helm komt overeen met de plaats van het letsel van het slachtoffer. Op basis daarvan constateert de Inspectie dat hij zijn klimhelm op juiste wijze op had tijdens zijn klim en val. De straps (banden) van de helm zijn losgesneden in het ziekenhuis. Het is evident dat er een grotere kracht op de helm heeft gestaan dan waarvoor de helm is ontworpen.

Afbeelding 22: Klimhelm van het slachtoffer

¹¹⁸ Logboek keuringen Politieacademie

De Inspectie constateert dat de klimhelm door het slachtoffer op de juiste wijze werd gedragen. De impact van de val was groter dan dat de helm op basis van het ontwerp kon weerstaan.

Afstand geplaatste nuts

Zekeringen, ook bekend als 'tussenzekeringen', zijn metalen blokjes of klemapparaten van verschillende afmetingen, die in spleten in de rots geklemd kunnen worden. Deze zekeringen kunnen in de lengterichting belasting opnemen. Het klimtouw wordt door middel van een expresset met de zekering verbonden (zie afbeelding 9)¹¹⁹.

Zekeringen moeten, in onbehaakte routes, met korte afstand van elkaar worden geplaatst om een eventuele val zo klein mogelijk te houden. In het lesprogramma van de UVO komt het plaatsen van zekeringen uitgebreid aan de orde. Er wordt expliciet behandeld dat het plaatsen van zekeringen vooral aan de start van een voorklim buitengewoon belangrijk is, omdat anders de mogelijkheid bestaat dat een klimmer in plaats van geremd te worden door het klimtouw, op de grond valt. Als voorbeeld: een klimmer plaatst een zekering op twee meter hoogte vanaf de grond. De klimmer klimt anderhalve meter of verder voorbij die zekering en valt. Door de lengte van het klimtouw na die zekering en de rek in het klimtouw zal de klimmer de grond raken voordat de zekering en het klimtouw hun werk kunnen doen.

De Inspectie constateert dat de afstand waarop zekeringen geplaatst moeten worden is behandeld tijdens het lesprogramma van de UVO.

Het slachtoffer had tijdens zijn klim de eerste zekering op ongeveer twee à tweeënhalve meter hoogte geplaatst. Toen hij ongeveer anderhalve meter voorbij de zekering was geklommen, gaven student A en docent A om voornoemde reden aan dat hij snel een zekering moest gaan plaatsen¹²⁰. Het plaatsen van zekeringen is echter aan de klimmer zelf. Het kan voor komen dat een klimmer geen mogelijkheid ziet tot plaatsen of dat de klimmer eerst een stabiele positie wil vinden voordat hij een zekering gaat plaatsen. Het slachtoffer gaf dit aan tijdens zijn voorklim.

Er zijn aan het begin van de route die het slachtoffer klom een aantal mogelijkheden om zekeringen te plaatsen. Uit de reconstructieklim blijkt dat de nut die de val van het slachtoffer heeft gehouden en de nut die uit de rotswand is gekomen, zijn geplaatst op plekken (spleten) waar dat goed mogelijk is. Hoewel het slachtoffer in eerste instantie zo ver doorklom dat het riskant zou worden tijdens een val, heeft hij uiteindelijk alsnog een zekering geplaatst op een minder grote afstand van de voorgaande nut en het belay.

De Inspectie constateert dat het slachtoffer tijdens de niveaubepalingsklim zijn zekeringen heeft geplaatst waar dat goed mogelijk is. De Inspectie constateert dat het slachtoffer tijdens zijn voorklim niet van alle plaatsingsmogelijkheden gebruik heeft gemaakt.

Zekeren door medeklimmer

Zoals eerder beschreven in paragraaf 4.2.2 onder klimmaterialen werd het slachtoffer door student A gezekerd met het zekerapparaat Reverso 3. Studenten moeten voorafgaand aan de klim bij elkaar controleren of alle klimmaterialen goed zijn bevestigd. Uit de interviews van student A en docent A blijkt

¹¹⁹ Alpin Lehrplan 2A: Sicherung, Ausrüstung. München: BLV Buchverlag, 2010

¹²⁰ Interviews docent A en student A

dat het slachtoffer de wijze van bevestiging van het zekerapparaat heeft gecontroleerd. Student A geeft aan dat de bevestiging goed was. Docent A geeft aan dat hij gezien heeft dat de studenten elkaar controleerden en dat hij heeft gezien dat het zekerapparaat op de juiste manier was bevestigd in het geheel.

De Inspectie constateert dat het slachtoffer en student A elkaar volgens protocol hebben gecontroleerd voorafgaand aan de voorklim van het slachtoffer.

Tijdens een klim behoort degene die zekert steeds voldoende lengte aan klimtouw uit te geven aan degene die klimt. De klimmer kan daardoor de lichaamsbewegingen maken die nodig zijn om te klimmen. Degene die zekert moet er echter voor zorgen dat het klimtouw wordt strakgetrokken als de klimmer dreigt te vallen, in klimtermen heet dit een 'tight line'. Het is gebruikelijk dat een klimmer die het vermoeden heeft dat hij gaat vallen, het commando 'tight line' geeft. Als een klimmer dan bijvoorbeeld weer verder wil klimmen, vraagt hij om wat meer klimtouw. Dit doet hij door te vragen om 'slack'. Als een klimmer (onverwachts) valt geeft hij het commando 'Hold!'. Degene die zekert behoort degene die klimt dus goed in de gaten te houden. Aan de hand van de bewegingen van de klimmer en de commando's die hij geeft, moet hij hem van meer of minder klimtouw voorzien. Het 'zekeren' komt uitvoerig aan de orde tijdens het lesprogramma van de UVO¹²¹.

De Inspectie constateert dat het onderdeel 'zekeren' uitvoerig wordt behandeld in het lesprogramma van de UVO.

Docent A en student A gaven tijdens de interviews aan dat student A het slachtoffer continu voorzag van voldoende klimtouw. Student A geeft aan dat hij het slachtoffer, voordat hij viel, reeds een 'tight line' had gegeven, omdat hij al de indruk had dat hij zou gaan vallen. Student A geeft tijdens het interview aan dat hij het klimtouw tijdens de val niet door zijn handen heeft voelen glijden. De afstand van de nut die de val van het slachtoffer heeft gehouden tot aan de klimgordel van het slachtoffer vlak voor zijn val was ongeveer drieënhalve meter. De afstand van diezelfde nut tot aan waar het slachtoffer hing na zijn val is ongeveer vier meter¹²².

De Inspectie constateert dat de student die het slachtoffer zekerde tijdens zijn niveaubepalingsklim dit op de juiste wijze heeft gedaan.

4.3 Afhandeling van het ongeval

Analyse van de afhandeling van het ongeval start direct na de val van het slachtoffer en eindigt op het punt dat de helikopter van de kustwacht met hem wegvliegt naar het ziekenhuis. De Inspectie bekijkt hierbij of de handelingen zoals vastgelegd in het protocol 'Actie bij een ernstig ongeval' zijn uitgevoerd. De Inspectie beoordeelt niet de juistheid van al dan niet uitgevoerde medische handelingen. De reden daarvoor is dat het slachtoffer door de aard en omvang van het opgelopen letsel geen kans van

¹²¹ Op basis van onderzoek deskundige van de onderwijs- en lesprogramma's

¹²² Berekening aan de hand van overzichtsfoto

overleven heeft gehad¹²³. Al dan niet gepleegde handelingen zijn derhalve niet van doorslaggevende aard geweest.

Volgens de veiligheidsbriefing is het protocol 'Actie bij een ernstig ongeval' als volgt: De specialist Werken op hoogte of de docent Werken op hoogte moet worden gealarmeerd en er moet Eerste Hulp worden geboden. De specialist Werken op hoogte of de docent Werken op hoogte neemt de leiding over de situatie. Er volgt een fluitsignaal: drie keer lang – kort achter elkaar. Daarna maakt een ieder zijn bezigheid af (bijv. de routes uitklimmen) en meldt zich op de afgesproken verzamelplaats (RV of nood RV), gereed voor eventueel assistentie of een opdracht. De hulpdiensten worden opgeroepen via bekende alarmnummers (112/999)¹²⁴. Dit gebeurt via de mobiele telefoons die de docenten bij zich hebben. Volgens de veiligheidsbriefing dient een ieder tijdens zijn klim onder andere in het bezit te zijn van een fluit en een mes. Tevens komt de locatie van de medische tas en de reddingsset aan de orde. Uit de verklaringen blijkt dat het noodsignaal met de fluit tenminste éénmaal is gegeven en dat dit door een ieder als zodanig is geïnterpreteerd. Twee docenten hebben zich via de prusik methode laten afzakken naar het slachtoffer en hebben hem eerste hulp verleend. Daarbij werden zij ondersteund door twee studenten. Afgezien van degenen die zich met de eerste hulp aan het slachtoffer hebben beziggehouden, heeft iedereen zijn route uitgeklimmen. De hulpdiensten zijn conform protocol in kennis gesteld. In het kader van de hulpverlening is een aantal personen ongezekerd naar het slachtoffer geklimmen.

De Inspectie constateert dat vlak na het ongeval nagenoeg volledig is gehandeld volgens het protocol 'Actie ernstig ongeval'.

Elke docent is in het bezit van een medisch pakket in een beentas (deze bevat onder andere een saturatiemeter, tourniquet, snelverband en pleisters). De uitgebreide medische tassen en de reddingsset lagen ten tijde van het ongeval aan de voet van de klimroutes bij het RV. Student RV die beneden stond heeft de medische benodigdheden aan de klimtouwen bevestigd waarna het naar boven is gehesen en naar de locatie van het slachtoffer is gebracht.

Het is protocol dat het medisch materiaal voorafgaand aan de UVO wordt gecontroleerd en indien nodig wordt vervangen door een daartoe aangewezen docent. Deze docent is verantwoordelijk voor de volledigheid van de inhoud van deze tas en controle op de houdbaarheidsdatum van de inhoud. Uit een overzicht blijkt dat de inhoud van de tassen volledig was en de uiterste houdbaarheidsdatum van de daarvoor in aanmerking komende medische materialen niet was overschreden¹²⁵.

De Inspectie constateert dat het in medische materiaal voor de afhandeling van een ongeval aanwezig was en voldeed aan de normen.

Elke deelnemer aan de UVO heeft tenminste een gevorderde EHBO cursus afgerond. Dit is namelijk onderdeel van de level 2 klimopleiding, die voorwaardelijk is voor deelname aan de UVO. De docentengroep van de UVO vond dat aanvullende scholing nodig was om daadwerkelijk handelingsbekwaam te

¹²³ Interview student B, rapport ziekenhuis

¹²⁴ RI Ongevallen en noodprocedures, Politieacademie

¹²⁵ Medisch pakket Urban voorklimopleiding, Politieacademie

zijn bij afhandeling van ernstige ongevallen op moeilijk bereikbare locaties. Diverse docenten hebben daarom de opleiding 'First Responder' gevolgd¹²⁶. De docenten die het slachtoffer eerste hulp verleenden hebben deze opleiding met goed gevolg afgerond. Zij hebben daardoor specifieke medische handelingen kunnen toepassen, waaronder het toedienen van zuurstof. De docenten hebben gehandeld volgens het ABCDE-protocol, waarmee vitale lichaamsfuncties worden gemonitord. Zij hebben hun mes gebruikt om de bandslinge en de klimtouwen door te snijden, waardoor het slachtoffer vervoerd kon worden.

De Inspectie constateert dat de docenten ruimschoots voldeden aan de normen die de Politieacademie aan haar docenten op medisch gebied stelt en dat zij hebben gehandeld volgens protocol.

De communicatie tijdens de afhandeling van het ongeval heeft plaatsgevonden via de mobiele telefoons die de docenten en studenten bij zich hadden. Uit het logboek van de meldkamer van de kustwacht blijkt dat er door student RV sprake is geweest van tijdige en heldere overdracht van cruciale informatie (plaats en aard van het ongeval) naar de hulpdiensten¹²⁷.

Over de afhandeling van het ongeval en de samenwerking met het team als geheel heeft de sectormanager van de kustwacht het volgende in een getuigenverklaring bij de Britse politie laten optekenen:

'I am employed by her Majesty's Coastguard as Sector Manager for North Cornwall. I have held this position for two and a half years; I have ten years of service with the Coastguard. My particular responsibilities include Cliff Rescue, and training of such and also the inspection and maintenance of all associated equipment...

... I could see First aid bags lying around on the cliff top: these were not what I would expect a normal group of social climbers to be in possession of. These looked like professional medical kits, which included oxygen cylinders and defibrillators....

...All the other members of the climbing group were attached to safety lines and in a safe situation; this would be way beyond the standards of team safety that I would normally encounter from amateur climbers...

...At this point a rescue helicopter from RNAS Culdrose arrived and initially hovered to assess the scene, and gauge wind direction etc, before lowering a winch man, to my location on the cliff top. Myself, the winch man and the leader of the climbing group engaged in a three way conversation discussing the best option to extricate the casualty. It was quit apparent that the Dutch climbers had a very high level of competence, and were well lead and trained, certainly some of the best I have met...'

De Inspectie constateert dat interne en externe communicatie tijdens de afhandeling van het ongeval op eenduidige wijze is verlopen en dat een ieder – zeker gezien de omstandigheden – op een uitermate professionele wijze heeft gehandeld.

¹²⁶ Gevolgd bij RISK te Zeddum, interviewverslag docent A

¹²⁷ Student RV is coördinator van de vakgroep Werken op hoogte. De UVO maakt onderdeel uit van opleidingspakket aangeboden door deze vakgroep

Hoofdstuk 5

Conclusie en aanbevelingen (deel 1)

5.1 Inleiding

In paragraaf 5.2 beantwoordt de Inspectie het eerste deel van de centrale vraag van dit onderzoek: 'Is er sprake van tekortkomingen in de veiligheidswaarborgen tijdens de oefening die hebben geleid tot het ongeval?'. Naar aanleiding van de analyse en conclusie doet de Inspectie in paragraaf 5.3 aanbevelingen.

5.2 Conclusie

De Inspectie constateert op basis van haar analyse dat alles er op wijst dat het ongeval is voortgekomen uit een noodlottige samenloop van omstandigheden. De conclusie is als volgt:

De Inspectie heeft geen tekortkomingen geconstateerd in de veiligheidswaarborgen tijdens de oefening die hebben geleid tot het ongeval.

Voorafgaand aan de start van de niveaubepalingsklim was er voor de docenten geen reden om aan te nemen dat het slachtoffer in de problemen zou kunnen raken tijdens zijn niveaubepalingsklim. De klim verliep tot kort voorafgaand aan het ongeval zonder problemen. Het slachtoffer werd kort na de start van zijn voorklim onverwachts geconfronteerd met het feit dat hij niet wist hoe hij verder moest klimmen en hij gaf dit zelf ook aan. Docent A heeft hem daarop volgend op de juiste manier begeleid.

De Inspectie vindt het zeer aannemelijk - gezien de informatie afkomstig vanuit interviews, de bevindingen uit de reconstructieklim en hetgeen staat vermeld in de literatuur - dat de lichaamshouding van het slachtoffer in combinatie met zijn zoektocht om verder te klimmen, heeft geleid tot een slechte lichaamsspanning. De Inspectie acht het aannemelijk dat deze lichaamsspanning zijn weerslag had op het evenwichtsgevoel van het slachtoffer, waardoor hij in een 'open deur' beweging de rotswand uitdraaide. Door de vorm van de enige handgreep die het slachtoffer had (spleet), was het voor hem onmogelijk de rotswand vast te houden.

De Inspectie constateert dat tijdens de UVO een dagdeel wordt besteed aan het onderwerp 'vallen'. Zo is in het lesprogramma opgenomen dat studenten een gecontroleerde voorklimmersval moeten maken. Het slachtoffer heeft deze gecontroleerde voorklimmersval ook gemaakt. De open deur beweging waar hij zeer waarschijnlijk in terecht is gekomen leidt echter tot een ongecontroleerde val. De Inspectie heeft geen externe factoren geconstateerd (zoals weersomstandigheden) die van invloed zijn geweest op het loskomen van de rotswand. Ditzelfde geldt voor de gezondheid waarin het slachtoffer verkeerde.

De door het slachtoffer als laatst geplaatste zekering is tijdens zijn val losgekomen uit de rotswand. Deze zekering is nooit teruggevonden en daar is een logische verklaring voor. De Inspectie constateert dat al het overige gebruikte klimmateriaal op alle gebieden aan de normen voldeed en vindt het daarom zeer onwaarschijnlijk dat er sprake geweest zou kunnen zijn van een defect in het materiaal. Het loskomen van de zekering ligt volgens de Inspectie meer dan vermoedelijk aan het menselijk handelen, wat wil zeggen: de zekering is niet goed geplaatst, de zekering is losser gaan zitten door het bewegen van het klimtouw, of de valbaan van het slachtoffer en de valrichting waarin de zekering is geplaatst kwamen niet overeen. Het plaatsen van zekeringen is behandeld in de opleiding en het slachtoffer scoorde op dit

onderdeel altijd een voldoende. Controle door het slachtoffer op juiste plaatsing van de zekering is waargenomen door docent A. Het slachtoffer is na het plaatsen van de zekering alleen recht op gaan staan en heeft verder niet doorgeklommen, waardoor van veel touwbeweging geen sprake kan zijn geweest. De Inspectie acht de laatst genoemde mogelijkheid (valbeweging) al dan niet in combinatie met eventuele touwbewegingen dan ook het meest voor de hand liggend.

Doordat de zekering los kwam, werd de val van het slachtoffer niet tijdig geremd. Het slachtoffer is bij het loskomen van de rotswand op de juiste manier gezeerd door student A. Door de ingezette valbaan en de lengte van de val kantelde het slachtoffer. Hij kwam daardoor vervolgens met zijn hoofd tegen de rotswand, waardoor het dodelijke letsel ontstond. De Inspectie constateert dat de helm en het overige klimmateriaal aan alle normen voldoen en tijdens de klim op de voorgeschreven wijze werden gebruikt.

De Inspectie constateert dat in de uitvoering van onderwijsprogramma aandacht wordt besteed aan klimtechnische onderwerpen als 'balans van een klimmer' en 'zwaartepunt van een klimmer'. Als specifiek onderdeel daarvan is de 'open deur' en het stabiliseren daarvan niet opgenomen in het onderwijsprogramma van de UVO en daarmee niet behandeld tijdens de opleiding. De Inspectie ziet hierin een mogelijkheid tot verbetering. De Inspectie merkt hierbij op dat het op deze wijze loskomen van de rotswand op zichzelf niet heeft geleid tot de val met het dodelijke letsel. Het dodelijke letsel is ontstaan door een samenloop van omstandigheden zoals hiervoor beschreven. De Inspectie heeft dan ook geen causaal verband aangetoond tussen het ontbreken van behandeling van de 'open deur' en het letsel van het slachtoffer.

Afhandeling ongeval

De Inspectie beseft zich dat de afhandeling van het ongeval geen onderdeel uitmaakt van de geformuleerde centrale vraag. Toch maakt de Inspectie van deze gelegenheid gebruik om hetgeen zij op dit punt heeft geconstateerd kenbaar te maken.

De Inspectie is van oordeel dat zowel studenten als docenten na de val van het slachtoffer op uitermate professionele wijze, snel en adequaat hebben gehandeld. De groep heeft als geheel uitstekend gefunctioneerd en heeft er binnen haar vermogen alles aan gedaan om het slachtoffer te helpen.

De Inspectie concludeert dat de afhandeling van het ongeval nagenoeg volledig via protocol is verlopen. De Inspectie plaatst daarbij één kanttekening. Enkele personen hebben zich in het kader van de hulpverlening aan het slachtoffer losgemaakt van de klimlijnen en zijn ongezeerd op ongeveer 40 meter hoogte horizontaal over de rotswand geklommen naar het belay van Little Brown Jug. De Inspectie beseft dat dit noodzakelijk was en heeft hier gezien deze specifieke situatie begrip voor. Dit laat onverlet dat een dergelijke werkwijze grote risico's met zich meebrengt.

Wat betreft de afhandeling van het ongeval constateert de Inspectie tevens dat de opleiding niet was aangemeld bij de Britse kustwacht, hetgeen wel gebruikelijk is bij dit type klimgroepen. Doordat de kustwacht dan op de hoogte is van de professionele competenties bij de klimgroep kan zij haar werkwijze

hierop toespitsen, hetgeen een bevorderende werking kan hebben op de afhandeling van een ongeval. De Inspectie merkt daarbij op dat het feit dat de opleiding niet was aangemeld, geen invloed heeft gehad op de afhandeling van het ongeval.

5.3 Aanbevelingen

Aanbevelingen aan het management van de Politieacademie:

- Verwerk de ‘open deur’ beweging en coördinatieoefeningen zoals het stabiliseren daarvan in het opleidingsprogramma en het lesprogramma van de UVO;
- bezie of er een veiligere werkwijze mogelijk is van directe hulpverlening aan ernstig gewonde personen op moeilijk bereikbare locaties (op hoogte) en zo ja, borg dit in procedures en in de uitvoering daarvan;
- meld de UVO in het buitenland altijd aan bij de betreffende hulpdiensten, om daarmee de samenwerking bij de afhandeling van een incident te bevorderen.

Hoofdstuk 6

Veiligheid opleidingbreed

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk treft u de analyse die leidt tot beantwoording van het tweede deel van de centrale vraag: 'Hoe wordt opleidingsbreed de veiligheid geborgd?'

De Urban Voorklim Opleiding (UVO) bestaat uit twee afzonderlijke delen, een gedeelte dat plaatsvindt in een natuurlijke klimomgeving in Engeland en een gedeelte dat wordt verzorgd in een stedelijke omgeving. De Inspectie beziet voor dit onderzoek het eerst genoemde deel van de opleiding. Het gedeelte van de UVO waarin in een stedelijke omgeving wordt geklommen valt buiten de reikwijdte van dit onderzoek.

De Inspectie beziet de veiligheid in opleidingsbrede zin aan de hand van de volgende aspecten: Borging kwaliteit klimmateriaal (paragraaf 6.2), borging kwaliteit docenten (paragraaf 6.3), borging veiligheid inhoud opleiding (paragraaf 6.4), eindniveau, studiebelastingen en doorlooptijd (paragraaf 6.5) en evaluatie (paragraaf 6.6). Per paragraaf treft u de bevindingen en de analyse. De deelconclusies staan herkenbaar weergegeven. Beantwoording van het tweede gedeelte van de centrale vraag en daarmee de conclusies en aanbevelingen volgen in hoofdstuk 7.

De Inspectie maakt voor inhoudelijke beoordeling van de veiligheidsaspecten op klimtechnisch gebied gebruik van een onafhankelijk extern deskundige. De maatstaf waarlangs klimtechnische veiligheidsaspecten zijn beoordeeld is het Alpin Lehrplan (zie paragraaf 1.3).

6.2 Borging kwaliteit klimmateriaal

De Politieacademie heeft in het onderwijsprogramma vastgelegd dat studenten en docenten tijdens de opleiding alleen gebruik mogen maken van klimmateriaal afkomstig van de Politieacademie. Uit interviews met de studenten en docenten blijkt dat de Politieacademie het benodigde klimmateriaal uitrekt aan de studenten en dat zij tijdens de UVO geen gebruik maken van ander klimmateriaal.

Aanschaf

De Politieacademie geeft aan dat zij alleen klimmaterialen gebruikt die zijn voorzien van keurmerken. De Inspectie heeft klimmaterialen van de UVO onderzocht (zie paragraaf 4.2.2) en het blijkt dat binnen de UVO gebruik wordt gemaakt van klimmaterialen die zijn ontworpen voor de bergsport. Deze materialen voldoen aan EN of UIAA normering. Deze normen specificeren de eisen waaraan het betreffende product voldoet, hetgeen een veiligheidswaarborg is.

Keuring

De Politieacademie geeft aan dat het materiaal tussentijds wordt gekeurd door gecertificeerde keurmeesters. De Inspectie stelt vast dat de Politieacademie drie gecertificeerde keurmeesters¹²⁸ heeft die toezicht houden op de kwaliteit van het klimmateriaal dat wordt gebruikt tijdens de UVO. De certificaten zijn geldig, de verplichte hercertificering van de keurmeesters staat gepland voor 2013. De Inspectie heeft vastgesteld dat deze keurmeesters een registratie bijhouden waarin staat vermeld wat de productiedata en aanschafdata van de afzonderlijke klimmaterialen zijn. Dit is van belang omdat bepaalde

¹²⁸ PPE certificaat, behaald bij Lyon in Engeland

klimmaterialen ook ongebruikt een maximale houdbaarheidstermijn hebben¹²⁹. De keurmeesters zien er op toe dat die termijn niet wordt overschreden.

De Politieacademie geeft aan dat alle klimmaterialen jaarlijks worden gekeurd en dat van deze keuringen een registratie wordt bijgehouden. De Inspectie stelt vast aan de hand van een interview met een keurmeester (docent) en op grond van de registratie die daarvan wordt bijgehouden dat afgekeurde materialen uit de roulatie worden gehaald en worden vervangen.

De Inspectie constateert aan de hand van de registratie en door middel van onderzoek aan de tijdens de UVO gebruikte klimmaterialen (zie paragraaf 4.2.2), dat de klimmaterialen waarop een houdbaarheidstermijn van toepassing is zich bevinden binnen deze houdbaarheidstermijn.

Opslag

De fabrikanten van het klimmateriaal stellen voorwaarden aan de opslag van klimmaterialen wanneer deze niet worden gebruikt. Dit houdt in de praktijk in dat de klimmaterialen moeten worden opgeslagen in een ruimte waarin ze droog blijven en waarin ze niet continu worden blootgesteld aan ultraviolet licht. De Inspectie constateert dat de klimmaterialen - wanneer ze niet worden gebruikt tijdens de opleiding - bij de School voor Gevaar- en Crisisbeheersing in Ossendrecht worden opgeslagen conform de eisen van de fabrikanten.

Onderhoud

De Politieacademie reikt tijdens de opleiding aan elke student een eigen set klimmaterialen uit. Die set is gelabeld met een unieke markering¹³⁰. Docenten van de Politieacademie controleren deze sets voorafgaand aan de UVO op volledigheid en kwaliteit. Tijdens de opleiding worden de klimmaterialen blootgesteld aan de elementen waardoor ze vuil kunnen worden of anderszins ondeugdelijk kunnen raken (bijvoorbeeld roest door aantasting zeelucht). Dit kan de werking van de klimmaterialen en daarmee de veiligheid beïnvloeden. De Inspectie stelt vast dat studenten tijdens de opleiding zelf verantwoordelijk zijn voor het schoonhouden en onderhouden van de materialen. Zij worden hier aan het begin van de opleiding door de docenten op gewezen en krijgen les over materiaalonderhoud. Materiaal waar tijdens de opleiding een afwijking aan wordt geconstateerd, wordt direct uit de roulatie gehaald en vervangen. Het vervangen materiaal wordt in een zak gedaan die wordt afgesloten. Wanneer het defecte materiaal na de opleiding terug is bij de Politieacademie wordt het in het magazijn op een afgeschermd plek neergelegd. Vervolgens vindt registratie plaats, waarna het betreffende materiaal wordt weggegooid.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie een sluitende kwaliteitscyclus heeft waarmee zij de veiligheid van het klimmateriaal borgt.

¹²⁹ Dit betreft ongebruikt maximaal 10 jaar, richtlijnen fabrikanten op basis van de toegekende normering

¹³⁰ De markering bestaat uit gekleurd tape

6.3 Borging kwaliteit docenten

Selectie docenten

De Politieacademie hanteert voor UVO docenten het algemene functieprofiel dat van toepassing is op al haar docenten. Dit betreft in het geval van de UVO de functie van docent B. In de functieomschrijving staat vermeld dat de docent op didactisch gebied in het bezit moet zijn van een Pedagogisch Didactische Aantekening (PDA) of de bereidheid moet hebben deze te behalen. De Politieacademie heeft deze functie aangevuld met 'taakaccent Werken op hoogte' (WOH). Een docent B met taakaccent WOH moet volgens de functieomschrijving op vakinhoudelijk gebied in het bezit zijn van het certificaat Specialist level 2 WOH of een met name genoemde soortgelijke opleiding hebben afgerond¹³¹.

De Politieacademie stelt formeel voor een UVO docent als vakinhoudelijke functie-eis dat hij in het bezit moet zijn van het certificaat Specialist WOH level 2. De School voor Gevaar- en Crisisbeheersing stelt op vakinhoudelijk gebied aan het UVO docentschap als aanvullende voorwaarde dat docenten eerst zelf de UVO moeten afronden voordat ze in die opleiding lessen mogen verzorgen. De Inspectie stelt vast dat deze aanvullende voorwaarde niet formeel is vastgelegd.

Uit gesprekken met de docenten komt naar voren dat zij de vakinhoudelijke normen die de Politieacademie stelt aan het UVO docentschap als onvoldoende beschouwen. De Inspectie onderschrijft deze opvatting. Naleving van de door de Politieacademie gestelde (formele en informele) vakinhoudelijke eisen, garandeert dat docenten zich vakinhoudelijk op hetzelfde niveau bevinden als hun studenten. De Inspectie is van mening dat docenten vakinhoudelijk boven de lesstof van de studenten moeten staan. Zeker wanneer het een opleiding betreft waarbij de foutmarges bijzonder klein zijn en ernstige gevolgen kunnen hebben. De Inspectie stelt vast dat de docenten om die reden en omdat zij hun vakbekwaamheid op peil willen houden, een niveaubepaling hebben ontwikkeld waarbij zij zichzelf de maat nemen¹³². De docenten hebben in het document waarin de niveaubepaling staat beschreven het volgende vermeld: '... Een docent moet in geval van een klimongeval zware fysieke arbeid verrichten (rennen met materiaal, klimmen, medische hulp verlenen, takelen etc.). Klimmen vereist een concessieloze precisie, knopen moeten correct gelegd worden, karabiners moeten dicht gedraaid worden, protectie moet op de juiste wijze geplaatst worden etc. Uit onderzoek is gebleken dat vermoeidheid een negatieve invloed heeft op dit soort cruciale handelingen. Fysieke en mentale vermoeidheid heeft invloed op de (fijne) motoriek. Een slechte conditie vergroot de kans op vallen.'

De Inspectie leidt hieruit af dat de docenten zich bewust zijn van de afbreukrisico's die het vak van UVO docent met zich meebrengt. De docenten hebben in hetzelfde document het volgende vermeld over de gevolgen van de uitslag van de niveaubepaling:

'Deze niveaubepaling wordt jaarlijks twee maanden voor de eerste voorklim opleiding van dat jaar afgenomen. Bij een negatief resultaat kan de docent binnen twee weken een herhalingsniveaubepaling afleggen. Wanneer deze niveaubepaling wederom een negatief advies als uitslag heeft, wordt de betreffende docent uitgesloten van deelname aan de voorklim opleidingen van dat kalenderjaar.'

¹³¹ E-mail coördinator WOH, tekst vacature docent

¹³² Niveau bepaling docenten Urban voorklimopleiding versie 2012

De Inspectie maakt hieruit op dat docenten zich niet alleen bewust zijn van de afbreukrisico's maar daar ook naar handelen. Het voornoemde document beschrijft verder tot in detail wat een docent moet laten zien tijdens de niveaubepaling. De Inspectie constateert dat docenten serieus omgaan met de collegiale toetsing. Een mededocent die de gestelde normen niet behaalde tijdens de niveaubepaling van 2012, is in 2012 niet meegegaan naar Engeland om de UVO te verzorgen.

De Inspectie stelt vast dat docenten stappen ondernemen om ervoor te zorgen dat zij op vakinhoudelijk gebied van voldoende niveau zijn en blijven. De Inspectie juicht dit toe, maar constateert tegelijkertijd dat dit formeel niet is vastgelegd. Vanwege het informele karakter van deze niveaubepaling is het onduidelijk wat de rechten en plichten van zowel werkgever als werknemer zijn ten aanzien van deze niveaubepaling. Daarbij is het zo dat - ondanks dat de Inspectie geen reden heeft te twijfelen aan de vakkundigheid en integriteit van docenten - de onafhankelijkheid tijdens de beoordeling van de niveaubepaling niet is geborgd.

Door inzage in de personeelsdossiers van de UVO docenten en informatie afkomstig vanuit interviews stelt de Inspectie vast dat zij ruimschoots aan de formele en informele opleidingseisen voldoen. Uit de interviews die de Inspectie tijdens dit onderzoek met de studenten hield, blijkt dat zij tevreden zijn over de kwaliteit van de docenten. De Politieacademie neemt jaarlijks een enquête¹³³ af onder studenten, waarin hen onder andere wordt gevraagd te reageren op de volgende stellingen:

- De docent beschikte over voldoende vakinhoudelijke kennis;
- de docent was vaardig in het toepassen van verschillende didactische werkvormen;
- de docent begeleidde mij goed bij de opdrachten die ik moest uitvoeren;
- de docent stimuleerde mij om zelf actief met de opleiding bezig te zijn;
- de docent speelde voldoende in op mijn leervragen.

Studenten konden reageren op de stellingen door één van vijf antwoordcategorieën aan te kruisen, waarbij de laagste score 'helemaal niet mee eens' en de hoogste score 'helemaal mee eens' was. De Inspectie constateert dat UVO studenten in de enquêtes afgenomen in 2009, 2010 en 2011 nagenoeg altijd de hoogste score 'helemaal mee eens' invulden. In dezelfde enquêtes werd aan de studenten ook de volgende open vraag gesteld: 'Wat vond je goed aan de begeleiding van de docent en wat kan beter?'. De studenten (N=17) hebben in het bijbehorende tekstveld uitsluitend positieve opmerkingen geplaatst ten aanzien van de kundigheid van de docenten, er stond geen enkele kritische noot of verbeterpunt vermeld. De Inspectie stelt vast dat studenten tevreden zijn over de vakinhoudelijke en didactische vaardigheden van de docenten die de UVO verzorgen.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie de vakinhoudelijke competenties van de docenten die de UVO verzorgen onvoldoende heeft geborgd. De Inspectie merkt daarbij op dat de docenten die momenteel de UVO verzorgen ruimschoots aan de vakinhoudelijke norm voldoen.

¹³³ Loep

6.4 Borging veiligheid inhoud opleiding

De Inspectie heeft onderzocht hoe de Politieacademie de veiligheid in het onderwijsprogramma van de UVO heeft geborgd. Daarvoor heeft de Inspectie ook de voorwaardelijke level 1 en level 2 WOH opleidingen op relevante onderdelen gezien. Veiligheid is geen op zich staand onderwerp maar zit in de verschillende onderdelen van het opleidingsprogramma verweven. De Inspectie beschrijft dit aspect aan de hand van de volgende indeling:

- Veiligheidsbriefing en risicomanagement;
- gebruik klimuitrusting en voorklimmen;
- klimtechnieken.

Veiligheidsbriefing en risicomanagement

In het onderwijsprogramma van de UVO staat vermeld dat er gedurende de opleiding dagelijks een veiligheidsbriefing wordt gehouden. Uit de interviews met studenten en docenten blijkt dat de veiligheidsbriefing aan de start van elke opleidingsdag wordt verzorgd door één van de studenten. De studenten worden daarbij beoordeeld door de docenten. De Politieacademie heeft een protocol voor de veiligheidsbriefing opgesteld, waarin is vastgelegd dat volgens een vast stramien bepaalde veiligheidsaspecten aan de orde moeten komen. Degene die de veiligheidsbriefing verzorgt moet daarvoor gebruik maken van een risico inventarisatie (RI) en een taak risico analyse (TRA).

Tijdens de briefing wordt standaard een aantal preventieve veiligheidsaspecten behandeld die gericht zijn op veilig werken en het voorkomen van incidenten. Verder komt tijdens de veiligheidsbriefing aan bod hoe te handelen in geval van een incident of noodsituatie. Daarbij passeren onder andere de volgende aspecten de revue: Noodsignalen, noodtelefoonnummers, de locatie van het voertuig en de locatie van het medische materiaal. De Inspectie stelt vast dat in de protocollen de juiste veiligheidsmaatregelen zijn opgenomen¹³⁴.

De docenten zorgen ervoor dat alle punten uit de veiligheidsbriefing ook daadwerkelijk aan de orde komen. Indien nodig vullen de docenten de student die de briefing verzorgt aan. Bovendien stellen de docenten tijdens de briefing aan de studenten verdiepvragen over veiligheidsaspecten. Dit doen zij omdat de briefing routinematig plaatsvindt en zij er op die manier voor willen zorgen dat studenten hun aandacht erbij houden.

De Inspectie constateert dat de veiligheidsbriefing tijdens de UVO dagelijks en volgens protocol plaatsvindt.

¹³⁴ Zie hoofdstuk 4

Uit interviews met de docenten blijkt dat hun onderlinge taakverdeling een aanvullend onderdeel is op de veiligheidsbriefing. De docenten maken dagelijks onderling afspraken over wie welke taak op zich neemt. Elke dag is één van de docenten de 'groundwatch'. De groundwatch beslist die dag welke routes er worden geklommen en door welke koppels dit gebeurt. De groundwatch staat tijdens de klim onderaan de klimroutes en wordt ondersteund door de cliffwatch die boven aan de klimroutes staat. De cliffwatch controleert boven aan de rotswand de belays en de klimmers. De cliffwatch communiceert zijn bevindingen met de groundwatch om tot de volgende routekeuze te komen. Op bijzondere dagen, waaronder de niveaubepalingsklim wordt er gezamenlijk door het totale docententeam beslist wie welke routes gaat klimmen.

De docenten observeren en evalueren hun studenten gedurende de opleiding doorlopend. Wanneer docenten iets opvalt bij een student waaruit lering kan worden getrokken, wordt dit meteen verwerkt in een tussentijdse briefing/evaluatie als leermoment voor de hele groep. Aan het einde van iedere lesdag bespreken de docenten in een onderling overleg de voortgang van de individuele studenten. Hierdoor vormen de docenten zich een beeld van 'waar de student staat in zijn ontwikkeling'. Op basis van dit beeld bepalen docenten de route (en de bijbehorende moeilijkheidsgraad) die de betreffende student moet gaan klimmen. Wanneer docenten constateren dat de ontwikkeling van een student onvoldoende progressie vertoont, bespreken zij dit met de betreffende student. De docenten hebben dan extra aandacht voor zijn verbeterpunten. Wanneer de beoogde progressie dan alsnog uitblijft wordt de student uitgesloten van verdere deelname aan de opleiding. In de eerste UVO van 2012 is dit het geval geweest bij één student.

De Inspectie stelt vast dat docenten zich gedurende de opleiding doorlopend een beeld vormen van de vorderingen van hun studenten en dat zij op basis van deze voortgang op een weloverwogen wijze beslissen wie welke route gaat klimmen. Studenten die het beoogde niveau niet halen worden van verdere deelname uitgesloten. Oorzaken van uitsluiting kunnen verschillend van aard zijn, maar hebben altijd een relatie met borging van veiligheid.

De Inspectie constateert dat de docenten van de UVO zich gedurende de opleiding doorlopend een goed beeld vormen van de ontwikkeling van hun studenten.

In het onderwijsprogramma en het lesprogramma van de UVO staat vermeld dat alle studenten informatie ontvangen over de klimgebieden waar de lessen plaatsvinden¹³⁵, waaronder: Aanlooproutes, klimroutes, afdaalroutes, mogelijk effect van getijden op klimroutes en de locaties van de klimroutes. Studenten worden opgeleid in het gebruik van de betreffende klimgidsen (ook bekend als 'topo') waarin alle details van klimroutes, inclusief moeilijkheidsgraad, lengte en mogelijkheden van afzekerers worden beschreven. De inhoud van de UVO voldoet aan de richtlijnen die hieromtrent staan beschreven in de klimgids West Cornwall¹³⁶ en het Alpin Lehrplan¹³⁷.

¹³⁵ Bosigran en Sennen

¹³⁶ Climbers' Club Guide, North coast, West Cornwall

¹³⁷ Alpin Lehrplan zB Technik, Taktik, Psyche

Het certificaat Specialist Werken op hoogte level 2 is voorwaardelijk voor deelname aan de UVO. Tijdens die opleiding worden studenten opgeleid tot gevorderd EHBO'er. In het opleidingsprogramma van de UVO staat vermeld dat studenten worden opgeleid om in geval van nood, op veilige wijze, hulp te kunnen bieden aan andere klimmers. In het lesprogramma is dit nader uitgewerkt. Deze lessen omvatten onder andere: Touwtechnieken, het bouwen van takelstellingen, reddingstechnieken en het verzorgen en afvoeren van eventuele slachtoffers. De Inspectie stelt vast dat dit voldoet aan de richtlijnen zoals beschreven in het Alpin Lehrplan¹³⁸.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie in het onderwijsprogramma van de UVO de benodigde onderdelen ten aanzien van incidentafhandeling aan de orde stelt.

De Politieacademie hanteert als vuistregel tijdens de UVO dat er een verhouding is van één docent per twee studenten. Uit interviews en de klimlogboeken blijkt dat deze verhouding onder druk komt te staan als zich een groep hercertificeerders voegt bij de initiële opleidingsgroep. Gezien de mate van tevredenheid van studenten over hun begeleiding door de docenten (zie paragraaf 6.3) en de wijze van afhandeling van het ongeval (zie eerdere hoofdstukken) lijkt de voornoemde verhouding voldoende.

De Politieacademie nam in eerdere edities van de UVO een externe verpleegkundige mee naar het klimgebied. De Politieacademie heeft op enig moment besloten dit niet meer te doen. Dit besluit is genomen op basis van het feit dat de klimgebieden en klimroutes moeilijk toegankelijk zijn voor personen die daarvoor klimtechnisch niet zijn opgeleid. De Politieacademie zag geen meerwaarde in het meenemen van een verpleegkundige die in het geval van een ernstig ongeval niet in staat zou zijn om de gewonde te bereiken. In plaats daarvan heeft een aantal UVO docenten op het gebied van medische hulpverlening op eigen aangeven extra scholing gevolgd. Dit betreft de opleiding First Responder van de Stichting landelijk protocol eerste hulp verlening (LPEV). Deze opleiding is de verbindende schakel tussen het niveau van gevorderd eerste hulp verlener en verpleegkundige¹³⁹. Jaarlijks moet een bijscholingcursus worden gevolgd om de geldigheid van het behaalde certificaat te behouden. De Inspectie constateert dat de docenten die de First Responder hebben gevolgd in het bezit zijn van een geldig certificaat. De Inspectie stelt vast dat UVO docenten zich bewust zijn van hun rol in de afhandeling van ernstige incidenten op moeilijk bereikbare locaties. Zij geven daar op professionele wijze inhoud aan door hun werkgever te vragen om de benodigde aanvullende opleiding. De Inspectie constateert dat de Politieacademie de docenten hierin ondersteunt, maar dat zij het certificaat niet voorwaardelijk heeft gesteld aan het UVO docentschap. Het First Responder niveau van medische afhandeling van een incident is daardoor niet geborgd.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie er voor heeft gezorgd dat de docenten die momenteel de UVO verzorgen in staat zijn een klimincident op adequate wijze medisch af te handelen. De Inspectie constateert dat dit niveau van afhandeling niet is geborgd aangezien de betreffende medische scholing niet voorwaardelijk is gesteld aan het UVO docentschap.

¹³⁸ Alpin Lehrplan 2A, Sicherung, Ausrüstung

¹³⁹ Zie bijlage VI, Folder LPEV

De Politieacademie stelt voor de UVO medische materialen beschikbaar die passen bij het medische niveau van de docenten die de First Responder opleiding hebben gevolgd. Voorbeelden van ter beschikking gestelde materialen zijn: Zuurstofcilinders en AED. Dit materiaal is verdeeld over twee medische tassen. Daarnaast is er overig medisch materiaal aanwezig zoals een wervelplank en een sked brancard¹⁴⁰. De locatie van van de medische materialen tijdens het uitvoeren van de klim is bekend bij alle deelnemers aan de UVO. Daarnaast draagt elke UVO docent tijdens de opleiding een medisch pakket bij zich in een beentas. Dit pakket bestaat uit een saturatiemeter, tourniquet, snelverband, pleisters en een lamp. De Politieacademie heeft het beheer van de medische materialen als taakaccent bij een specifieke UVO docent belegd. Hij zorgt ervoor dat de medische tas compleet is en vervangt tijdig de materialen waarop een houdbaarheidstermijn van toepassing is. Uit de registratie blijkt dat van geen van de betreffende medische materialen de houdbaarheidstermijn is overschreden.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie heeft geborgd dat voor de UVO kwalitatief en kwantitatief voldoende medische materialen ter beschikking zijn voor de afhandeling van een klimincident.

Gebruik klimuitrusting en voorklimmen

De Politieacademie beschrijft in het onderwijsprogramma van de UVO het gebruik van klimmaterialen onder andere aan de hand van een veiligheidsketen. De veiligheidsketen betreft een samenhangend geheel van verbindingen tussen het lichaam van de klimmer en het lichaam van degene die de klimmer zekert en de materialen die daarbij worden gebruikt. De veiligheidsketen ziet er als volgt uit:

- Helm en gordel klimmer;
- bevestiging klimtouw(en) aan gordel klimmer d.m.v. knoop;
- klimtouw(en);
- zekerapparaat;
- karabiner zekerapparaat;
- gordel en helm zekeraar;
- bevestiging uiteinde touw aan gordel zekeraar d.m.v. knoop.

De Politieacademie beschrijft het gebruik van deze materialen en de koppelingen daartussen uitvoerig in het lesprogramma. Zo beschrijft zij 'het remmen van de klimmer door de zekeraar'. Daarnaast komen de wijze van gebruik van de klimgordel en het inhangen van de setjes aan bod. Aan het leggen van knopen en het hanteren van klimtouwen wordt veel aandacht besteed. Het gebruik van enkeltouw en halftouw, het klimmen van meerdere touwlengtes en het overnemen van het belay worden in de juiste volgorde bespoken. De Inspectie merkt daarbij op dat het klimmen met halftouw tegen het einde van de opleiding plaatsvond. De Politieacademie heeft besloten om dat naar het begin van de opleiding te verplaatsen omdat dit een veiligere manier van klimmen is dan met enkeltouw. De climbing calls (commando's) ter communicatie tussen de klimmer en de zekeraar worden behandeld in de lesprogramma's. Uit de interviews met studenten blijkt dat dit wordt uitgevoerd zoals beschreven. Aan de hand van het klimmateriaal dat in beslag is genomen naar aanleiding van het ongeval stelt de Inspectie vast dat de klimtouwen op een juiste manier aan de klimgordel waren bevestigd. De knopen waren op de manier gelegd

¹⁴⁰ AED: Automatische externe defibrillator. Draagbaar apparaat voor hartreanimatie Sked brancard: Speciaal soort brancard

overeenkomstig het lesmateriaal. In voorgaande hoofdstukken is reeds beschreven dat er tevens op een juiste manier werd gezekeerd tijdens de niveaubepalingsklim.

De Inspectie stelt vast dat hetgeen beschreven in de lesprogramma's wordt uitgevoerd in de praktijk. De lesinhoud omtrent de bovengenoemde punten voldoet aan de meest recente richtlijnen, zoals beschreven in de DAV Sicherheitsforschung en in het Alpin Lehrplan.

De Politieacademie heeft het gebruik van zekeringen (zoals nuts en Camalots) beschreven in het lesprogramma van de UVO. De Inspectie constateert dat er op dat punt een opbouw zit in moeilijkheid. Studenten oefenen – na uitleg – het plaatsen van zekeringen in eerste instantie op een vlak stuk rots op de grond. De docenten beoordelen of de wijze van plaatsen correct is. Pas als er een zekere routine is opgebouwd in het plaatsen van zekeringen wordt dit met het klimmen gecombineerd. Studenten acteren dan in eerste instantie als naklimmer, waarbij de docent die als voorklimmer fungeert hen hierin praktijkgericht les geeft. Daarna gaan studenten zelf voorklimmen in een route met een lage moeilijkheidsgraad, waarbij een docent als naklimmer hun plaatsingen controleert. De Inspectie stelt vast dat een essentieel onderwerp als de belastingsrichting van de Camalots en nuts uitvoerig aan de orde komt in de lesstof. Daarnaast is het zo dat het gebruik van slinges als zekeringsmiddel wordt besproken en dat daarvan de voordelen en beperkingen worden uitgelegd. Tot slot ziet de Inspectie dat het lesprogramma omtrent het plaatsen van zekeringsmiddelen en het gebruik van slinges voldoet aan de richtlijnen zoals gesteld in het Alpin Lehrplan ¹⁴¹ en overeenkomstig is met de gebruiksaanwijzing van de fabrikanten.

Naast de eerder genoemde veiligheidsketen en het plaatsen van zekeringen is het van belang dat studenten wordt aangeleerd hoe ze een goed belay kunnen bouwen. De Inspectie constateert dat de technieken die benodigd voor het bouwen van een belay in het lesprogramma aan bod komen. De Inspectie ziet een opbouw in de wijze waarop het bouwen van een belay in de UVO wordt aangeleerd, waardoor risico's zoveel mogelijk worden beperkt. In het lesprogramma van de UVO wordt eerst op de grond geoefend, waarna beoordeling plaatsvindt. Pas daarna wordt de techniek tijdens een klim toegepast. Volgens de recent gewijzigde aanbevelingen van de Deutscher Alpenverein¹⁴² dienen belay's gebouwd te worden met meerdere gezekeerde punten, waarbij ook na het uitbreken van een punt, het belay intact blijft. De lesinhoud omtrent het bouwen van belay's voldoet aan de meest recente richtlijnen, zoals beschreven door de DAV Sicherheitsforschung.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie in het onderwijsprogramma heeft geborgd dat studenten wordt aangeleerd hun klimuitrusting op een juiste wijze gebruiken.

Klimtechnieken

Onder klimtechnieken vallen alle bewegingen en technieken die een klimmer moet beheersen om een route van een gegeven niveau zo veilig en efficiënt mogelijk te kunnen klimmen. Met name routes vanaf een moeilijkheidsgraad 5a (Franse waardering) moeten zo veel mogelijk op techniek worden geklommen. Door gebruik te maken van een juiste techniek kan overbelasting van spieren en pezen worden voorkomen. Het is in sommige gevallen vanaf die moeilijkheidsgraad nog wel mogelijk om vooral op kracht

¹⁴¹ Alpin Lehrplan 2A, Sicherung, Ausrüstung

¹⁴² DAV Sicherheitsforschung

door moeilijk passages te komen, maar dit is echter een niet verantwoorde manier van klimmen, vanwege het verhoogde risico op een val¹⁴³.

De basistechnieken die benodigd zijn voor rotsklimmen, worden behandeld in het lesprogramma van de UVO. Zo staat ondermeer in de lesplannen beschreven hoe de verschillende handgrepen belast kunnen worden en manieren waarop de voeten met of zonder voettreden tegen de rotswand geplaatst kunnen worden. Verder wordt het verband tussen lichaamsswaartepunt, stabiliteit en belasting beschreven. Een voorbeeld daarvan is dat wordt uitgelegd dat 'het lichaam dichtbij de wand houden minder kracht kost dan het lichaam in een houding ver van de wand af'. Hoewel alle klimtechnieken die de basis vormen van het rotsklimmen in het lesprogramma worden beschreven, stelt de Inspectie vast dat enkele balanstech- niken niet voldoende worden belicht in het lesmateriaal.

De Inspectie ziet in de lesstof geen uitgebreide uitleg over het oefenen van balanssituaties en de problemen die zich daar in voordoen en hoe dit voorkomen kan worden. Er worden geen duidelijke en specifieke balansoefeningen beschreven in de lesprogramma's die onbalans kunnen voorkomen¹⁴⁴. De geïnterviewde studenten gaven aan dat het zijwaarts wegdraaien en uit de wand vallen (open deur beweging) niet was behandeld tijdens de UVO. De beschrijving van de lesinhoud omtrent klimtechnieken komt gedeeltelijk overeen met het Alpin Lehrplan (zB, Technik, Taktik, Psyche).

De Inspectie constateert dat alle basisklimtechnieken worden behandeld tijdens de UVO, maar dat enkele balanstech- niken onvoldoende worden belicht.

6.5 Eindniveau, studiebelastinguren en doorlooptijd

Eindniveau

Voor een succesvolle afhandeling van sommige opdrachten is het voor specialistische eenheden noodzakelijk om van bepaalde hoogtes naar beneden af te dalen. De Politieacademie verzorgde reeds opleidingen die medewerkers van die specialistische eenheden competent maakten voor het werken op hoogte en voor het toepassen van die werkwijze. Voor de afhandeling van bepaalde praktijksituaties bleek het echter noodzakelijk om op een ongebruikelijke wijze eerst naar boven te geraken. De Inspectie gaat hier vanwege veiligheidsredenen verder niet op in. In 2007 vroegen vertegenwoordigers van specialistische eenheden aan de Politieacademie of zij een opleiding zou kunnen ontwikkelen die hier in zou kunnen voorzien. Vakspecialist A, destijds werkzaam voor de Politieacademie, kreeg deze opdracht toegewezen en heeft deze uitgevoerd.

¹⁴³ Op basis van oordeel onafhankelijk deskundige

¹⁴⁴ Zie daarvoor Alpin Lehrplan zB

Klimroutes zijn gecategoriseerd in moeilijkheidsgraden¹⁴⁵. Leidraad bij de ontwikkeling van de UVO was om de stap te maken van rotsklimtechnieken als basis, naar het beklimmen van gebouwen en andere stedelijke objecten¹⁴⁶. Vakspecialist A geeft aan dat er tijdens de ontwikkeling van de UVO geen vertaalslag voorhanden was van moeilijkheidsgraden in het rotsklimmen naar het beklimmen van objecten in een stedelijke omgeving. Vakspecialist A heeft toen met een team van de Bijzondere Bijstandseenheid Mariniers (BBE) allerlei objecten beklommen in een stedelijke omgeving. Aan de hand daarvan heeft het team een beeld gekregen van de vaardigheden die nodig zijn om de stedelijke objecten op een veilige manier te kunnen beklimmen. Het team heeft dit beeld vertaald naar een volgens haar corresponderende moeilijkheidsgraad van klimroutes¹⁴⁷. De Politieacademie beschikt niet over documenten waarin het proces van en de bevindingen tijdens deze vertaalslag staan beschreven, alleen de uitkomsten daar van staan beschreven. Daarover staat in het document 'Urban Voorklimmer, niveau bepalingsklim rotsklimmen (2009)' het volgende vermeld:

'Het niveau moet minimaal de gradatie Severe hebben, aangezien urban routes minimaal een vergelijkbaar (fysiek) klimniveau vereisen. Wanneer een student gedurende de opleiding geen route heeft geklommen in de gradatie van Severe dan is hij uitgesloten van deelname aan de niveaubepalingsklim. Tevens zal de student uitgesloten worden m.b.t. het vervolg van de opleiding'¹⁴⁸.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie voor de niveaubepaling tijdens de UVO als norm 'minimaal Severe' hanteert. Dit houdt in dat studenten een route moeten klimmen met een moeilijkheidsgradatie van minimaal Severe om te worden toegelaten het tweede gedeelte van de opleiding.

Wereldwijd worden diverse waarderingsystemen gebruikt om de moeilijkheidsgraden van klimroutes te duiden. De UVO vindt (deels) plaats in Engeland, waar de Britse waardering wordt gehanteerd. Voordat de Inspectie verder in gaat op de norm 'Severe' volgt hieronder beknopte uitleg over het Britse waarderingsstelsel.

Het Britse waarderingsstelsel bestaat uit twee delen: een adjectieve gradatie (beschrijving) en een technische gradatie. De adjectieve gradatie geeft de totale moeilijkheid van de route weer. Dit wordt aangeduid met: Difficult (D), Very Difficult (VD) etc. t/m Extremely Severe (E1 t/m E11). Achter deze gradatie wordt de technische waardering geplaatst. De technische waardering geeft de technische moeilijkheid van de moeilijkste passage van de route weer, bijvoorbeeld 4b, 4c, 5a, etc.

Routes die worden aangeduid met 'Severe' kunnen dus onderling qua moeilijkheid verschillen. Een route aangeduid met Severe 4a is eenvoudiger te klimmen dan een route aangeduid met Severe 4c. De norm 'Severe' op zich is dus niet eenduidig. De Politieacademie heeft echter als norm gesteld 'minimaal Severe'. De Inspectie maakt hieruit op dat als een student aan docenten laat zien dat hij een route van het niveau Severe - 4a t/m 4c - kan klimmen, hij door kan naar het vervolg van de opleiding. Tegelijkertijd stelt de Inspectie vast dat de Politieacademie vanwege de toevoeging van het woord minimaal aan de norm, geen bovengrens heeft gesteld aan de moeilijkheidsgradatie die studenten

¹⁴⁵ Zie tabel B, UIAA overzicht

¹⁴⁶ Interview vakspecialist A

¹⁴⁷ Interview vakspecialist A

¹⁴⁸ Urban voorklimmer, niveaubepalingsklim rotsklimmen, d.d. 15-5-2009

mogen klimmen tijdens de UVO. Alle routes vanaf Severe 4a vallen daarmee binnen de norm van de Politieacademie.

Hieronder volgt een overzicht van de UIAA waarin de moeilijkheidsgraden staan weergegeven (tabel B). De vierde kolom 'UK' en de vijfde kolom 'France' zijn van toepassing op het vervolg van de analyse.

Tabel B

INTERNATIONAL MOUNTAINEERING AND CLIMBING FEDERATION
UNION INTERNATIONALE DES ASSOCIATIONS D'ALPINISME

UIAA	USA	Australia	UK		France	South Africa
			Adjectival	Tech		
I	5.2				1	
II	5.3	11			2	
III	5.4		Diff.		3	9
III+	5.5	12	V. Diff		3+	10
IV	5.6				4-	11
IV+		13		Severe	4	12
IV+	5.7	14			4a	13
V-	5.8	15			4b	14
V		16			4c	15
V +				Very Severe	5a	15
VI-	5.9	17	H/S		5a	16
VI		18			5b	16
VI	5.10a	19			5c	17
VI+			E1		5b	18
VII-	5.10b	20		E2		19
VII	5.10c	21			5c	20
VII+	5.10d	22		E3	6a	21
VII+	5.11a	23			6b	22
VIII-	5.11b	24			6c	23
VIII-	5.11c	25			6c+	24
VIII	5.11d	26	E5		7a	25
VIII+	5.12a	27		E6	7b	26
IX-	5.12b/c				7b	27
IX	5.12c/d	28		E7	7b+/7c	28
I+	5.13a	29			7c+	29
X-	5.13b	30			8a	30
X-	5.13c/d	31			8a+	31
X+	5.14a	32			8b	32
XI-	5.14b	33		E8+	8b+	33
XI-	5.14c				8c	34
XI	5.14d				8c+	35
XI+	5.15a					36
	5.15b			E9	7b	

Een klimmer heeft bepaalde competenties nodig om routes uit te klimmen. Het is evident dat voor routes met een hogere moeilijkheidsgradatie andere competenties nodig zijn dan voor routes met een lagere moeilijkheidsgradatie.

Om de door de Politieacademie gestelde norm te kunnen beoordelen is het van belang inzicht te hebben in de competenties die nodig zijn voor het behalen van die norm. De Britse waardering kent echter veel overlappingsen. De Inspectie maakt omwille van de leesbaarheid van dit rapport daarom gebruik van de Franse waardering. In tabel B staan de Britse waardering (UK) en Franse waardering (France) naast elkaar. De moeilijkheidsgraden van de klimroutes zijn op hoofdlijnen onder te verdelen in de volgende drie categorieën¹⁴⁹:

Categorie 1

Klimroutes met een Franse waardering van 1 t/m 5a (zie tabel B) kenmerken zich doordat ze zijn te beklimmen door middel van simpele klimbewegingen. De routes bestaan uit goede grepen in eenvoudig terrein.

Categorie 2

Voor klimroutes met een Franse waardering van 5b t/m 5c (zie tabel B) is beheersing van competenties voor het uitvoeren van gecompliceerde klimbewegingen noodzakelijk. De routes kenmerken zich door steil terrein. De grepen worden kleiner en zijn moeilijker vast te houden. In deze routes speelt beheersing van competenties ten aanzien van lichaamshouding en lichaamsswaartepunt een grote rol.

Categorie 3

Klimroutes met een Franse waardering 6a en hoger (zie tabel B) kenmerken zich doordat ze zijn te beklimmen door middel van gecompliceerde bewegingen. Voettreden en handgrepen zijn klein of ontbreken geheel. Hiervoor is specifieke training noodzakelijk.

Om het verschil te duiden tussen de moeilijkste routes van categorie 1 en de routes van categorie 2 trok de extern deskundige het volgende vergelijk: 'Het verschil in klimniveau tussen de Franse gradaties 5a en 5c is dusdanig dat deze geheel verschillende klimtechnische vereisten hebben. Waar een 5a route nog op armkracht geklommen zou kunnen worden, is voor niveau 5c beheersing van klimtechnieken en de nodige klimervaring vereist. Routes van de moeilijkheidsgraad 5a en 5c zijn te vergelijken met respectievelijk het rijden op de snelweg met een personenauto en het rijden met een vrachtwagencombinatie. Je rijdt in beide gevallen een voertuig op de snelweg, maar het één vereist veel meer vaardigheden en inzicht dan het ander.'

De Politieacademie noteert in klimlogboeken alle routes die tijdens de UVO zijn geklommen. De minimale eis die de Politieacademie stelt bevindt zich in categorie 1. De Inspectie maakt daaruit op dat het kunnen uitklimmen van die routes kennelijk voldoende is om toegang te krijgen tot het vervolg van de opleiding. Uit de logboeken blijkt dat tijdens de UVO veelvuldig routes worden geklommen die zich qua moeilijkheid in categorie 2 en in sommige gevallen in categorie 3 bevinden.

¹⁴⁹ Op basis van kennis deskundige en Berg und Steigen (BuS), vakblad voor risicomanagement in de bergsport, Bewertung von alpinen Klettertouren im Fels. Titel: VII+, 6b+, 5, 10d, 21 oder AC68%. Uitgave 2/05 door Koen Hauchecorne

In het klimlogboek wordt niet alleen genoteerd welke routes zijn geklommen, maar ook door wie ze zijn geklommen en wanneer dit is gebeurd. Daarnaast staat er in vermeld welke student tijdens het klimmen van die routes een voorklimmersval heeft gemaakt¹⁵⁰. De Politieacademie heeft de UVO zeven keer verzorgd. In de logboeken van deze zeven edities zijn in totaal 27 voorklimvallen geregistreerd. In de onderstaande tabel is een onderscheid gemaakt van de voorklimvallen in enerzijds categorie 1 en anderzijds categorieën 2 en 3.

Tabel C

Route	Britse normering	Franse normering	Aantal malen voorklimval
Categorie 1 t/m niveau	VS 4c	5A	9
Categorieën 2 en 3 vanaf niveau	VS 5a/HVS 5a	5B/5C	18
Totaal			27

Uit deze tabel blijkt dat een derde van het aantal voorklimvallen zich voordoet in routes uit categorie 1 (routes die nog met simpele bewegingen en op armkracht uitgeklimmen kunnen worden), tweederde van het aantal voorklimvallen doet zich voor in routes uit categorie 2 en in een enkel geval categorie 3 (routes waarvoor beheersing van klimtechnieken en specifieke training noodzakelijk is). Voor een gedetailleerd overzicht van de routes waarin een voorklimval heeft plaatsgevonden, zie bijlage V. Naast het dodelijke klimongeval staan vier andere voorklimmersvallen als (bijna) ongeval geregistreerd in de persoonlijke administratie van een docent. Daarover staat het volgende vermeld:

- ‘1-07-2009 Route Paradise gradatie E1, meerdere protecties zijn eruit gekomen, alleen wat schaafwonden;
- 29-06-2010 Route Dextrose gradatie HVS, na pendule tegen de wand gekomen, na controle door aanwezige medic gewoon doorgegaan;
- 28-08-2010 Route Africa gradatie VS, bij instap gevallen. Te weinig protectie en spotten, geen letsel;
- 13-06-2012 Route Overhanging Wall, betrof hercertificering gradatie VS. Bij instap gevallen. Te weinig protectie en spotten. Dikke en pijnlijke enkel voor een paar dagen.’

De Inspectie constateert dat tweederde van de voorklimmersvallen en alle geregistreerde (bijna) ongevallen zich voor hebben gedaan in routes waarbij beheersing van klimtechnische vaardigheden is vereist. Deze routes bevinden zich alle boven de gestelde minimumeis ‘Severe’, hetgeen routes betreft die nog op armkracht kunnen worden uitgeklimmen.

Klimmen brengt altijd het risico van een val met zich mee. Een ongecontroleerde voorklimmersval in terrein waarbij sprake is van onregelmatig gevormde rotswand met uitstekende delen moet te allen tijde zoveel mogelijk worden voorkomen. Het is evident dat een dergelijke val in dat type terrein ernstige gevolgen kan hebben voor de klimmer in kwestie.

¹⁵⁰ In het jargon wordt een voorklimmersval aangeduid met ‘Peter Pan’ en een naklimmers val met ‘Tinkerbell’, zo is dit ook (deels) geregistreerd in de logboeken

De Inspectie onderkent dat er veel factoren zijn die kunnen leiden tot een voorklimmersval, maar in de regel is het zo: Hoe moeilijker een route is voor de individuele klimmer, des te groter is de kans op een voorklimmersval. Hoe groter de kans op een voorklimmersval, des te groter de kans op (ernstig) letsel. De Inspectie is zich er van bewust dat de moeilijkheidsgraad die een klimmer aan kan per persoon kan verschillen. De Inspectie ziet dat docenten hun studenten zo goed mogelijk willen voorbereiden op het tweede deel van de opleiding en op hun uiteindelijke taak in de praktijk. Daarbij ziet zij ook dat sommige studenten ervaren dat hun grenzen worden opgezocht.

De Inspectie zet vraagtekens bij de door de Politieacademie gestelde norm 'minimaal Severe'. Zij doelt daarmee op de toevoeging 'minimaal', waardoor er qua moeilijkheidsgraad geen bovengrens is. De Inspectie ziet geen reden om studenten routes te laten klimmen van een hogere moeilijkheidsgraad dan noodzakelijk voor het vervolg van de opleiding en om goed te kunnen functioneren in de politiepraktijk. De door de Politieacademie gestelde norm 'minimaal Severe' impliceert dat er tijdens de UVO moeilijker routes geklommen kunnen worden dan noodzakelijk.

De Inspectie constateert dat de norm 'minimaal Severe' niet eenduidig is. De Inspectie constateert dat het ontbreken van een eenduidige norm – met bovengrens – onnodige risico's met zich mee kan brengen.

Studiebelastingen

De UVO bestaat uit 210 studiebelastingen (SBU), het gedeelte in Engeland waar het niet-urban gedeelte plaatsvindt bestaat uit 125 SBU. Om deel te mogen nemen aan de UVO moeten studenten het certificaat Specialist level 2 Werken op hoogte hebben behaald. Om deel te mogen nemen aan deze level 2 opleiding moet een student het level 1 Werken op hoogte certificaat hebben behaald of over een vrijstelling beschikken. Na afronding van deze opleidingen is de student bekend met en vaardig in¹⁵¹:

- Krachtenleer bij het opbouwen van (complexe) installaties;
- taak Risico Analyses maken en verwerken in zijn oefening of inzet;
- wet- en regelgeving met betrekking tot het werken op hoogte;
- medische kennis (WOH) gerelateerd;
- takelen;
- knopen;
- basis reddingen;
- valfactor;
- veiligheids- en operationele briefing.

Deze aspecten komen terug in de UVO en hierop wordt voortgeborduurd. De Inspectie stelt tegelijkertijd vast dat het daadwerkelijke klimmen en de klimtechnische vaardigheden die daarbij aangeleerd moeten worden, voor de studenten volledig nieuw zijn. De Werken op hoogte opleidingen level 1 en level 2 enerzijds en de UVO anderzijds zijn in dat aspect niet met elkaar te vergelijken. De Politieacademie dient er dus vanuit te gaan dat studenten die starten met de UVO geen ervaring hebben met rotsklimmen en de klimtechnische vaardigheden die daarbij komen kijken, zoals bedoeld in de UVO.

¹⁵¹ Voorwaardelijkheid opleidingen WOH

Deelnemers aan de UVO zijn vanwege hun achtergrond zeer fitte personen die fors bovengemiddeld fysiek en mentaal sterk zijn. Deze studenten moeten in 125 uur van iemand zonder rotsklimervaring het niveau bereiken van iemand die routes van minimaal het niveau Severe in rotswanden kan voorklimmen. In de praktijk klimmen studenten regelmatig routes boven het door de Politieacademie gestelde minimale niveau, zoals Very Severe 5a, Hard Very Severe 5a en E1. De Inspectie stelt vast dat dit komt doordat er geen sprake is van een eenduidige norm (zie hiervoor, eindniveau). In tegenstelling tot klimroutes in lagere gradaties is beheersing van klimtechnieken waaronder lichaamshouding en lichaamszwaartepunt belangrijk voor het succesvol uitklimmen van dergelijke routes. Het gaat dus niet alleen om fitheid, fysieke en mentale kracht. Het gaat er ook om hoe snel individuele studenten zich de benodigde klimtechnieken eigen kunnen maken.

Het aanleren van klimtechnieken is als continu proces verweven in de UVO. De geïnterviewde studenten geven desondanks aan dat zij vinden dat er meer tijd besteed kan worden aan klimtechnieken. Tijdens één van de interviews is aangegeven dat ‘mensen er baat bij blijken te hebben dat er wat meer tijd wordt besteed aan de klimtechnische kanten van het klimmen’. Daarnaast is opgemerkt dat er veel is gewerkt aan het verleggen van grenzen (in korte tijd een zo hoog mogelijk klimniveau bereiken) en minder aan het vasthouden van een bepaald klimniveau. De Inspectie constateert aan de hand van de logboeken dat het nauwelijks voorkomt dat de klimgroep een aantal opeenvolgende dagen klimroutes klimt van dezelfde moeilijkheidsgradatie. Dat is ook niet mogelijk gezien het aantal SBU dat ervoor staat om routes van de moeilijkheidsgraad Very Severe 5a, Hard Very Severe 5a en E1 te klimmen.

De docenten geven aan dat zij er binnen het gestelde aantal SBU voor moeten zorgen dat studenten het gewenste eindniveau behalen. De Politieacademie heeft dit ‘gewenste eindniveau’ echter niet eenduidig bepaald en vastgelegd. Uit de interviews met de studenten komt naar voren dat sommige van hen ervaren dat daarbij hun fysieke en/of mentale grenzen worden opgezocht. Uit de interviews met de docenten blijkt dat zij weliswaar het maximale uit hun studenten willen halen, maar juist zonder over die grenzen heen te gaan. Studenten geven aan dat als zij hun grenzen aangaven, dat die door de docenten werden gerespecteerd. Uit de interviews blijkt dat er tijdens de opleiding een sfeer was waarin iedereen zijn persoonlijke grenzen kon aangeven. Dit sluit aan bij de uitkomsten van enquêtes die de Politieacademie heeft gehouden onder UVO studenten¹⁵². In deze enquêtes werd onder andere gevraagd naar veiligheid in niet-fysieke zin. De studenten mochten reageren op de stelling: ‘Ik heb een veilige leeromgeving ervaren (ik mocht fouten maken, ik durfde me kwetsbaar op te stellen, ik kreeg opbouwende feedback etc.)’. Op een schaal van 1 t/m 5 werd op deze stelling als volgt gescoord:

Tabel D

Jaartal	Score	Aantal studenten
2009	4,9	7
2010	4,5	6
2011	5	4

¹⁵² Loep 2009, Loep 2010, Loep 2011

Uit de interviews blijkt echter dat de studenten niet altijd gebruik wilden maken van de ruimte om grenzen aan te geven. Voorbeelden van wat studenten in dit verband aangaven tijdens interviews zijn: 'Het is je eer te na om aan te geven dat je bang bent of dat een route te moeilijk is...' en 'Er speelt een punt dat er een sfeer is waarin iedereen roept "Ik kan dit en ik kan dat" en daar ga je dan zelf op een bepaald ogenblik ook in mee. Men wil niet achterblijven bij anderen (en het liefst beter zijn). Maar als je de hele dag bezig bent geweest ga je technisch slechter klimmen, en wil je eigenlijk gewoon even een difficult in plaats van een very difficult of hoger.' Docenten geven aan dat het voor komt dat studenten soms routes willen klimmen van een moeilijkheidsgraad waar zij nog niet aan toe zijn, omdat een medestudent of teamgenoot deze ook heeft geklommen. Docenten geven aan dat ze studenten in dat geval eerder moeten afremmen dan stimuleren om bepaalde routes te klimmen.

In het Alpin Lehrplan staat beschreven dat het noodzakelijk is dat een klimmer een realistische inschatting kan maken van het eigen klimniveau. Met name in groepen is er snel druk om te presteren en daardoor kan het voor komen dat klimmers het eigen vermogen kunnen overschatten. Hierdoor kunnen risicovolle situaties ontstaan. Bovendien staat in het Alpin Lehrplan vermeld dat het opzoeken van grenzen tijdens voorklimmen uitsluitend moet plaatsvinden in een gecontroleerde situatie. Onder gecontroleerde situaties worden klimsituaties verstaan waarbij de klimmer zich geheel kan concentreren op klimtechnische vaardigheden en niet gehinderd wordt door externe factoren. Een gecontroleerde situatie is bijvoorbeeld een klimhal of een naklimsituatie. In het geval van voorklimmen in de rotswand is sprake van een ongecontroleerde situatie. Het is hierbij noodzakelijk dat men naast klimtechnische vaardigheden ook andere handelingen kan uitvoeren tijdens de klim: zoeken naar de juiste route, zekeringen plaatsen, inplannen van rustmomenten en vooruit kijken in de route. Door te klimmen tegen de grenzen van het eigen kunnen, kan het voor komen dat een klimmer tot deze handelingen niet meer in staat is. De mogelijkheid kan zich dan voordoen dat bewegingen onzeker en ongecoördineerd worden, waardoor oneconomisch geklommen wordt en de klimmer snel aan kracht verliest. Dit vergroot het risico op een val.

De Politieacademie geeft aan dat de UVO uniek is in zijn soort¹⁵³. De Politieacademie heeft tijdens de ontwikkeling van de opleiding gebruik gemaakt van de kennis die de ontwikkelaars hadden van opleidingen zoals de Military Mountain Leader van de Britse Royal Marines, de commando opleiding uit België, de Duitse legeropleiding Heeres Bergführer en bergsportopleidingen¹⁵⁴. De opleiding is ontwikkeld door de Politieacademie met behulp van specialisten vanuit de politie en vanuit Defensie. Vanwege het unieke karakter van de UVO is het moeilijk een vergelijking te maken met andere opleidingen wat betreft het eindniveau in relatie tot het aantal SBU en de doorlooptijd. Desondanks heeft de Inspectie de opleiding Military Mountain Leader (ML) op deze aspecten bekeken en vergelijkt zij de UVO hiermee. De Politieacademie geeft namelijk aan voor de ontwikkeling van de UVO gebruik te hebben gemaakt van deze opleiding. Bovendien is het zo dat studenten van de ML en studenten van de UVO tijdens de opleidingen gebruik maken van dezelfde klimgebieden. Daarbij is het tevens zo dat zowel de ML als de UVO gevolgd wordt door leden van het Korps Mariniers, hetgeen iets zegt over de gelijkwaardigheid van het fysieke en mentale startniveau.

¹⁵³ Gesprekken management, docenten en ontwikkelaar (s) opleiding

¹⁵⁴ Interview vakspecialist A

De ML is een militair strategische opleiding tot lange afstandsverkenner. Klimmen is niet het hoofddoel van deze opleiding, het wordt gedoceerd als ondersteunend onderdeel. De klimfase van de ML (Cornwall phase) duurt vier weken en bestaat uit circa veertien dagen daadwerkelijk klimmen. De norm van de examen klim is gesteld op een maximale moeilijkheidsgraad 'Severe 4b' (Franse waardering 4+). Het Nederlandse Korps Mariniers is van mening dat er tijdens de ML in te beperkte mate aandacht is voor klimtechnieken. Om die reden volgen Nederlandse mariniers voor aanvang van de ML gedurende vijf weken een zogenoemde pre-ML opleiding. Gedurende die vijf weken voorbereiding gaan de mariniers onder andere twee weken naar België. Tijdens die twee weken wordt in totaal ongeveer zeven dagen daadwerkelijk aan klimmen en touwtechnieken besteed.

De Inspectie stelt vast dat een Nederlandse marinier die deelneemt aan de ML in totaal 21 dagen daadwerkelijk bezig is met klimmen en het aanleren van klimtechnieken om uiteindelijk een examen klim te kunnen verrichten met een maximale moeilijkheidsgraad Severe 4b (Franse waardering 4+). De Inspectie is zich er van bewust dat de ML en de UVO niet één op één vergelijkbaar zijn, zo wordt er onder andere tijdens de UVO geklommen op ander schoeisel. Desondanks stelt zij vast dat de UVO significant minder 'klimdagen' kent dan de ML, terwijl de routes die tijdens de UVO worden geklommen een (soms veel) hogere moeilijkheidsgraad kennen.

De Inspectie constateert dat het tijdens de UVO voor komt dat de grenzen van studenten worden opgezocht. De Inspectie constateert dat dit gebeurt om studenten binnen de 125 uur die er voor staat op een zo hoog mogelijk klimniveau te brengen. Het klimniveau is afhankelijk van de prestaties van de individuele student. De Inspectie constateert dat studenten ervaren dat er ruimte is om hun grenzen aan te geven, maar dat zij daar zelf niet altijd gebruik van willen maken.

De Inspectie constateert dat het opzoeken van grenzen uitsluitend moet plaatsvinden in een gecontroleerde situatie. De Inspectie constateert dat door het ontbreken van een bovengrens de 125 uur altijd op gespannen voet zal staan met het niveau waarop studenten klimmen.

Doorlooptijd opleiding

De geplande studielast van 125 uur voor het eerste gedeelte van de UVO is verdeeld over twaalf aaneengesloten dagen, waaronder twee reisdagen van en naar Cornwall, Engeland. De studielast bestaat uit lessen met een fysiek karakter, lessen die geen fysiek karakter met zich meebrengen en zelfstudie. Studenten klimmen gedurende de opleiding gemiddeld ongeveer 25 routes, één maal wordt 's nachts een aantal routes geklommen. De Politieacademie geeft aan dat de eerste UVO lichter van 2012 de volgende tijdsverdeling kende: 31 uur reistijd (van Nederland naar Engeland en binnen Engeland), 50 uur effectieve klimtijd en 30 uur theorielessen. In totaal 111 uur. Als het ongeluk niet had plaatsgevonden was de opleiding op ongeveer 125 uur uitgekomen¹⁵⁵. Uit de aangeleverde urenstaten van studenten en docenten blijkt dat de geplande studielast overeenkomt met de werkelijkheid.

Uit de interviews met de studenten komt naar voren dat zij diverse keren, zowel individueel als in groepsverband tijdens de UVO bij de docenten hebben aangegeven dat zij van mening waren dat zij gedurende de opleiding te weinig vrije tijd hadden en last hadden van vermoeidheid en van hun spieren.

¹⁵⁵ Rotsklimmen binnen de Urban voor klim opleiding, Politieacademie

Geïnterviewde studenten gaven aan dat de opleiding de eerste week nog ‘goed te doen was’, maar dat ze de tweede week meer rust hadden willen hebben om fysiek en mentaal te herstellen. De docenten en de ontwikkelaar van de opleiding gaven tijdens de interviews aan dat het een pittige opleiding is, maar dat studenten voldoende de gelegenheid krijgen zich te herstellen. Op de mate waarin studenten de gelegenheid krijgen zich te herstellen is geen externe toetsing geweest¹⁵⁶.

In het Alpin Lehrplan staat vermeld dat het lichaam van een klimmer moet wennen aan belastingen, dat er sprake moet zijn van een langzame opbouw en dat het lichaam de kans moet krijgen om te herstellen. De Politieacademie heeft naslagwerk voor UVO studenten samengesteld dat dit onderschrijft en daarin staat het volgende vermeld¹⁵⁷:

‘Bij het klimmen worden vooral de handen zwaar belast daarom moet je goed opwarmen. Een veel gemaakte fout is te snel een hoog niveau willen halen. Het probleem is echter dat het lichaam, vooral de vingers, nog niet gewend zijn aan de zware belasting die wordt uitgeoefend op de vingers tijdens het klimmen. De vingers worden nog extra belast omdat de juiste technieken niet worden beheerst en dan alleen op kracht wordt geklommen. Het gevolg is dat men pezen gaat verrekken of scheuren (bow-stringing) in het ergste geval. Ook ontstekingen aan pezen is een veel voorkomende blessure. Het advies is dan ook, laat je lichaam wennen aan de bewegingen en belastingen. Klim dus niet te snel een te hoog niveau zonder dat je daar de juiste technieken bij gebruikt. Bouw langzaam op en groei langzaam. Klim regelmatig en geef je lichaam kans te herstellen.’

De docenten gaven tijdens de interviews aan dat studenten na de niveaubepaling een trainingsadvies meekrijgen. Het opvolgen van dit trainingsadvies is volgens hen van belang om het lichaam alvast te laten wennen aan specifieke belasting die bij het klimmen komt kijken. Uit de interviews met de studenten blijkt dat zij zich in sommige gevallen meer hadden willen voorbereiden dan ze hadden gedaan, maar dat dit er door hun onvoorzienbare onregelmatige werktijden niet van is gekomen. De Inspectie is zich er van bewust dat een opleiding voor medewerkers van specialistische eenheden soms tot doel kan hebben studenten uit te putten om te bezien hoe zij presteren onder vermoeidheid. Bij de UVO is dit echter niet aan de orde, het vermoeid maken van studenten dient geen didactisch doel.

De Inspectie stelde de Politieacademie de vraag waarom – als het geen didactisch doel dient – er gekozen is voor deze compacte opzet. De Politieacademie gaf daarop in een document¹⁵⁸ het volgende antwoord: ‘Waarom zoveel Engeland uren achtereengesloten?’

- Er moet een bepaalde output behaald worden;
- er moet een bepaalde hoeveelheid ervaring opgedaan worden;
- weerstand vanuit het land om weekenden vrij te zijn (onbetaald in Engeland te zijn);
- weerstand vanuit het land om de Engeland periode met een week te verlengen (werkdruk binnen de teams).’

¹⁵⁶ Aanvullend gesprek coördinator WOH d.d. 8.11.2012

¹⁵⁷ Klimtechnieken versie 1.0 (mei 2010)

¹⁵⁸ Rotsklimmen binnen de Urban voor klimopleiding

Uit deze opsomming maakt de Inspectie op dat door de Politieacademie kennelijk is overwogen om het UVO opleidingsgedeelte dat in Engeland plaatsvindt een langere doorlooptijd toe te kennen, met daarin meer rustmomenten.

De Inspectie constateert dat de doorlooptijd van de opleiding en het aantal SBU dat daarvoor staat op gespannen voet staan met het uitgangspunt dat er voldoende rust moet zijn om te herstellen.

6.6 Evaluatie

De Inspectie maakt in deze paragraaf onderscheid in evaluatie tijdens de opleiding en evaluatie van de opleiding. Een aantal zaken is in de voorgaande hoofdstukken uitgebreid aan de orde gekomen en daarom volstaat de Inspectie in dit hoofdstuk in sommige gevallen met een beknopte beschrijving.

Evaluatie van de voortgang van studenten tijdens de UVO

Uit de interviews blijkt dat studenten gedurende de opleiding continu worden begeleid door de docenten. In de beginfase van de opleiding klimmen de docenten zelf mee met de studenten, in een later stadium klimmen de studenten met elkaar. In dat laatste geval staat er altijd minimaal één docent boven aan de klimroutes (cliffwatch) en één docent onder aan de klimroutes (groundwatch). De overige docenten bewegen zich tussen de studenten door en geven hen aanwijzingen. De docenten staan met elkaar in verbinding via zogenaamde 'oortjes'. Zij letten op klimtechnische en veiligheidszaken zoals benoemd in de voorgaande hoofdstukken. De groundwatch noteert zijn bevindingen ten aanzien van de voortgang van de studenten in zijn aantekeningenboekje. Sterke punten en verbeterpunten komen daarin terug. Op basis van zijn aantekeningen en de bevindingen die hij meekrijgt van de overige docenten bepaalt de groundwatch de eerstvolgende routes die de studenten gaan klimmen. Deze routes en de daarbij behorende relevante informatie worden bijgehouden in het logboek (zie paragraaf 6.5, eindniveau).

De docenten geven de studenten feedback op grofweg drie verschillende momenten: Directe feedback tijdens een klim, feedback tijdens een ingelast groepsmoment en feedback tijdens een gepland gesprek halverwege de opleiding. Indien docenten iets waarnemen bij een individuele student dat van belang kan zijn voor het leerproces van de totale studentengroep, verwerken de docenten dit tijdens de dagelijks voorkomende ingelaste groepsmomenten. Indien het om een verbeterpunt gaat, wordt daarbij in groepsverband niet expliciet de naam genoemd van de student die het betreft. Indien een student achterblijft in zijn ontwikkeling vinden aanvullende individuele gesprekken plaats tussen de docenten en de betreffende student. De docenten voeren elke avond na afloop van de opleidingsdag docentoverleg. Aan de hand van hun aantekeningen bespreken zij de vorderingen van de individuele studenten en de studentengroep als geheel. Daarbij worden zaken besproken zoals: Blijven studenten achter in hun ontwikkeling, welke fouten worden er gemaakt, maken studenten herhaaldelijk dezelfde fout, zijn er studenten die aangeven 'er doorheen te zitten' en dergelijke. Na ongeveer een week vindt met iedere cursist afzonderlijk een gepland voortgangsgesprek plaats.

Geïnterviewde studenten geven aan dat zij diverse keren, zowel individueel als in groepsverband bij de docenten hebben aangegeven dat zij van mening waren dat zij gedurende de opleiding te weinig vrije tijd hadden en dat zij last hadden van vermoeidheid. De docenten gaven tijdens de interviews aan dat ze dit hebben gehoord, maar dat de programmaonderdelen aan bod moesten komen om het gewenste eindniveau te kunnen halen. De docenten gaven aan dat het aan het begin van de opleiding slecht weer was, waardoor er toen minder geklommen kon worden. Dit hield in dat er aan het einde van de opleiding wel geklommen moest worden om het gewenste niveau te halen. De docenten geven aan dat zij waar mogelijk het lesprogramma hebben aangepast, maar dat studenten dit mogelijk niet hebben opgemerkt. De docenten geven daar als reden voor dat studenten niet op de hoogte zijn van het lesprogramma omdat zij dit mede bepalen aan de hand van de situatie ter plaatse (zoals weersomstandigheden).

De docenten benadrukten tijdens de interviews dat het opleidingsprogramma vol zit, maar dat er niet continu sprake is van fysieke activiteiten. Er zijn ook lessen in een leslokaal setting (video kijken, uitleg). De docenten geven aan dat zij zich een zo volledig mogelijk beeld vormen over de aard en de omvang van blessures bij studenten. De docenten geven aan dat zij daar in het lesprogramma rekening mee houden door maatwerk te verzorgen en waar mogelijk het lesprogramma aan te passen (bijv. een gedeelte op de dag aan klimtechniek te werken op een hoogte tot 2,5 meter met matten op de grond en in een relatief ontspannen sfeer). De docenten geven aan dat in het geval van vermoeidheid of blessures het de keuze van de student zelf is om al dan niet door te gaan met de opleiding.

De Inspectie constateert dat docenten gedurende de opleiding de voortgang van studenten structureel monitoren, evalueren en op hen terugkoppelen. Dit gebeurt in een veilige omgeving waarin studenten fouten mogen maken en waarin zij opbouwende feedback ontvangen. De Inspectie constateert dat evaluatie er in de praktijk toe leidt dat studenten die onvoldoende progressie tonen de opleiding moeten staken (zie paragraaf 6.4). De Inspectie constateert dat docenten binnen de mogelijkheden die het opleidingsprogramma hun biedt, rekening houden met de feedback van studenten ten aanzien van het lesprogramma.

Evaluatie van de UVO

Om te bezien hoe het proces van evaluatie rondom de UVO verloopt heeft de Inspectie de Politieacademie verzocht om documenten te overleggen over de ontwikkeling van de UVO. Het gaat hier onder andere om documentatie over de vertaalslag die volgens de ontwikkelaars van de opleiding heeft plaatsgevonden van het beklimmen van stedelijke objecten naar de normen zoals gesteld in de opleiding. Ook betreft het verslagen van interne en externe vakinhoudelijke en onderwijskundige bijeenkomsten. In brede zin betreft het managementverslagen en andere relevante stukken ten aanzien van de (door)ontwikkeling van de UVO. De Politieacademie kan de gevraagde stukken niet aanleveren. Zij kan geen uitsluitsel geven of deze stukken niet zijn opgemaakt, of dat deze wel zijn opgemaakt maar niet meer voorhanden zijn.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie geen documenten heeft waarin het ontwikkelproces van de UVO is vastgelegd.

De Politieacademie heeft de UVO in 2012 voorgelegd aan de Politieonderwijsraad (POR) met het verzoek deze op te laten nemen in het bekostigd samenhangend stelsel. De POR beoordeelt de aanvraag voor opname in het bekostigd samenhangend stelsel aan de hand van de criteria navolgbaarheid en onderbouwing. Hierbij bewaakt de POR dat de samenhang in het opleidingsstelsel wordt geborgd. Belangrijk aspect daarbij is dat de inhoud van de opleidingen waarvoor een aanvraag is ingediend, aantoonbaar nuttig is gebleken in de beroepspraktijk en dat er bijvoorbeeld over diverse eerdere uitvoeringen van de opleiding evaluaties beschikbaar zijn waarin de opleiding als ‘goed’ wordt beoordeeld door de deelnemers. De POR toetst de opleiding niet op technisch-inhoudelijke gronden of op veiligheidsaspecten. De POR adviseerde de minister van Veiligheid en Justitie akkoord te gaan met opname. De minister heeft het advies overgenomen, waardoor de UVO per 1 januari 2013 is opgenomen in het bekostigd samenhangend stelsel politieonderwijs¹⁵⁹. De UVO is niet onderwijskundig en politiekundig gevalideerd, deze validering vindt zoals tot op heden gebruikelijk plaats na opname in het samenhangend stelsel.

Het kwaliteitsbureau van de Politieacademie evalueert de opleidingen van de Politieacademie door middel van een enquête onder studenten genaamd de Loep. In deze enquête wordt studenten van de UVO onder andere specifiek gevraagd naar de ervaring die zij hebben ten aanzien van fysieke veiligheid. Zij mochten reageren op de volgende stelling: ‘Ik heb fysieke veiligheid ervaren (goed materiaal, goede veiligheidsinstructies en maatregelen etc.)’. Studenten konden reageren op deze stelling door één van vijf antwoordcategorieën aan te kruisen, waarbij de laagste score ‘helemaal niet mee eens’ en de hoogste score ‘helemaal mee eens’ betrof. De UVO studenten reageerden in de enquêtes afgenomen in 2009, 2010 en 2011 op de bovenstaande stelling door nagenoeg altijd de hoogste score ‘helemaal mee eens’ aan te kruisen. In een enkel geval waarin een andere score werd ingevuld, betreft dit ‘mee eens’. Dit leidde op een schaal van 1 tot 5 tot volgende uitkomsten.

Tabel E

Jaartal	Score	Aantal studenten
2009	4.7	7
2010	4.3	6
2011	5	4

De Politieacademie vroeg studenten in diezelfde enquêtes de opleiding te waarderen met een overall score. Dit leidde op een schaal van 1 tot 10 tot de volgende uitkomsten:

Tabel F

Jaartal	Score	Aantal studenten
2009	9.6	7
2010	9.7	6
2011	9.5	4

¹⁵⁹ Aanvullend gesprek Politieonderwijsraad d.d. 08.11.2012

Uit de uitkomsten van de enquêtes afgenomen in 2009, 2010 en 2011 blijkt dat de UVO zeer goed wordt gewaardeerd door de studenten¹⁶⁰. In de vrije tekstvelden waarin gevraagd werd om verbeterpunten te vermelden, hebben de studenten nagenoeg geen verbeterpunten vermeld.

De opleiding waarin het ongeluk heeft plaatsgevonden is (nog) niet geëvalueerd middels de Loep, omdat de opleiding nog niet is afgerond (het urban gedeelte moet ten tijde van het onderzoek nog plaatsvinden). De Inspectie kan daarom op dit punt geen vergelijk maken. Het valt de Inspectie wel op dat de studenten die zij uitvoerig heeft geïnterviewd beduidend kritischer zijn op de UVO dan de studenten die de Loep hebben ingevuld. De Inspectie vermoedt dat dit komt doordat, zoals een student het verwoordde: 'Het beeld van de opleiding is ingekleurd door het ongeval, naar aanleiding van het ongeval ga je anders en kritischer kijken naar de opleiding'.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie de UVO stelselmatig evalueert door het afnemen van studentenenquêtes.

De docenten geven aan dat de UVO tijdens de uitvoering van de opleiding doorlopend wordt geëvalueerd. De door docenten en studenten onderkende concrete verbeterpunten worden direct verwerkt voor de volgende editie van de opleiding. Uit de interviews met docenten blijkt dat er naar aanleiding van het klimongeval direct bepaalde elementen aan de opleiding zijn toegevoegd ter afhandeling van een ongeval, zoals het gebruik van helikoptertekens. De docenten geven aan dat zij ontwikkelingen op hun vakgebied volgen en dat zij die indien van toepassing ook direct verwerken in de inhoud van de opleiding. De Politieacademie meldt dat het onderwijsprogramma van de UVO een 'levend document' is en dat aanpassingen niet als zodanig worden geregistreerd. Het onderwijsprogramma wordt 'overschreven'.

De Politieacademie beschikt over een protocol ten aanzien van de registratie van ongevallen en bijna ongevallen. Conform dit protocol moeten deze worden geregistreerd op de daarvoor bestemde formulieren. Los van het dodelijke ongeval zijn er vier (bijna) ongevallen bekend. Deze zijn niet vastgelegd en/of afgehandeld conform het eigen protocol. Deze (bijna) ongevallen werden vastgelegd in de persoonlijke administratie (zakboek) van een docent. De Inspectie stelt vast dat docenten niet op de hoogte zijn van hun eigen protocol. De docenten konden geen eenduidige beschrijving geven van wat de norm inhoudt voor een ongeval of een bijna ongeval. De Politieacademie kon derhalve niet aangeven of er meer (bijna) ongevallen zijn geweest dan de vier uit het zakboek van de docent. Tevens kon de Politieacademie niet aangeven of en zo ja, op welke wijze, eerdere (bijna) ongevallen zijn geëvalueerd en of deze evaluaties hebben geleid tot aanpassingen binnen het onderwijsprogramma van de UVO.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie haar eigen protocol voor evaluatie van 'ongevallen' en 'bijna ongevallen' niet volgt.

Uit de interviews met de docenten komt naar voren dat er sinds de start van de UVO in 2008 sprake is van een klein en hecht docententeam. De lesstof staat uitgebreid beschreven, maar veel kennis over de UVO in organisatorische zin (de ontwikkeling, aanpassingen en dergelijke) is vooral aanwezig 'in de hoofden van de docenten' en is niet vastgelegd op schrift. Deze situatie is mede ontstaan doordat het management van de opleiding haar docenten een grote mate van professionele ruimte geeft om vakinhoudelijk

¹⁶⁰ Loep 2009, Loep 2010, Loep 2011 (LSOP-brede onderwijs evaluatie postinitieel)

met de opleiding bezig te zijn. De Inspectie heeft daar waardering voor, maar merkt op dat concrete managementinformatie om inhoudelijk te kunnen sturen op de kwaliteit van de UVO daardoor ontbreekt. De coördinator van de vakgroep Werken op hoogte (waar de UVO onderdeel van uitmaakt) geeft aan dat hij in het voorjaar van 2012 is begonnen met een eerste verbeter slag.

De Inspectie constateert dat de Politieacademie de UVO structureel evalueert en dat verbeterpunten worden doorgevoerd. De Inspectie stelt vast dat echter niet duidelijk is welke aanpassing op welk moment – en naar aanleiding van welk nieuw inzicht of welke gebeurtenis – is doorgevoerd, omdat de Politieacademie daar niets over vastlegt. De Inspectie constateert dat de administratieve organisatie van de UVO hiaten vertoont.

Hoofdstuk 7

Conclusies en aanbevelingen (deel 2)

7.1 Inleiding

In paragraaf 7.2 beantwoordt de Inspectie het tweede deel van de centrale vraag van dit onderzoek: 'Hoe wordt opleidingsbreed de veiligheid geborgd?' Naar aanleiding van deze conclusie doet de Inspectie in paragraaf 7.3 aanbevelingen.

7.2. Conclusie

De Inspectie constateert dat opleidingsbreed de veiligheid op een groot aantal onderdelen van de Urban Voorklim Opleiding is geborgd en dat op andere onderdelen een verbeterslag mogelijk is.

Onderdelen van de opleiding waar de veiligheid is geborgd

De Inspectie constateert dat de Politieacademie:

- De veiligheid op het gebied van klimmateriaal heeft geborgd;
- heeft geborgd dat de klimuitrusting op een juiste manier wordt gebruikt;
- de kwaliteit van de docenten op didactisch gebied heeft geborgd;
- de veiligheid wat betreft incidentmanagement heeft geborgd;
- de voortgang van haar studenten tijdens de opleiding evalueert en gevolg geeft aan de uitkomsten van die evaluaties;
- de opleiding als geheel doorlopend evalueert en de uitkomsten van de evaluaties verwerkt in het opleidingsprogramma.

Geconstateerde verbeterpunten

De Inspectie constateert dat:

- Het eindniveau dat de studenten moeten laten zien tijdens de niveaubepalingsklim te breed is geformuleerd;
- voor UVO studenten de leercurve zonder meer steil is;
- de klimtechnieken die benodigd zijn tijdens het voorklimmen aan de orde komen in de opleiding, maar dat de diepgang daarin op een punt als balanstechieken ontbreekt;
- de Politieacademie de vakinhoudelijke kwaliteit van haar docenten nog niet voldoende heeft geborgd;
- de Politieacademie een opleiding als First Responder niet voorwaardelijk stelt aan het UVO docentschap;
- de Politieacademie ongevallen en bijna ongevallen niet registreert en evalueert volgens protocol;
- er hiaten zijn in de administratieve organisatie rondom de UVO.

7.3 Aanbevelingen

Aanbevelingen aan het management van de Politieacademie:

- Stel de eindnorm voor de niveaubepaling voor studenten eenduidig en smal vast. Borg dat deze norm daarbij in praktijk de maximale moeilijkheidsgraad is waarop wordt geklommen tijdens de uitvoering van de UVO;
- bezie - nadat de norm is vastgesteld - hoeveel studiebelastingen redelijkerwijs noodzakelijk zijn om dat niveau te bereiken;
- bepaal - nadat het benodigd aantal studiebelastingen is vastgesteld - de doorlooptijd van de opleiding en houdt daarbij rekening met voldoende mogelijkheid voor studenten om fysiek en mentaal te herstellen;
- bezie de inhoud van de UVO op het onderdeel klimtechnieken en vul deze aan met ontbrekende balanstechieken;
- borg de vakinhoudelijke kwaliteit van de UVO docenten door bij de functie passende aanvullende vakinhoudelijke voorwaarden te stellen en de bestaande tussentijdse niveaubepaling te formaliseren;
- borg de medische competenties van UVO docenten door het afronden van een medische opleiding als de First Responder voorwaardelijk te maken voor het UVO docentschap;
- geef uitvoering aan het bestaande protocol ongevallen en bijna ongevallen;
- geef invulling aan de administratieve hiaten rondom de UVO en zorg voor een op alle gebieden deugdelijke administratie.

De Inspectie Veiligheid en Justitie gaat er van uit dat alle aanbevelingen zijn uitgevoerd voordat er sprake zal zijn van een nieuwe start van de Urban Voorklim Opleiding.

Bijlage I

Afkortingenlijst/verklarende woordenlijst

ABCDE-protocol	Airway, breathing, circulation, disability, exposure/environment. Met behulp van dit protocol worden vitale functies gecontroleerd. (In afzonderlijke ABCDE-protocollen zijn - in volgorde van belangrijkheid – de verrichtingen beschreven om levensbedreigende letsels en stoornissen te herkennen en hiernaar te handelen)
AED	Automatische externe defibrillator, draagbaar toestel voor hartreanimatie
Bandslinge(s)	(band)Lus van een reep snoer, ongeveer een centimeter breed. Bestaan in diverse lengtematen
BBE	Bijzondere bijstandseenheid
Belay	Een veilige plaats waar een klimmer zich aan een of meerdere punten aan of in de rotswand vast zet. Een belay moet sterk genoeg zijn om een voorklimmer en een naklimmer te zekeren en een eventuele val te weerstaan
Bosigran	Klimlocatie in Cornwall
Camelot	Bepaald type zekering (Camelot is een merknaam, zoals Aspirine)
CEN	Comité Européen de Normalisation (standaardiseringsorganisatie). De normen van het CEN staan bekend als de EN-normen (zie aldaar)
Climbing calls	Afgesproken vaste commando's voor communicatie tijdens het klimmen
DAV	Duitse Alpenvereniging
EN	Europese norm. Voor bijna ieder klimuitrustingsstuk bestaat een norm, de stevigheid, testinrichting, test omgeving, afmetingen etc. Iedere norm heeft een afzonderlijk nummer. Europees 'keurmerk'
Expresset	Een verbindingslus met aan weerszijde een karabiner (zie ook setje)
First Responder	Opleiding die verbindende schakel vormt tussen het niveau van gevorderd eerste hulp verlener en verpleegkundige. De opleiding voorziet in toepassen van specifieke medische handelingen, waaronder het toedienen van zuurstof
Handgreep	Plek om hand te plaatsen
IFMGA	International Federation of Mountain Guide Associations
IVBV	Internationale Vereinigung der Bergführerverbände
Karabiner	Bepaald soort veiligheidshaak met sluiting
KCMOX	Kenniscentrum militair optreden onder extreme omstandigheden
Loep	Enquête van de Politieacademie onder studenten (LSOP-brede onderwijs evaluatie postinitieel)
LPEV	(Stichting) Landelijk protocol eerste hulp verlening
LSOP	Landelijk selectie- en opleidingsinstituut politie (voorloper van de Politieacademie)
ML	Military mountain leader
NKBV	Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging
Nut	Bepaald type zekering
PA	Politieacademie
PDA	Pedagogisch didactische aantekening
POR	Politieonderwijsraad
Prusik	Bepaald soort touwtechniek, hulptouw met klemmende/remmende werking
Reverso 3	Zekerapparaat
RI	Risico inventarisatie

RV	Rendez vous, ontmoetingspunt/verzamelpunt
Saturatiemeter	Meter om de hoeveelheid zuurstof in het bloed te meten
SBU	Studiebelastinguren
Sennen	Klimlocatie in Cornwall
Setje	Verbindingslus met aan weerszijde een karabiner (zie ook expresset)
Tourniquet	Knelfverband om een arm of been om zeer ernstige bloedingen te stoppen
TRA	Taak risico analyse
UAIGM	Union Internationale des Associations de Guides de Montagnes
UIAA	Union Internationale des associations d'Alpinisme
UVO	Urban voorklim opleiding
VDBS	Verbands Deutscher Berg- und Skiführer
WOH	Werken op hoogte

Bijlage II

Klimroutes van het slachtoffer

Iedere klim wordt bijgehouden in een logboek. Daaruit blijkt dat het slachtoffer gedurende de opleiding achtereenvolgens in de klimgebieden Sennen Cove en Bosigran onderstaande routes heeft geklommen. Voorklim (V) betekent dat het slachtoffer als eerste klimmer heeft geklommen. Naklim (N) betekent dat het slachtoffer de route als tweede klimmer heeft geklommen. De letters achter de naam van de klimroute geven de moeilijkheidsgraad weer. Zie voor uitleg paragraaf 6.5 en tabel B:

Route	Graad	Voor- of Naklim
Staircase	D	N
Junior's Route	D	N
Fruit Salad	VD	N
Banana Flake	VD	N
Banana Flake	VD	V
Staircase	D	N
Staircase	D	N
Black Slab	VD	N
Corner Climb	VD	V
Senior's Route	D	V
Intermediate	VD	V
Crip tight gully	D	V
In between	VD	N
Big top	VD	N
Doorway	S4a	V
Alison Rib	D	V
Simple Simon	HS4b	V
Doorpost	HS4b	V
Corner Climb	VD	N
Intermediate	VD	V
Andrimne	S4a	N
Demo Route	HS4b	V
Lands end Long climb	VD	V
Little Brown Jug	VS5a	

Bijlage III

Voorbeeld fabrikant nuts

Wild Country Rocks, Superlight Rocks & Classic Rocks

GENERAL INFORMATION

These instructions must be read and understood before this equipment is used, please retain this information for future reference.

Under European Union regulations (Directive 89/686/EEC) Climbing and Mountaineering Equipment are classed as Personal Protective Equipment (PPE) and as such we are required to supply the following instructions. Adhere strictly to the following advice and recommendations, if in doubt please contact Wild Country Ltd.

The information in these instructions is not exhaustive and cannot be substituted for comprehensive instruction by trained and competent persons.

This product should only be used by trained and competent persons or the user should be under the supervision of a trained and competent person.

Climbing and mountaineering are hazardous. Even correct selection, maintenance and use of correct equipment cannot eliminate the potential for danger, serious injury or death.

It is the users responsibility at all times to ensure that he or she understands the correct and safe use of any equipment supplied by Wild Country Ltd., uses it only for the purposes for which it is designed and practices all proper safety procedures. The manufacturer or supplier will not accept any responsibility for damage, injury or death resulting from misuse.

USE

This product complies with EN 12270 and is designed as a Chock for climbing and mountaineering purposes, for use in normal climatic conditions and in temperatures not exceeding 50°C.

This product should be used as instructed. It may be used in conjunction with any appropriate item of PPE covered by the aforementioned directive of suitable specification with due consideration to the limitations of each individual piece of equipment and of the belay system as a whole. No alterations or markings should be made to it.

The safety that this product provides depends upon its strength, the quality of the rock anchorage used and the integrity of the belay point.

The strength will be reduced through age and general wear and tear dependant upon the amount of use to which it is put.

The following will cause a further reduction in strength:

- high impact load/fall arrest
- corrosion
- internal/external abrasion of textile components caused by grit penetration and rock abrasion.
- cuts in textile components
- prolonged exposure of textile components to ultra violet radiation
- placement and/or loading over tight radii
- sharp edges of rock or equipment

See maintenance and obsolescence for more details.

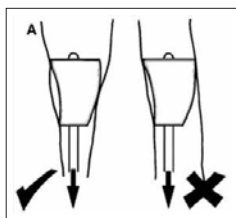
Be aware that this equipment can be damaged in a fall and consequently should always be examined for defects before reuse. If this equipment exhibits signs of wear or defect or if there is any doubt about its serviceability, replace it. It is recommended that any equipment involved in a serious fall should be replaced. Where practical a history of use and inspection record should be kept.

The security provided by this product is totally dependant on the skill of the user. The user should have the experience to assess the following:

- The suitability of the location of the product within the crack (see diagram A).
- The reliability of the rock crack.
- The expected direction of loading.

WARNING

- Never place this product at the edge of a crack, always locate it as deeply as possible.
- Always ensure that the direction of loading is compatible with the position of the device within the crack.
- During a fall the direction of loading may be other than downwards.

- Be aware that the movement of the climbing rope can cause the displacement of this device, the use of an extension sling of suitable length can minimise this.

It is recommended that chocks are not used against or in ice as the pressure generated during a fall will shatter the ice and render the placement ineffective.

Wearing a climbing helmet will help to protect your head from injury if you fall.

When using belay techniques we recommend the use of appropriate gloves.

Foresee and take appropriate action in situations where rescue may be required.

TEMPERATURE

Always keep products made wholly or partially from textile elements below 50°C as the performance of the nylon from which they are made may be affected at temperatures above this. Tests down to -40°C show no permanent change in the performance of this material although nylon may stiffen while at temperatures below 0°C.

SEA WATER

It is essential that this equipment is cleaned as soon as is practical after exposure to sea water or any saline environment (e.g. when used on sea cliffs).

CHEMICALS AND CORROSIVE REAGENTS

Avoid all contact with chemical reagents as they will affect the performance of this product (e.g. vehicle battery acid, bleach, etc). Discard this product immediately if contact has or is suspected to have occurred (the product may be permanently weakened without showing any signs).

MAINTENANCE

This product is not user maintainable with the exception of cleaning and lubrication (where relevant).

Also check for the following:

- METAL COMPONENTS:** corrosion, burrs, cracks, distortion, broken or frayed cables, excessive wear, deformed stem.
- WIRE ROPE SLING:** particularly check that the wire sling is straight and not suffering from deformation, abrasion, or broken filaments of wire.

WARNING: If one or more wire filaments in the flexible wire sling is found to be broken, this product should be withdrawn from use immediately. One or more broken filaments indicate that the wire sling is showing signs of fatigue failure caused by flexing. Total failure of the wire sling will eventually result from further flexing in use. Your life depends on the immediate withdrawal use of this product as total failure will occur dependant on individual usage which cannot be predicted after this warning sign appears. If in doubt or if you require further advice please contact Wild Country Ltd.

CLEANING

First rinse the product in clean cold water of domestic supply quality. If still soiled rinse in warm water (maximum temperature 40°C) with pure soap. Thoroughly rinse and dry naturally in a warm ventilated room away from direct heat.

STORAGE

After any necessary cleaning store unpacked in a cool, dark, dry ventilated place away from sharp edges, pressure, corrosives or any possible causes of damage. Wet equipment should first be allowed to dry as detailed above.

OBsolescence

This product will deteriorate over time in the course of normal use and because of this we are required by directive 89/686/EEC to give an obsolescence date. It is difficult to be precise but a conservative estimate for this product is that it has a lifespan of 10 years from date of first use for metal components or 5 years from date of first use or 10 years from date of first storage for textile components, however, please note that the following factors will further reduce the safe working life:

Metal Components: normal use, exposure to chemical reagents, heat contamination, high impact load or failure to maintain (clean/lubricate) as recommended. See above (use).

Textile Components: most textile materials used in safety equipment are known to degrade gradually with time, even when stored in ideal conditions.

Additionally normal use, rope burn, exposure to chemical reagents, exposure to elevated temperatures, high impact load, prolonged exposure to UV light including sunlight, abrasion, cuts, or failure

to maintain (clean) as recommended will cause further reductions in strength. See above (use).

On textile elements (where fitted) check stitching for broken, cut, pulled or worn threads and inspect buckles (where fitted) for cracks, distortion, burrs or corrosion.

In addition to the normal inspection required before use this product should be thoroughly examined at least once every three months by a competent person. If any defects are found as detailed above or are suspected this product should be withdrawn from use immediately.

WARNING

The safe working life of this product may be as little as one use in extreme circumstances.

TRANSPORTATION

Care should be taken to protect this product against risks such as those detailed under obsolescence. It is recommended that a rucksack or other suitable bag or container is used during transport.

MARKINGS

The CE mark must be affixed to all Personal Protective Equipment (PPE) used for climbing and mountaineering in accordance with European Union Directive 89/686/EEC. The CE mark has been affixed to this product following type examination and testing by an accredited notified body to the relevant European Standard. The notified body for Wild Country products is:

SGS (UK) Ltd., 202b Worle Parkway, Weston Super Mare, BS22 6WA, UK.

In addition to the general information accompanying this product the following information is marked on it: 0120 CE : notified body number, CE mark.

Wild Country:
name of manufacturer/supplier.

Three digit code:
batch/date code 'ABC'.

'A' First letter indicates year of manufacture e.g. A=Year 2000, B= Year 2001 etc.

'B' Second letter indicates manufacturer Wild Country internal reference.

'C' Third letter indicates month of manufacture e.g. A= January, B= February etc.

Nominal size (refer to specification chart for details).

Rated strength (in kilonewtons, kN)

In addition the rated strength(s) are marked in accordance with the applicable reference standard as required.

Country of origin.

Rocks (Sizes 0-7/4 colour anodised) are made in United Kingdom.

Rocks (Sizes 1-14 colour anodised) are made in China.

Superlight Rocks (Sizes 1-6 colour anodised) are made in the United Kingdom.

Classic Rocks (Sizes 1-10 non-anodised) are made in China.

SPECIFICATIONS

Rocks Size	A (mm)	B (mm)	Face (A) Strength (kN)	Side (B) Strength (kN)	Weight (g)
0	4.40	9.60	2	2	6
1/4	4.90	10.60	2	2	6
1/2	5.60	11.60	4	3	10
3/4	7.10	12.10	4	3	10
1	7.00	13.00	7	7	16
2	8.20	13.80	12	12	25
3	9.60	14.50	12	12	28
4	11.30	15.30	12	12	30
5	13.30	16.80	12	12	32
6	15.6	19	12	12	36
7	18.4	21.2	12	12	36
8	21.6	24	12	12	41
9	24.4	27.7	12	12	49
10	30	31	12	12	60
11	34	35	12	12	70
12	38	38	12	12	81
13	44	41	12	12	94
14	50	45	12	12	109

Superlight Rocks Size	A (mm)	B (mm)	Face (A) Strength (kN)	Side (B) Strength (kN)	Weight (g)
1	7.25	7	4	4	10
2	8	8.2	4	4	13
3	9	9.6	6	6	15
4	10	11.3	6	6	16
5	11.5	13.3	6	6	20
6	13	15.6	6	6	22

Classic Rocks Size	A (mm)	B (mm)	Face (A) Strength (kN)	Side (B) Strength (kN)	Weight (g)
1	7.00	13.00	7	4	16
2	8.20	13.80	12	4	25
3	9.60	14.50	12	6	28
4	11.30	15.30	12	8	30
5	13.30	16.80	12	8	32
6	15.6	19	12	10	36
7	18.4	21.2	12	12	38
8	21.6	24	12	12	47
9	24.4	27.7	12	12	60
10	30	31	12	12	71

Wild Country Ltd reserves the right to modify without notice the design and specifications of products described in these instructions. All weights, dimensions and sizing specifications where quoted are nominal.

Wild Country Ltd.,
Meverill Road, Tideswell, Derbyshire,
SK17 8PY England

Tel: +44 (0) 1298 871010
Fax: +44 (0) 1298 872077

E-mail: info@wildcountry.co.uk
Web Site: www.wildcountry.co.uk

0120 CE

F095b/QA/3/FEB10/V5219

WILD COUNTRY

Rocks, Superlight Rocks & Classic Rocks

Bijlage IV

Voorbeeld fabrikant helm

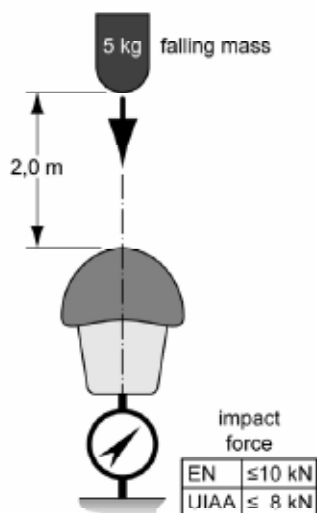
EN-12492

HELMETS

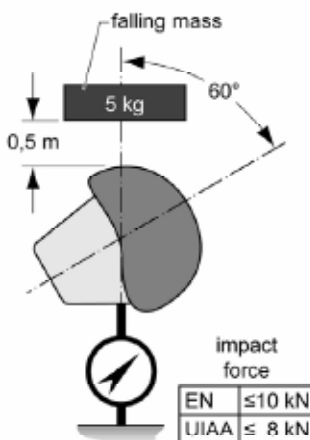
UIAA-106

This representation of EN 12492 and UIAA 106 does not contain the full details of the test methods and requirements in these standards; it gives only a simplified pictorial presentation. For full details, EN 12492 and UIAA 106 should be consulted. © UIAA, Pit Schubert, Neville McMillan, 2004

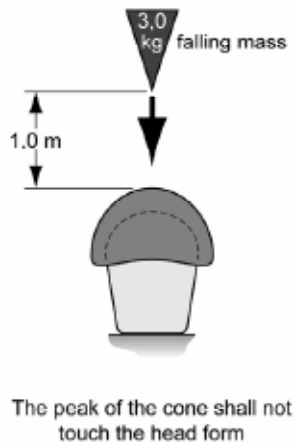
Energy absorption test vertical

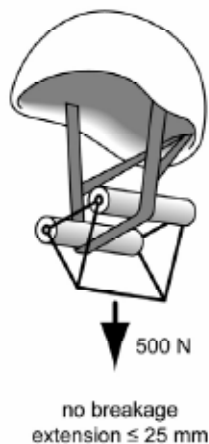
Energy absorption test frontal, lateral and dorsal

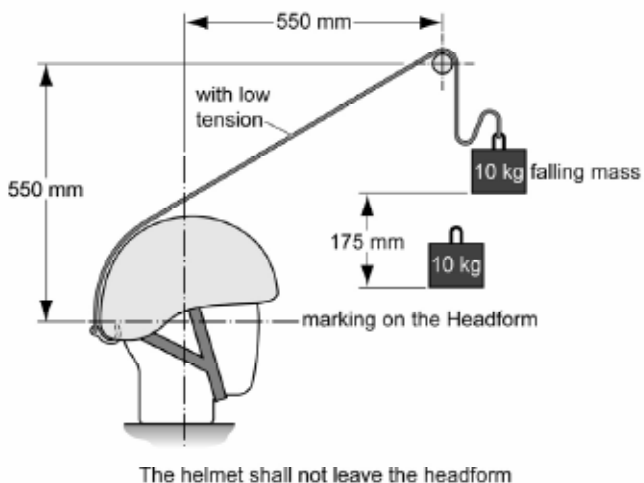
Penetration test

Strength test of chin strap

Slippage test frontal and dorsal

Designed by Georg Sojer

Bijlage V

Overzicht voorklimvallen

De Politieacademie houdt per UVO een logboek bij van de geklommen routes, door wie ze zijn geklommen en wanneer. Daarin wordt ook vermeld welke student tijdens het klimmen van die routes een voorklimmersval heeft gemaakt. De Inspectie constateert dat de Politieacademie in de zeven keer dat de UVO nu is verzorgd 27 voorklimvallen heeft geregistreerd (zie voor uitleg paragraaf 6.5 en tabel B).

Naam route	Britse waardering	Franse waardering	Klimgebied	Bijzonderheden
Land's End Long Climb	VD	3 - 4	Land's End	nachtklim
Black Jack	S	3+ - 4+	Sennen	
Church window	VD 4a	4	Sennen	
Demo Route	HS 4b	4+ - 5a	Sennen	4 maal een val
Doorpost	HS 4b	4+ - 5a	Bosigran	
Overhanging wall	VS 4c	5a	Sennen	
Africa Route	VS 5a	5b - 5c	Sennen	
Little Brown Jug	VS 5a	5b - 5c	Bosigran	
Belle	VS 5a	5b - 5c	Bosigran	
Ochre Slap Route 1	VS 5a	5b - 5c	Bosigran	
Anvil Chorus	HVS 5a	5b - 5c	Bosigran	
Church Window	HVS 5a	5b - 5c	Bosigran	
Trapeze	HVS 5a	5b - 5c	Bosigran	9 maal een val
Beaker Route	HVS 5a	5b - 5c	Bosigran	
Dextrose	HVS 5a	5b - 5c	Sennen	
Paradise	E1 5c	6b - 6b+	Bosigran	

Bijlage VI

LPEV First Responder

De verbindende schakel
in de eerstehulpverlening

OPLEIDING FIRST RESPONDER-LPEV

✓ **Toelatingseisen** : a) **Diploma Gevorderd Eerstehulpverlener-LPEV of gelijkwaardig**

b) **Toelatingstest**

✓ **Studiebelasting** : a) **Theorie : tenminste 40 uur zelfstudie**

b) **Praktijk : tenminste 40 uur**

✓ **Groepsgrootte** : **6 - 8 personen**

✓ **Toetsing** : **Examen**

✓ **Certificering** : **Diploma First Responder – LPEV**

✓ **Niveau** : **First Responder**

✓ **Geldigheid** : **1 jaar**

✓ **Verlenging** : a) **Bijscholing**

b) **Jaarlijkse competentie toets**

✓ **Herhaling Basis en Gevorderde opleiding**

✓ **Verlenen van assistentie aan professionele eerstehulpverleners**

✓ **Uitbreiding kennis en vaardigheden eerstehulp**

❖ **Alle handelingen uit de Basis en Gevorderde opleiding, o.a. aangevuld met ...**

❖ **Samenwerking met professionele eerstehulpverleners**

❖ **A : Airway**

- **Jaw-thrust**

- **Mayotube**

- **Stabilisatie nek en wervelkolom (nekkraag / helm)**

❖ **B : Breathing**

- **Beoordeling ademhaling, diepte, frequentie en symmetrie**

- **Ballonbeademing**

- **Zuurstof en saturatie**

❖ **C : Circulation**

- **Beoordeling circulatie**

- **Capillaire refill**

❖ **D : Disability**

- **Beoordeling bewustzijn / Pearrl**

❖ **E : Exposure / Environment**

- **Top-teen onderzoek uitgebreid**

❖ **Specifieke letsels (uitgebreid)**

- **Brandwonden**

- **Ongevalsemechanismen**

- **Botbreuken en spalken**

❖ **Bewaking**

- **Bloeddrukmeting**

- **Glucose**

- **Temperatuur**

❖ **Overdracht en vervoer, o.a.:**

- **Wervelplank**

- **Schepbrancard**

- **Andere vervoerstechnieken**

❖ **Overige handelingen**

Stichting LPEV

Postbus 353

3200 AJ Spijkenisse

T 0181 – 626483

F 0181 – 672683

E info@lpev.nl

I www.lpev.nl

Bijlage VII

Literatuurlijst

Alpin Lehrplan, München: BLV Buchverlag, 2010

Berg und Steigen (BuS), Bewertung von alpinen Klettertouren im Fels. 2/05, K. Hauchecorne

Climbers' Club Guide, North coast, West Cornwall, Bosigran

Politiewet 1993

Wet op het LSOP en het Politieonderwijs

Onderwijs- en lesprogramma's van de Politieacademie, en zaken daartoe behorend

- Klimtechnieken versie 1.0 (mei 2010)
- Logboek keuringen
- Medisch pakket Urban voorklimopleiding
- Niveau bepaling docenten Urban voorklimopleiding (versie 2012)
- Niveau bepaling voor de Urban voorklimopleiding (versie 6, 2012)
- RI klimmateriaal en middelen (2)
- RI UVO incidenten/noodprocedures
- UVO klimmateriaal & middelen
- UVO materialen ongeval
- Rotsklimmen binnen de Urban voorklim opleiding
- Urban voorklimmer, niveaubepalingsklim rotsklimmen (mei 2009)

Bronnen

Getuigenverklaring aan Engelse Politie van docent, onderzoeksdossier Britse politie

Getuigenverklaring aan Engelse Politie van student, onderzoeksdossier Britse politie

Witness statement Coastguard Sector manager, onderzoeksdossier Britse politie (getuigenverklaring)

Interviewverslagen

Aanvullende gesprekken

Personeelsdossiers Politieacademie

Processen-verbaal van bevindingen Britse politie

Rapport ziekenhuis

Uitdraai examenresultaten, Politieacademie

Uitdraai meldkamersysteem Coastguard

Voortgangsrapportage van het slachtoffer, Politieacademie

Weather online.com

Missie Inspectie VenJ

“De Inspectie Veiligheid en Justitie houdt toezicht op instellingen en organen die actief zijn op het terrein van veiligheid en justitie. Hierdoor draagt de Inspectie VenJ bij aan verbetering van de kwaliteit van de taakuitvoering binnen haar toezichtdomein en aan een veilige samenleving.”

Dit rapport is een uitgave van:

Inspectie Veiligheid en Justitie
Lange Houtstraat 26 | 2511 CW Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
www.ivenj.nl

© Inspectie Veiligheid en Justitie | November 2012

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan, mits deze uitgave als bron wordt vermeld.

Publicatienr: J-16712